

**LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ
XÃ HẢO NGHĨA
(1952-2020)**

**ĐẢNG BỘ HUYỆN NA RÌ
BAN CHẤP HÀNH ĐẢNG BỘ XÃ TRẦN PHÚ**

**LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ
XÃ HẢO NGHĨA
(1952-2020)**

XUẤT BẢN NĂM 2023

BAN CHỈ ĐẠO BIÊN SOẠN

Hứa Thị Nhi	Bí thư Đảng ủy	Trưởng ban
Lường Thế Huynh	Phó BT TT Đảng ủy	Phó Trưởng ban Thường trực
Nông Văn Cảnh	Chủ tịch UBND xã	Phó Trưởng ban
Hà Văn Đồng	Phó Chủ tịch UBND xã	Thành viên
Hoàng Văn Tình	Phó Chủ tịch UBND xã	Thành viên
Hoàng Văn Hôn	Phó Chủ tịch HĐND xã	Thành viên
Lý Văn Thái	Chủ tịch UBMTTQ	Thành viên
Hoàng Văn Lực	Công chức VP - TK	Thành viên

TỔ SƯU TẦM TƯ LIỆU

Lường Thế Huynh	Phó Bí thư TT Đảng ủy	Tổ trưởng
Nông Văn Cảnh	Chủ tịch UBND xã	Tổ phó
Hà Văn Đồng	Phó Chủ tịch UBND xã	Tổ viên
Hoàng Văn Tình	Phó Chủ tịch UBND xã	Tổ viên
Hoàng Văn Hôn	Phó Chủ tịch HĐND xã	Tổ viên
Lý Văn Thái	Chủ tịch UBMTTQ	Tổ viên
Lý Văn Thuyết	Bí thư Đoàn Thanh niên	Tổ viên
Hoàng Thị Dung	Chủ tịch Hội Phụ nữ	Tổ viên
Lý Văn Lương	Chủ tịch Hội Nông dân	Tổ viên
Hoàng Văn Sáng	Công chức ĐC - NN - XD&MT	Tổ viên
Lường Thị Duyên	Công chức VH&TT	Tổ viên
Hoàng Thị Thắm	Công chức VH&XH	Tổ viên
Nông Văn Nhật	Công chức Tư pháp - Hộ tịch	Tổ viên
Hoàng Văn Lực	Công chức VP - TK	Tổ viên
Nông Văn Thắng	Công chức VP - TK	Tổ viên
Lương Ngọc Lâm	Bí thư Chi bộ Nà Tàng	Tổ viên

Hà Đức Tài	Bí thư Chi bộ Nà Liềng	Tổ viên
Hoàng Văn Chiêm	Bí thư Chi bộ Nà Đầu	Tổ viên
Hoàng Văn Tiệp	Bí thư Chi bộ Nà Coong	Tổ viên
Nông Văn Phú	Bí thư Chi bộ Khuổi A	Tổ viên
Ma Thị Thuyết	Bí thư Chi bộ Nà Sát	Tổ viên
Hoàng Thị Lọt	Bí thư Chi bộ Khu Chợ	Tổ viên
Triệu Văn Thắng	Bí thư Chi bộ Vằng Mươi	Tổ viên
Vũ Thị Hiền	Bí thư Chi bộ trường Mầm non	Tổ viên
Bùi Văn Thắng	Bí thư Chi bộ trường THCS	Tổ viên
Hoàng Thị Mai	Bí thư Chi bộ trường Tiểu học	Tổ viên
Nông Văn Tuyên	Nguyên Bí thư Đảng ủy xã Hảo Nghĩa	Tổ viên
Hoàng Văn Xuân	Nguyên Phó Bí thư TT Đảng ủy xã Hảo Nghĩa	Tổ viên
Hoàng Văn Slâng	Nguyên Phó Bí thư Đảng ủy, Chủ tịch UBND xã Hảo Nghĩa	Tổ viên

BAN NGHIÊN CỨU - BIÊN SOẠN

Thạc sỹ Lịch sử: **Nguyễn Thanh Hải**

Thạc sỹ Lịch sử: **Chu Quang Khánh**

Thạc sỹ Lịch sử: **Lý Đình Hoan**

LỜI NÓI ĐẦU

Xã Hảo Nghĩa là vùng đất có truyền thống lịch sử, văn hóa lâu đời. Trong suốt hàng nghìn năm dựng nước và giữ nước, nhân dân Hảo Nghĩa luôn nêu cao tinh thần đoàn kết, đùm bọc, giúp đỡ lẫn nhau trong cuộc sống; cần cù, sáng tạo trong lao động sản xuất; kiên cường, anh dũng trong đấu tranh chống giặc ngoại xâm.

Những truyền thống tốt đẹp đó càng được phát huy dưới ánh sáng cách mạng của Đảng. Từ khi có Đảng, nhân dân Hảo Nghĩa một lòng đi theo Đảng, sẵn sàng hy sinh vì sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc, góp phần làm nên thắng lợi của cuộc khởi nghĩa giành chính quyền trong năm 1945, lập nên Nhà nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa.

Trong cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp trường kỳ, dưới sự chỉ đạo của Huyện ủy Na Rì, nhân dân Hảo Nghĩa đã ra sức xây dựng hậu phương, tích cực chi viện cho tiền tuyến, góp phần cùng với cả nước làm nên chiến thắng Điện Biên Phủ “Lừng lẫy năm châu, chấn động địa cầu”, đưa miền Bắc tiến lên xây dựng chủ nghĩa xã hội. Đến cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước, nhân dân Hảo Nghĩa đã nêu cao tinh thần “Chắc tay súng, vững tay cày”, vừa sản xuất, vừa sẵn sàng chiến đấu, làm tốt nghĩa vụ với Nhà nước, chi viện sức người, sức của cho tiền tuyến lớn miền Nam cho đến ngày toàn thắng.

Đất nước hòa bình, nhân dân Hảo Nghĩa lại bắt tay vào sự nghiệp xây dựng, bảo vệ Tổ quốc. Phát huy truyền thống cách mạng và những lợi thế của địa phương, bằng tinh thần đoàn kết, nhất trí một lòng, Đảng bộ và nhân dân Hảo Nghĩa đã đạt được nhiều thành tích trong xây dựng và phát triển kinh tế, giữ vững ổn định chính trị - xã hội, xây dựng quốc phòng - an ninh vững mạnh.

Từ thực tiễn các phong trào địa phương, ngay từ trong cuộc kháng chiến chống Pháp, vùng đất Hảo Nghĩa đã có những người con ưu tú vinh dự được đứng trong hàng ngũ của Đảng. Năm 1952, Chi bộ Đảng xã chính thức được thành lập, đến năm 1980 là Đảng bộ 2 cấp. Giai đoạn nào, tổ chức Đảng xã Hảo Nghĩa cũng nêu cao vai trò tiên phong, gương mẫu, xứng đáng là hạt nhân chiến đấu của Đảng tại địa phương. Năm 2020, thực hiện Nghị quyết số 855/NQ-UBTVQH14 ngày 10-1-2020 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về việc sắp xếp các đơn vị hành chính cấp xã thuộc tỉnh Bắc Kạn, 2 xã Hảo Nghĩa và xã Hữu Thác sắp xếp thành xã Trần Phú. Cùng với đó Đảng bộ xã Trần Phú được thành lập trên cơ sở kế thừa truyền thống lịch sử hào hùng của Đảng bộ 2 xã Hảo Nghĩa và Hữu Thác.

Với truyền thống “Uống nước nhớ nguồn”, thực hiện chủ trương của Huyện ủy Na Rì về tổ chức nghiên cứu, biên soạn Lịch sử Đảng bộ cấp cơ sở, Ban Chấp hành Đảng bộ xã Trần Phú nhiệm kỳ 2020-2025 đã ra các Quyết định 54-QĐ/ĐU và 55-QĐ/ĐU về việc tổ chức sưu tầm, nghiên cứu, biên soạn và xuất bản cuốn “**Lịch sử Đảng bộ xã Hảo Nghĩa (1952-2020)**” để ghi lại

những chặng đường đấu tranh đầy hy sinh, gian khổ và xây dựng quê hương với nhiều gian lao, vất vả của nhân dân địa phương.

Cuốn sách ra mắt bạn đọc là cả một quá trình làm việc khẩn trương, công phu, nghiêm túc của Ban Thường vụ Đảng ủy, Ban Chỉ đạo Biên soạn, Tổ Sưu tầm tư liệu, Ban Nghiên cứu - Biên soạn và sự phối hợp chặt chẽ, hướng dẫn nghiệp vụ của Ban Tuyên giáo Huyện ủy Na Rì, cũng như sự nhiệt tình cung cấp thông tin, tư liệu của các đồng chí cán bộ, đảng viên là nhân chứng hoạt động qua các thời kỳ và toàn thể nhân dân trong xã. Nhân dịp cuốn sách được xuất bản, Ban Chấp hành Đảng bộ xã trân trọng cảm ơn sự quan tâm, giúp đỡ của các đồng chí đã giúp chúng tôi hoàn thành công trình này.

Mặc dù đã có nhiều cố gắng nhưng do nhiều nguồn tư liệu thành văn bị thất lạc, các nhân chứng lịch sử người còn, người mất nên cuốn sách không tránh khỏi những thiếu sót, hạn chế. Do vậy, Ban Chấp hành Đảng bộ xã Trần Phú rất mong nhận được ý kiến đóng góp của bạn đọc gần xa để những lần tái bản sau, cuốn sách sẽ hoàn thiện hơn.

**T/M BAN CHẤP HÀNH ĐẢNG BỘ
BÍ THƯ**

HỨA THỊ NHI

Chương I

HẢO NGHĨA - VÙNG ĐẤT, CON NGƯỜI VÀ TRUYỀN THỐNG

I. VỊ TRÍ ĐỊA LÝ VÀ ĐIỀU KIỆN TỰ NHIÊN - XÃ HỘI

Hảo Nghĩa là xã miền núi của huyện Na Rì, cách trung tâm huyện lỵ 20km về phía Nam, cách thành phố Bắc Kạn 50km về phía Bắc. Phía Bắc giáp xã Hữu Thác, phía Nam giáp xã Dương Sơn, phía Đông giáp xã Cư Lễ (huyện Na Rì) và xã Thiện Hoà (huyện Bình Gia, tỉnh Lạng Sơn), phía Tây giáp xã Quang Phong (huyện Na Rì).

Xã Hảo Nghĩa nằm trong khu vực khí hậu nhiệt đới với 4 mùa (xuân, hạ, thu, đông), trong đó có 2 mùa rõ rệt (mùa hè nóng ẩm, mưa nhiều, mùa đông lạnh, ít mưa). Nhiệt độ không khí trung bình của xã là 21,5°C (nhiệt độ cao tuyệt đối là 37°C và nhiệt độ thấp tuyệt đối là 5°C). Số giờ nắng trung bình là 1.483 giờ/năm. Lượng mưa của xã lên đến 1.084 mm/năm, chủ yếu tập trung vào các tháng 6, 7, 8, 9, chiếm 70% lượng mưa của cả năm. Độ ẩm không khí khá cao, khoảng 82%. Hướng gió chính là gió mùa Đông Bắc và Tây Nam.

Địa hình xã bị chia cắt mạnh bởi núi cao và sông suối với độ cao trung bình từ 300-800m so với mực nước biển, độ dốc từ 15-35°. Tổng diện tích đất đai lên đến

2.282,09ha. Trong đó, đất nông nghiệp là 2.022,45ha, đất phi nông nghiệp là 259,64ha.

Tài nguyên nước của xã bao gồm nước mặt, nước mưa và nước ngầm. Nguồn nước mặt tập trung phần lớn tại 2 nhánh của sông Na Rì cùng nhiều con suối chảy qua tạo nên một hệ thống thủy văn đa dạng, phong phú với diện tích mặt nước lên đến 96,45ha. Nguồn nước này khá dồi dào, đủ cung cấp cho sinh hoạt, sản xuất của nhân dân. Đối với nước ngầm, qua hoạt động khảo sát trên địa bàn xã cho thấy nguồn nước ngầm có trữ lượng không cao nên vào mùa khô, một số khu dân cư cách xa sông, suối thường bị thiếu nước.

Diện tích rừng của xã có 1.894ha, trong đó, đất rừng sản xuất là 1.594ha, rừng phòng hộ là 300ha. Trước kia, rừng địa phương có nhiều loại gỗ quý như lim, đinh, nghiến, trò... Qua thời gian, rừng cây đã bị phá hủy, những sản vật quý hiếm cũng dần mất đi. Trong những năm gần đây, thực hiện chủ trương của Đảng và Nhà nước về “Trồng cây, gây rừng, phủ xanh đất trống đồi trọc”, đồng bào các dân tộc trong xã tích cực trồng cây xanh, góp phần bảo vệ môi trường sinh thái.

Năm 2019, toàn xã có 354 hộ, 1.509 nhân khẩu, mật độ dân số đạt 66 người/km². Trên địa bàn xã có 4 dân tộc cùng sinh sống. Trong đó, dân tộc Nùng chiếm 67%, dân tộc Tày chiếm 24% dân số, dân tộc Kinh chiếm 8%, dân tộc Dao chiếm 1%. Tuy có nhiều điểm khác nhau về phong tục, tập quán, ngôn ngữ... song các dân tộc từ bao đời nay không sống biệt lập mà thường xen kẽ trong cùng một khu vực. Câu tục ngữ của người Tày: “Pì noọng tam

tó, bó tay pí noọng só rườn”, cũng như câu tục ngữ của người Kinh: “Bán anh em xa, mua láng giềng gần” đã nói lên sự gắn bó keo sơn giữa các dân tộc trên địa bàn.

Năm 2019, số lao động trên địa bàn xã là 905 người, chiếm 60% dân số. Trong đó, lao động nông nghiệp chiếm 85,2%, lao động phi nông nghiệp chiếm 14,8%. Trong những năm gần đây, tỷ lệ hộ nghèo và cận nghèo trên địa bàn xã giảm đi đáng kể, năm 2019 còn 19,4%, so với mức 51,8% năm 2005. 100% số gia đình trên địa bàn đã có điện và được sử dụng nước hợp vệ sinh.

Cơ sở hạ tầng của xã ngày càng hoàn thiện với trụ sở làm việc của Đảng ủy, Ủy ban nhân dân được xây dựng khang trang, sạch đẹp, 100% cán bộ xã đã qua đào tạo, được phân công công tác phù hợp với chuyên môn. Trên địa bàn xã còn có tuyến Quốc lộ 3B chạy qua với chiều dài 7km, 3km đường Tỉnh lộ 256, cùng 23,88km đường liên xã, liên thôn và nội đồng.

Hạ tầng giáo dục của xã như trường mầm non, trường tiểu học và trung học cơ sở đã được xây dựng đủ các phòng học, phòng chức năng, phục vụ tốt cho việc dạy và học. Ngành y tế xây dựng được trạm y tế khám chữa bệnh khang trang, sạch đẹp. Đội ngũ cán bộ y tế gồm 1 bác sỹ, 1 y sỹ, 2 y tá, 1 nữ hộ sinh... thực hiện tốt chức năng, nhiệm vụ chăm sóc sức khỏe cho người dân. Xã còn có một điểm bưu điện văn hóa cùng hệ thống truyền thanh, tủ sách pháp luật... là nguồn thông tin phong phú, kịp thời và bổ ích, giúp người dân phát triển kinh tế, văn hóa - xã hội.

Nhìn chung, với vị trí địa lý, điều kiện tự nhiên và kinh tế - xã hội của Hảo Nghĩa khá thuận lợi cho sản xuất

nông nghiệp, đa dạng hóa cây trồng cũng như giao lưu hàng hóa... Tuy nhiên, do sự phân hóa khí hậu theo mùa cùng những hiện tượng thời tiết bất lợi như giông, sương muối, lũ lụt... gây ảnh hưởng không nhỏ đến sản xuất và sinh hoạt của nhân dân địa phương.

II. QUÁ TRÌNH HÌNH THÀNH VÙNG ĐẤT VÀ TRUYỀN THỐNG LỊCH SỬ, VĂN HÓA

1. Quá trình hình thành vùng đất

Ngược dòng lịch sử về thời đại Hùng Vương, vùng đất Hảo Nghĩa thuộc đơn vị hành chính là bộ Vũ Định. Đời Lý, vùng đất Hảo Nghĩa, huyện Na Rì nguyên là đất huyện Vĩnh Thông, châu Thượng Nguyên, thời thuộc Minh là phủ Thái Nguyên, đời Hồng Đức đổi thành thừa tuyên Thái Nguyên, sau là trấn Thái Nguyên. Năm Minh Mệnh thứ 12 (1831), vua Minh Mệnh chia lại địa giới hành chính, đổi trấn thành tỉnh, vùng đất Hảo Nghĩa thuộc huyện Cẩm Hoá, phủ Thông Hoá, tỉnh Thái Nguyên.

Năm 1858, thực dân Pháp xâm lược nước ta. Ngày 11-4-1900, Pháp quyết định thành lập tỉnh Bắc Kạn trên cơ sở phần đất phía bắc của tỉnh Thái Nguyên. Địa bàn xã Hảo Nghĩa lúc này gồm các bản Nà Tảng, Phiêng Liêng (Nà Liêng), Nà Đẩu¹, Nà Chót, Nà Sắt với 467 nhân khẩu thuộc tổng Côn Minh, châu Na Rì, tỉnh Bắc Kạn².

Sau cuộc khởi nghĩa giành chính quyền năm 1945, chính quyền về tay nhân dân, cấp phủ, tổng bị bãi bỏ, thành lập các xã, huyện. Các bản Nà Tảng, Phiêng Liêng,

1. Sau đổi tên là Nà Đẩu.

2. Ngô Vi Liễn, *Tên làng xã và địa dư các tỉnh Bắc Kỳ*, Nxb Văn hoá Thông tin, Hà Nội, 1999, tr. 258.

Nà Đầu, Nà Chót, Nà Sát là thôn Hảo Nghĩa thuộc xã Quang Phong, huyện Na Rì, tỉnh Bắc Kạn

Năm 1952, xã Quang Phong (lớn) được chia tách làm 4 xã: Quang Phong, Trần Phú, Hùng Vương (Côn Minh), Quang Trung (Hữu Thác). Năm 1964, theo Quyết định 150/NV của Bộ Nội vụ, xã Trần Phú đổi tên thành xã Hảo Nghĩa.

Để đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp kháng chiến chống Mỹ cứu nước, ngày 21-4-1965, Ủy ban Thường vụ Quốc hội nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa ra Nghị quyết số 103/NQ-TVQH hợp nhất hai tỉnh Thái Nguyên và Bắc Kạn thành tỉnh Bắc Thái. Năm 1980, thôn Nà Coòng được tách ra từ thôn Nà Đầu. Năm 1985, thôn Vằng Mười và thôn Khuổi A được tách ra từ thôn Nà Sát. Đến năm 1993, Nhà nước đầu tư mở rộng chợ phiên thôn Nà Sát, nhiều người dân đến đây làm ăn buôn bán, thôn Khu Chợ được thành lập.

Ngày 6-1-1996, Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam khóa IX tại kì họp thứ 10 quyết định chia tỉnh Bắc Thái thành hai tỉnh Thái Nguyên và Bắc Kạn. Theo quyết định này, xã Hảo Nghĩa thuộc huyện Na Rì, tỉnh Bắc Kạn và ổn định địa giới hành chính cho đến năm 2020 với 9 thôn: Nà Tảng, Nà Liềng, Nà Đầu, Nà Coòng, Nà Chót, Khuổi A, Nà Sát, Vằng Mười, Khu Chợ.

Ngày 1-3-2020, thực hiện Nghị quyết số 855/NQ-UBTVQH14 ngày 10-1-2020 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về việc sắp xếp các đơn vị hành chính cấp xã thuộc tỉnh Bắc Kạn, hai xã Hữu Thác và Hảo Nghĩa sáp nhập thành xã Trần Phú.

2. Truyền thống văn hoá

Hảo Nghĩa là nơi cư trú của 4 dân tộc là Kinh, Tày, Nùng, Dao, có Quốc lộ 3B và Tỉnh lộ 256 đi qua. Chính vì thế, nơi đây đã sớm là vùng đất giao thoa văn hóa của nhiều dân tộc khác nhau, tạo nên sự đa dạng song cũng đậm đà bản sắc.

Về giao tiếp, dân cư chủ yếu là sử dụng ngôn ngữ Tày Nùng. Ngôn ngữ này hết sức phong phú và uyển chuyển, tinh tế và khái quát, nên đã tạo ra các từ ngữ diễn đạt mọi khía cạnh của đời sống vật chất tinh thần với một kho tàng văn học dân gian bao gồm: truyện cổ tích, thần thoại, truyền thuyết và vốn thi ca cổ truyền (dân ca trữ tình, hát ru)... Bên cạnh đó, địa phương còn có những tiếng “đàn tính” và điệu “hát Then”. Theo quan niệm dân gian, Then có nghĩa là Thiên, Thiên tức là “trời”, được coi là điệu hát của thần tiên truyền lại. Vì vậy, trong đời sống của người Tày cổ, hát Then được dùng trong những sự kiện trọng đại hay lễ cầu an, cầu mùa... Qua lời hát Then, tiếng đàn tính, tiếng sáo nhạc làm cho trai gái say đắm. Rồi các ông Then, bà Then lại dùng đàn tính và hát then để cầu cho mọi nhà luôn mạnh khỏe, ấm no, hạnh phúc.

Theo truyền thống, cả người Tày và người Nùng xây dựng nhà sàn của mình bằng 4-7 hàng cột đỡ, tạo thành hai khu vực rõ rệt, phần bên trên sàn làm nơi tiếp khách, bếp đun và nơi ở. Phần dưới gầm sàn làm nơi cất giữ nông cụ và chuồng nuôi gia súc, gia cầm. Mái nhà sàn có kết cấu hai mái hoặc bốn mái được làm bằng rạ hoặc ngói, gianh. Ngày nay, một số căn nhà sàn ngày xưa đã bị dỡ đi, thay vào đó là nếp nhà trệt làm bằng gỗ, hoặc xây gạch mái lợp ngói âm dương.

Trang phục phản ánh nếp sống văn hóa của con người trong mỗi cộng đồng dân tộc, thường được làm từ chất vải sợi bông tự dệt, nhuộm chàm đồng nhất trên trang phục nam và nữ. Nam giới người Tày mặc quần rộng, cạp lá tọa, áo ngắn, cổ đứng. Nữ giới mặc áo dài năm thân, quần chân què, thắt lưng, khăn đội đầu, hài vải. Trong những ngày lễ tết, cả nam và nữ mặc thêm chiếc áo trắng ở bên trong.

Về ẩm thực, tùy theo từng tộc người mà cách thức chế biến thức ăn và khẩu vị của cư dân có hương vị riêng. Việc nấu ăn của cư dân Tày, Nùng một mặt có những sáng tạo, một mặt tiếp thu kỹ thuật chế biến của các tộc người lân cận như Dao, Kinh... Họ chế biến ngô một cách tinh tế, ngô được giã hay xay nhỏ để nấu với com, làm các loại bánh. Thức ăn chính là gạo tẻ nhưng việc chế biến món ăn từ gạo nếp được chú trọng hơn. Trong ngày lễ tết, cốm, các loại xôi màu, bánh chưng gù (pèng ben), bỏng ép (khẩu sli), bánh khảo là những món ăn đặc biệt hấp dẫn. Ngoài ra, còn có thịt lợn quay, vịt quay. Bữa ăn mang tính bình đẳng, nhân ái. Tất cả các thành viên trong nhà ăn chung một mâm, khách đến nhà rất được ưu ái, nể trọng.

Trong hoạt động tín ngưỡng, đồng bào nơi đây hướng niềm tin của con người tới thần bản mệnh, trời đất, tổ tiên. Các thần linh của họ rất đa dạng như thần núi, thần sông, thần đất, thần lửa. Ý thức về gia đình, dòng họ được củng cố thông qua việc thờ cúng tổ tiên. Bàn thờ tổ tiên được đặt ở gian chính giữa nhà là nơi trang trọng nhất, được trang hoàng đẹp đẽ. Các ngày mùng một, rằm âm lịch hàng tháng, gia đình thắp hương kèm theo hoa quả, rượu. Mỗi khi gia đình có việc đại sự như làm nhà mới, cưới vợ, sinh con, tang lễ đều phải cúng bái, mời tổ tiên về chứng giám.

Trước kia, lễ hội truyền thống của các dân tộc xã Hảo Nghĩa là lễ hội Lồng tồng¹, diễn ra vào đầu xuân năm mới² gồm 2 phần: lễ và hội. Nghi lễ chính là rước thần nông ra nơi mở hội ở ngoài đồng, một bữa ăn được tổ chức ngay tại đây. Phần hội gồm các trò chơi như múa lân, đánh quay, đánh yến, tung còn... Qua bao biến thiên của lịch sử, lễ hội Lồng tồng không còn được tổ chức ở địa phương, thay vào đó là ngày Hội xuân, diễn ra vào mùng 6 tháng Giêng âm lịch hằng năm với các hoạt động vui chơi văn hoá văn nghệ, thể dục thể thao.

3. Truyền thống yêu nước

Từ buổi đầu khai hoang, lập đất, xây dựng quê hương, nhân dân Hảo Nghĩa luôn đoàn kết một lòng, kiên cường trong đấu tranh với thiên tai, địch họa, áp bức, cường quyền để giữ gìn quê hương, góp phần thể hiện truyền thống yêu nước nông nân.

Trong các cuộc kháng chiến chống quân Tống thế kỷ XI, chống Minh thế kỷ XV, nhân dân Việt Bắc, trong đó có một số con em ở Hảo Nghĩa, tích cực tham gia đạo quân dân tộc thiểu số chặn đánh các tuyến vận tải lương thực của kẻ thù từ qua vùng Đông Bắc, góp phần rất quan trọng vào chiến công chung của dân tộc.

Trải qua hai cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ xâm lược cũng như cuộc chiến tranh bảo

1. Theo ngôn ngữ Tày, Lồng tồng có nghĩa là xuống đồng, vừa mang ý nghĩa vui xuân vừa có ý là động thổ, đánh thức đồng ruộng, nương rẫy, cầu cho mưa thuận gió hòa, mùa màng bội thu.

2. Thời gian cụ thể tổ chức lễ hội Lồng tồng ở địa phương mỗi năm khác nhau, nhưng đều từ rằm tháng Giêng âm lịch trở về trước.

vệ biên giới Tổ quốc, truyền thống bất khuất, kiên cường đó ngày càng được hun đúc, tôi luyện. Hàng trăm lượt thanh niên địa phương đã đi theo tiếng gọi thiêng liêng của Tổ quốc, tình nguyện lên đường chiến đấu, nhiều người trong số họ đã ngã xuống vì độc lập, tự do.

Truyền thống đoàn kết trong đấu tranh sản xuất, chiến đấu chống giặc ngoại xâm lâu đời là sức mạnh tinh thần vô giá của nhân dân Hảo Nghĩa được gìn giữ, phát huy theo bề dày của lịch sử xây dựng, bảo vệ quê hương, đất nước. Dưới sự lãnh đạo của Đảng, những truyền thống tốt đẹp đó đang được phát huy có hiệu quả, góp phần quan trọng vào công cuộc xây dựng quê hương ngày càng giàu đẹp, văn minh, phát triển trên con đường đổi mới và hội nhập.

Chương II

THAM GIA ĐẤU TRANH GIÀNH CHÍNH QUYỀN VÀ KHÁNG CHIẾN CHỐNG THỰC DÂN PHÁP XÂM LƯỢC (1945-1954)

I. NHÂN DÂN HẢO NGHĨA THAM GIA KHỎI NGHĨA GIÀNH CHÍNH QUYỀN

1. Tình hình chính trị, kinh tế, văn hóa - xã hội dưới ách thống trị của chế độ thực dân phong kiến

Tháng 9-1858, thực dân Pháp nổ súng tấn công cửa biển Đà Nẵng, mở màn cuộc chiến tranh xâm lược nước ta. Sau khi chiếm được các tỉnh đồng bằng sông Hồng, Pháp đưa quân ồ ạt tiến đánh vùng miền núi phía Bắc. Năm 1891, quân Pháp bắt đầu đặt chân lên đất Na Rì, chúng lập một đồn binh tại Yên Lạc để mở đầu cho quá trình thống trị của kẻ xâm lược đối với nhân dân địa phương. Đến năm 1900, Toàn quyền Đông Dương ra Nghị định tách một phần đất thuộc Thái Nguyên thành lập tỉnh Bắc Kạn gồm 4 châu: Thông Hóa (sau đổi thành Na Rì), Chợ Rã, Bạch Thông và Cẩm Hóa (sau đổi thành Ngân Sơn). Địa bàn xã Hảo Nghĩa thời điểm này gồm các bản Nà Tảng, Nà Sát, Nà Đâu, Nà Chót, Phiêng Liêng thuộc tổng Côn Minh, châu Na Rì.

Để dễ bề cai trị, thực dân Pháp áp dụng chính sách “Dùng người bản xứ để trị người bản xứ”. Toàn quyền

định đoạt của vùng Bắc Kạn là viên công sứ Pháp, giúp việc là tuần phủ người Việt. Dưới chính quyền cấp tỉnh là cấp châu do tri châu cai quản. Ở cấp tổng có cai tổng hoặc chánh tổng, phó tổng đứng đầu, có nhiệm vụ truyền đạt hoặc đôn đốc chính quyền, bên dưới là các lý trưởng, phó lý. Dựa vào bộ máy này, chúng thi hành chính sách thống trị hà khắc, ngăn cấm các quyền tự do, dân chủ, khủng bố tinh thần đấu tranh của nhân dân các dân tộc tạo nên không khí chính trị hết sức ngột ngạt.

Về kinh tế, thực dân Pháp và tay sai thực hiện nhiều chính sách thuế khóa, bóc lột nặng nề, đẩy người dân vào con đường cùng cực. Chúng quy định đàn ông từ 18-60 tuổi phải nộp thuế đinh với mức 2,5 đồng/năm, nhưng thực tế nhân dân phải đóng từ 3-3,5 đồng (bằng 1-1,5 tạ gạo năm 1930) vì các khoản phụ thu, lạm bỏ do chánh tổng, lý trưởng đặt ra để bòn rút thêm. Đối với thuế điền, chúng chia làm 3 loại: mẫu ruộng loại I phải đóng 2 đồng/mẫu, loại II phải đóng 1 đồng/mẫu, loại III đóng 3 hào/mẫu. Chúng lập sổ địa bạ để tự do cướp đất và quy bỏ mức thuế một cách tùy tiện. Bên cạnh thuế khóa, thực dân Pháp thi hành chế độ kiểm lâm hà khắc buộc nhân dân phải biểu xén lễ lạt cho các quan lại khi muốn phát thêm nương rẫy. Chính quyền thực dân phong kiến còn thường xuyên bắt người dân phải đi phu phen, tạp dịch để xây dựng đồn bốt, làm đường...

Trong khi sản xuất nông nghiệp bị đình đốn, trì trệ thì hoạt động giao thương cũng bị kìm hãm. Những mặt hàng thiết yếu như muối, dầu hỏa bị thực dân Pháp giành quyền độc thương, đánh thuế rất cao. Chúng tuyệt đối nghiêm cấm việc nấu rượu, buôn bán muối trong nhân dân.

Về văn hóa - xã hội, thực dân Pháp thi hành chính sách “ngu dân” nhằm kìm hãm nhân dân ta trong vòng “ngu tối”. Cả châu Na Rì có 2 trường học (từ lớp 1 đến lớp 3) song chỉ có một số con em các gia đình nhà giàu, quan lại mới đủ điều kiện đi học, còn lại, 99% người dân trên địa bàn mù chữ.

Lĩnh vực y tế, chăm sóc sức khỏe cho nhân dân cũng bị bỏ bê, tình trạng ốm đau không thuốc thang, nạn hữu sinh vô dưỡng diễn ra phổ biến. Trong khi đó, thực dân Pháp cùng bè lũ tay sai lại tích cực khuyến khích và duy trì các tập tục lạc hậu, tệ nạn xã hội như: rượu chè, cờ bạc, mê tín dị đoan... với mục đích giảm ý chí đấu tranh của nhân dân các dân tộc.

Nhìn chung, dưới ách cai trị của 2 tầng áp bức thực dân - phong kiến, đời sống của các dân tộc ở Hảo Nghĩa rơi vào tình trạng cùng cực, tăm tối. Nhân dân trong vùng phải ăn củ mài thay cơm trong những năm mất mùa, dùng vỏ cây sui để đắp thay chăn chống rét. Tuy nhiên, với truyền thống yêu nước nồng nàn, không chịu khuất phục cường quyền, áp bức, nhân dân địa phương sẵn sàng đấu tranh chống kẻ thù xâm lược và bè lũ tay sai để giành độc lập, tự do.

2. Tham gia cuộc vận động giải phóng dân tộc, giành chính quyền năm 1945

Tháng 2-1930, Hội nghị hợp nhất ba tổ chức cộng sản do lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc chủ trì đã tuyên bố thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam. Đây là dấu mốc lịch sử, chấm dứt tình trạng khủng hoảng về đường lối và giai cấp lãnh đạo cách mạng ở nước ta.

Ngày 28-1-1941, sau hơn 30 năm bôn ba tìm đường cứu nước, lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc trở về nước. Người triệu tập Hội nghị Ban Chấp hành Trung ương lần thứ 8 tại Pác Bó (Cao Bằng) từ ngày 10-19/5/1941. Hội nghị quyết định thành lập Mặt trận Việt Minh nhằm tập hợp đông đảo các tầng lớp nhân dân. Thực hiện chủ trương của Trung ương Đảng, các lớp huấn luyện, đào tạo cán bộ địa phương người dân tộc cho các tỉnh Cao Bằng, Bắc Kạn, Lạng Sơn được mở ra liên tục nhằm huấn luyện cán bộ chuẩn bị “Nam tiến”. Từ đầu tháng 3-1943 đến tháng 1-1944, Ban Lãnh đạo Nam tiến lần lượt tổ chức các đội xung phong từ Nguyên Bình (Cao Bằng) xuống Ngân Sơn, Chợ Rã, Chợ Đồn, Bạch Thông... Tại Na Rì nói chung và các bản Nà Tằng, Phiêng Liêng, Nà Đẩu, Nà Chót, Nà Sắt nói riêng, do nằm sâu trong vùng rừng núi, địa hình cách trở, giao thông đi lại khó khăn, lại bị thực dân Pháp giám sát gắt gao nên ngọn lửa cách mạng chưa lan tới vùng này.

Ngày 9-3-1945, Nhật đảo chính Pháp, độc chiếm Đông Dương. Ngày 12-3-1945, Hội nghị Ban Thường vụ Trung ương Đảng tại Đình Bảng (Tứ Sơn, Bắc Ninh) đề ra Chỉ thị “Nhật - Pháp bắn nhau và hành động của chúng ta”, chủ trương phát động cao trào “Kháng Nhật cứu nước” thật mạnh mẽ, làm tiền đề cho cuộc tổng khởi nghĩa giành chính quyền trên toàn quốc.

Sau sự kiện Nhật đảo chính Pháp, chính quyền tay sai của Pháp hoang mang và tê liệt. Chớp thời cơ đó, ngày 25-3-1945, một đơn vị Việt Nam Tuyên truyền Giải phóng quân từ Ngân Sơn qua đường Lương Thượng, Lương Hạ

tiến xuống Na Rì. Ngày 28-3-1945, châu lỵ Na Rì được giải phóng, nhân dân các dân tộc trong huyện tổ chức mít tinh trọng thể mừng chiến thắng.

Trong không khí đó, tại các bản Nà Tằng, Phiêng Liêng, Nà Đẩu, Nà Chót, Nà Sắt, được sự hướng dẫn của đồng chí Ngọc Xuân - Cán bộ của Việt Nam Tuyên truyền Giải phóng quân, nhân dân địa phương đã nổi dậy, xoá bỏ chính quyền thực dân phong kiến, thành lập Ủy ban Cách mạng lâm thời do các ông Đình Văn Lót, Nông Văn Thâm đứng đầu¹.

Đầu tháng 5-1945, tại Yên Lạc và Cư Lễ, cấp trên đã mở 2 lớp huấn luyện về công tác vận động, tổ chức các đoàn thể quần chúng, quản lý chính quyền cho 30 cán bộ. Sau lớp huấn luyện, họ lại trở về địa phương cùng các chiến sĩ Giải phóng quân tuyên truyền, tổ chức Hội Cứu quốc và Ban Chấp hành Việt Minh. Tháng 7-1945, địa phương đã thành lập được tổ chức Việt Minh cơ sở. Cùng thời gian, một số thanh niên như Nông Văn Hàm, Đình Văn Lót, Hà Văn Nhắm... đã tham gia luyện tập quân sự, tổ chức thành một tiểu đội tự vệ du kích².

Từ giữa năm 1945, phe phát xít liên tiếp thất trận trên các chiến trường ở châu Âu và Thái Bình Dương, báo hiệu thời cơ cách mạng mới đã đến. Trước tình hình đó, từ ngày 13 đến 15-8-1945, Hội nghị toàn quốc của Đảng đã họp tại Tân Trào (Tuyên Quang) quyết định phát động toàn

1. Dẫn theo lý lịch Đảng của các đồng chí Đình Văn Lót, Nông Văn Thâm, tài liệu lưu trữ tại Kho lưu trữ Huyện ủy Na Rì.

2. Dẫn theo lý lịch Đảng của các đồng chí Đình Văn Lót, Nông Văn Thâm, Nông Văn Hàm, Hà Văn Nhắm, tài liệu lưu trữ tại Kho lưu trữ Huyện ủy Na Rì.

dân tổng khởi nghĩa. Ngày 16-8, Đại hội Quốc dân nhất trí tán thành chủ trương tổng khởi nghĩa của Đảng, kêu gọi quần chúng cả nước đứng lên giành chính quyền. Chỉ trong vòng 2 tuần, từ ngày 14-28/8/1945, cuộc Tổng khởi nghĩa giành chính quyền đã thành công trong cả nước.

Khởi nghĩa giành chính quyền năm 1945 ở châu Na Rì diễn ra nhanh và mau chóng giành thắng lợi. Cùng với nhân dân cả nước, đồng bào các dân tộc Hào Nghĩa đã đứng lên đập tan xiềng xích gần một trăm năm nô lệ của thực dân Pháp và lật đổ chế độ phong kiến tồn tại hàng nghìn năm trên đất nước ta, lập nên chính quyền dân chủ của nhân dân, mở ra một thời kỳ mới trên chặng đường đấu tranh giành độc lập, tự do và ấm no, hạnh phúc.

II. THAM GIA CUỘC KHÁNG CHIẾN CHỐNG THỰC DÂN PHÁP XÂM LƯỢC (1945-1954)

1. Củng cố chính quyền cách mạng, xây dựng hậu phương kháng chiến (1945-1952)

Cách mạng tháng Tám thành công mở ra một kỷ nguyên mới trong lịch sử dân tộc. Ngày 2-9-1945, Chủ tịch Hồ Chí Minh đọc bản Tuyên ngôn độc lập, tuyên bố trước quốc dân và toàn thế giới sự ra đời của nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa. Nhưng ngay sau đó, chính quyền cách mạng non trẻ đối diện với muôn vàn khó khăn, thử thách: Nạn đói, nạn dốt và giặc ngoại xâm cùng lúc hoành hành. Vận mệnh Tổ quốc như “ngàn cân treo sợi tóc”.

Ngày 3-9-1945, Chủ tịch Hồ Chí Minh triệu tập phiên họp đầu tiên của Hội đồng Chính phủ lâm thời, nêu lên 6 việc cấp bách cần làm ngay là: Phát động phong trào tăng gia sản xuất để chống nạn đói, mở ngay cuộc lạc quyền gạo để giúp đỡ người nghèo; mở chiến dịch chống nạn mù

chữ; tổ chức càng sớm càng hay cuộc Tổng tuyển cử với chế độ phổ thông đầu phiếu, soạn thảo Hiến pháp dân chủ; mở chiến dịch giáo dục cần, kiệm, liêm, chính để bài trừ thói hư, tật xấu của chế độ thực dân để lại; bỏ ngay thuế thân, thuế chợ, thuế đò, cấm hút thuốc phiện; ra tuyên bố tự do tín ngưỡng và đoàn kết lương giáo.

Hưởng ứng lời kêu gọi của Chính phủ, tại các bản Nà Tảng, Phiêng Liêng, Nà Đẩu, Nà Chót, Nà Sắt, chính quyền cách mạng lâm thời đã đề ra nhiều chủ trương, biện pháp khẩn cấp nhằm diệt “giặc dốt”, “giặc đói”, giúp nhân dân vượt qua tình trạng khó khăn.

Để diệt “giặc đói”, chính quyền đã ra sức khuyến khích và tạo điều kiện cho nhân dân ra sức khai hoang, phục hóa, mở rộng diện tích canh tác. Nhiều hộ gia đình đã tích cực đắp xây dựng nương, phai thủy lợi, mua sắm nông cụ và đẩy mạnh chăn nuôi gia súc, gia cầm. Do đó, hoạt động sản xuất đạt được nhiều kết quả, năng suất, sản lượng lương thực tăng lên.

Hưởng ứng lời kêu gọi “cứ 10 ngày nhịn ăn một bữa, một tháng nhịn ba bữa” của Chủ tịch Hồ Chí Minh, nhân dân các bản Nà Tảng, Phiêng Liêng, Nà Đẩu, Nà Chót, Nà Sắt hăng hái thực hiện tiết kiệm lương thực, xây dựng các “Hũ gạo cứu đói”, “Ngày đồng tâm” ủng hộ đồng bào vùng bị ảnh hưởng của nạn đói. Tiếp đó, trong “Tuần lễ vàng”, tuy người dân trong xã còn nghèo nhưng với tấm lòng yêu nước đã sôi nổi hưởng ứng và tự nguyện đóng góp của cải cho Chính phủ¹.

1. Trên địa bàn Hào Nghĩa, đã có một số chức sắc trong chính quyền cũ ủng hộ cho cách mạng.

Xác định “một dân tộc dốt là một dân tộc yếu” nên sau khi nước nhà độc lập, ngày 8-9-1945, Chủ tịch Hồ Chí Minh ký Sắc lệnh thành lập Nha Bình dân học vụ và kêu gọi toàn dân tham gia phong trào “diệt giặc dốt”. Tại các bản Nà Tàng, Phiêng Liêng, Nà Đầu, Nà Chót, Nà Sát, chính quyền liền bắt tay vào công cuộc “diệt giặc dốt”. Với phương châm “người biết chữ dạy người chưa biết”, phong trào toàn dân diệt giặc dốt diễn ra sôi nổi ở khắp các bản trên địa bàn. Lớp học được tổ chức ở mọi nơi, thu hút sự tham gia của đông đảo tầng lớp nhân dân với các giáo viên bình dân học vụ, tiêu biểu như thầy Nông Văn Hàm. Đến cuối năm 1946, hàng chục người dân trên địa bàn đã biết đọc, biết viết.

Thực hiện Sắc lệnh số 14/SL ngày 8-9-1945 của Chính phủ về Tổng tuyển cử bầu Quốc hội, dưới sự chỉ đạo của Châu bộ Việt Minh Na Rì, chính quyền cách mạng ở Hảo Nghĩa đã khẩn trương chuẩn bị mọi mặt công tác. Ngày 6-1-1946, cùng với nhân dân cả nước, hơn 90% số cử tri địa phương đi bỏ phiếu để bầu cử Quốc hội khóa I nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa. Tiếp đó, tháng 4-1946, nhân dân địa phương lại đi bỏ phiếu bầu Hội đồng nhân dân hai cấp tỉnh và xã để bầu ra Ủy ban hành chính các cấp, thay thế cho Ủy ban Cách mạng lâm thời. Cùng thời gian đó, thực hiện chủ trương về kiện toàn bộ máy hành chính, xã Quang Phong (lớn) được thành lập bao gồm địa bàn các xã Quang Phong, Côn Minh, Hữu Thác, Hảo Nghĩa ngày nay. Ủy ban hành chính xã Quang Phong do ông Nông Quảng Lợi làm Chủ tịch. Bên dưới là các thôn, do các ủy nhiệm thôn đứng đầu, trong đó các bản Nà Tàng, Phiêng

Liêng, Nà Đầu, Nà Chót, Nà Sát gọi là thôn Hảo Nghĩa do đồng chí Nông Văn Thâm làm Ủy nhiệm thôn¹.

Cuối tháng 11 và đầu tháng 12-1946, thực dân Pháp cho quân gây hấn ở Hải Phòng, Lạng Sơn và Hà Nội ngang nhiên đòi Chính phủ ta phải hạ vũ khí đầu hàng. Trước những hành động trắng trợn đó, ngày 19-12-1946, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã ra “Lời kêu gọi toàn quốc kháng chiến” kêu gọi đồng bào cả nước đứng lên đánh đuổi thực dân Pháp xâm lược. Tiếp đó, ngày 22-12-1946, Ban Thường vụ Trung ương Đảng ra Chỉ thị “Toàn dân kháng chiến” với phương châm “Toàn dân, toàn diện, lâu dài và tự lực cánh sinh”.

Chấp hành chủ trương kháng chiến kiến quốc của Trung ương, chính quyền xã Quang Phong ra sức chuẩn bị kháng chiến, sẵn sàng đối phó với mọi âm mưu xâm lược của kẻ thù. Nhân dân địa phương vận chuyển lương thực cất giấu vào khu vực rừng núi, đề phòng địch và chủ động kháng chiến lâu dài. Bên cạnh đó, lực lượng dân quân tự vệ được khẩn trương củng cố, tính đến đầu năm 1947, xã Quang Phong đã có 1 trung đội, thường xuyên huấn luyện quân sự với các kỹ năng bắn súng, ném lựu đạn, cận chiến...

Ngày 7-10-1947, thực dân Pháp huy động 12.000 quân tinh nhuệ mở cuộc tấn công lên căn cứ địa Việt Bắc nhằm phá tan cơ quan đầu não kháng chiến, tiêu diệt phần lớn quân chủ lực của ta, nhanh chóng kết thúc chiến

1. Dẫn theo lý lịch Đảng của đồng chí Nông Văn Thâm, tài liệu lưu trữ tại Kho lưu trữ Huyện ủy Na Rì.

tranh. Na Rì là huyện vùng sâu của tỉnh Bắc Kạn, địa hình hiểm trở, giao thông khó khăn nên thực dân Pháp không dám tiến quân vào. Mặc dù vậy, chính quyền và nhân dân địa phương luôn nêu cao tinh thần cảnh giác, ra sức tăng cường sản xuất và xây dựng lực lượng vũ trang, hoàn thành mọi nhiệm vụ mà Trung ương, tỉnh, huyện giao cho, trở thành hậu phương an toàn, vững mạnh cho cuộc kháng chiến giải phóng dân tộc.

Qua việc triển khai các nhiệm vụ chuẩn bị kháng chiến, một số quần chúng ưu tú trên địa bàn ngày càng trưởng thành. Giữa năm 1947, Chi bộ Đảng xã Quang Phong được thành lập với 7 đảng viên do đồng chí Hà Văn Noọng làm Bí thư Chi bộ. Đến tháng 12-1947, đồng chí Nông Văn Thâm được Chi bộ Quang Phong kết nạp, trở thành đảng viên đầu tiên của địa phương. Từ năm 1948-1950, thôn Hảo Nghĩa tiếp tục có các đồng chí Đinh Văn Lót, Lý Văn Phúc, Hà Thế Doanh, Lương Văn Thàng được kết nạp Đảng. Đây cũng chính là những nhân tố chủ chốt của địa phương trong giai đoạn kháng chiến chống thực dân Pháp¹.

Quán triệt chủ trương của Trung ương và Tỉnh ủy về xây dựng hậu phương kháng chiến, chính quyền xã Quang Phong đã ra sức lãnh đạo nhân dân đẩy mạnh tăng gia sản xuất. Các phong trào thi đua “Sản xuất tiết kiệm”, “Chiến dịch trồng màu”, đẩy mạnh khai hoang, phục hóa, trồng màu (ngô, khoai), được địa phương hưởng ứng nhiệt tình.

1. Dẫn theo lý lịch Đảng các đồng chí Đinh Văn Lót, Nông Văn Thâm... tài liệu lưu trữ tại Kho lưu trữ Huyện ủy Na Rì.

Nhờ đó diện tích trồng trọt không ngừng được mở rộng. Trong tháng lao động (tháng 5-1949), lực lượng dân quân xã đã trồng được 177 gốc sắn, 316 gốc khoai và 1 vườn rau.

Kinh tế được khôi phục tạo điều kiện để xã Quang Phong nói chung và thôn Hảo Nghĩa nói riêng phát huy vai trò hậu phương trong kháng chiến. Trong “3 tháng thứ hai” (tháng 3-6/1949), hưởng ứng phong trào “tích cực vận tải, tăng gia chuẩn bị phản công”, nhân dân thôn Hảo Nghĩa đã ủng hộ cho du kích 107 đồng. Năm 1950, thực hiện lời hiệu triệu đóng góp thóc dự trữ nuôi quân của Chủ tịch Hồ Chí Minh và cuộc vận động “hoàn thành nhiệm vụ chuẩn bị chuyển mạnh sang tổng phản công”, nhân dân thôn Hảo Nghĩa đã đóng góp được 2,1 tấn lương thực, 16 đồng cho tiền tuyến.

Sau thắng lợi của quân và dân ta trong chiến dịch Biên giới, căn cứ địa được củng cố, đường Quốc lộ số 3 trở thành mục tiêu bắn phá của thực dân Pháp để ngăn cản sức kháng chiến của ta. Nhân dân Quang Phong (trong đó có địa bàn thôn Hảo Nghĩa) cùng các xã khác trong huyện Na Rì tiếp tục được huy động làm dân công sửa chữa đường, từ ngày 1 đến ngày 25-11-1950, đã đóng góp hàng nghìn ngày công sửa chữa Quốc lộ 3 từ Nà Phặc (Ngân Sơn) đến Bành Trạch (Chợ Rã). Trong tháng 7-1951, xã Quang Phong huy động 345 người, 27 con trâu kéo gỗ tham gia sửa chữa nhiều đoạn đường trên tuyến Quốc lộ 3.

Sau gần 7 năm (1945-1952) củng cố và xây dựng chính quyền, chi viện cho cuộc kháng chiến của dân tộc, Chi bộ và nhân dân Quang Phong nói chung và địa bàn thôn Hảo Nghĩa nói riêng đã vượt qua nhiều khó khăn,

thử thách, giành được nhiều thành tích: Chính quyền cách mạng nhân dân được giữ vững; giặc đói, giặc dốt bị đẩy lùi; kinh tế bước đầu hồi phục nên đời sống nhân dân được cải thiện; làm tốt công tác xây dựng hậu phương, đóng góp sức người, sức của cho cuộc kháng chiến. Đó là những động lực thúc đẩy địa phương tiếp tục hoàn thành nhiệm vụ cách mạng mà Đảng giao phó, đóng góp cùng nhân dân cả nước đánh thắng thực dân Pháp xâm lược.

2. Chi bộ Đảng xã ra đời, lãnh đạo nhân dân địa phương đẩy mạnh sản xuất, củng cố cơ sở, tích cực chi viện cho tiền tuyến (1952-1954)

Để thuận lợi cho các mặt công tác, năm 1952, xã Quang Phong (lớn) được chia tách làm 4 xã: Quang Phong, Hùng Vương (Côn Minh), Quang Trung (Hữu Thác) và Trần Phú (Hào Nghĩa). Thời điểm này, xã Trần Phú có 5 bản: Nà Tảng, Phiêng Liêng, Nà Đấu, Nà Chót, Nà Sát. Tổ chức chính quyền, ban ngành, đoàn thể do đồng chí Hoàng Nam Cường làm Chủ tịch Ủy ban kháng chiến hành chính, đồng chí Hà Văn Lịu làm Phó Chủ tịch (kiêm Trưởng Công an), đồng chí Hà Thế Doanh làm Xã đội trưởng, đồng chí Đinh Văn Lót là Trưởng ban Mặt trận, đồng chí Hoàng Thị Pên làm Bí thư Phụ nữ, đồng chí Nguyễn Văn Thắng làm Bí thư Nông hội¹. Đồng thời, theo Quyết định của Huyện ủy, Chi bộ Đảng xã Trần Phú được thành lập gồm có 5 đảng viên do đồng chí Chủ tịch Ủy ban kháng chiến hành chính xã làm Bí thư.

Tuy mới được thành lập, số lượng đảng viên còn ít, trình độ năng lực có những hạn chế, nhưng Chi bộ Đảng

1. Thời gian này, địa phương chưa thành lập được Đoàn Thanh niên cơ sở.

xã đã cố gắng vươn lên, lãnh đạo nhân dân tích cực sản xuất, đẩy mạnh chi viện cho tiền tuyến. Từ đây, phong trào cách mạng và mọi hoạt động của chính quyền cũng như các tổ chức đoàn thể đã có sự chỉ đạo kịp thời của tổ chức Đảng tại địa phương.

Cùng với việc củng cố xây dựng Đảng và các đoàn thể quần chúng, Chi bộ Trần Phú chú trọng động viên nhân dân tích cực đẩy mạnh sản xuất, hưởng ứng các phong trào tăng gia, tiết kiệm do Chủ tịch Hồ Chí Minh phát động nhằm cải thiện đời sống và tăng nguồn đóng góp cho kháng chiến. Chính quyền xã vận động bà con khai hoang phục hóa, trồng hết diện tích lúa, phát triển các cây lương thực khác như ngô, khoai, sắn; cung cấp nông cụ, trâu, bò, thóc giống để đồng bào sản xuất, đáp ứng những nhu cầu cơ bản trong cuộc sống. Đặc biệt, đầu năm 1954, địa phương đã bước đầu đưa giống lúa Nam Ninh vào gieo cấy và đạt kết quả khả quan với năng suất 115 kg/bung.

Về văn hóa - xã hội, cùng với việc giáo dục, giác ngộ nâng cao nhận thức cho nhân dân về nghĩa vụ và trách nhiệm đối với cuộc kháng chiến, dưới sự chỉ đạo của chính quyền huyện Na Rì, nhân dân Hào Nghĩa đã tham gia các lớp bình dân học vụ nhằm đẩy lùi nạn mù chữ. Các hủ tục, tệ nạn mê tín dị đoan giảm dần. Các đoàn thể đứng ra tổ chức một số đám cưới theo đời sống mới. Hoạt động văn nghệ, ca hát được khuyến khích nhằm ngợi ca những chiến công của quân và dân ta, công ơn của Đảng và Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Về mặt quân sự, sau các thất bại liên tiếp, thực dân Pháp tập trung lực lượng tại Điện Biên Phủ nhằm tạo ra

một pháo đài không thể công phá, giành thắng lợi quyết định trên chiến trường, buộc ta phải đàm phán theo những điều kiện có lợi cho chúng. Trước tình hình đó, cuối tháng 11-1953, Bộ Chính trị Ban Chấp hành Trung ương Đảng quyết định mở chiến dịch Điện Biên Phủ. Với khẩu hiệu: “Tất cả cho tiền tuyến, tất cả để đánh thắng”, nhân dân Hảo Nghĩa tích cực quyên góp lương thực, thực phẩm, quần áo gửi ra mặt trận. Ngày 7-5-1954, chiến dịch Điện Biên Phủ giành thắng lợi. Tin thắng trận làm nức lòng nhân dân toàn huyện Na Rì nói chung và nhân dân trên địa bàn nói riêng.

Những năm kháng chiến chống Pháp (1945-1954) là chặng đường nhiều khó khăn, gian khổ nhưng cũng đầy tự hào của cán bộ, đảng viên và nhân dân Hảo Nghĩa. Từ sau Cách mạng tháng Tám năm 1945 đến tháng 12-1946 là thời kỳ củng cố những thắng lợi đã giành được, chuẩn bị điều kiện để bước vào một cuộc kháng chiến trường kỳ. Từ tháng 12/1946 - 7/1954, địa bàn xã là vùng tự do. Năm 1952, Chi bộ Đảng xã được thành lập. Dưới sự lãnh đạo trực tiếp của Chi bộ Đảng, địa phương hoàn thành tốt vai trò, trách nhiệm của hậu phương lớn, đóng góp sức người, sức của cho tiền tuyến.

Tổng kết cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược, quê hương Hảo Nghĩa có 22 người lên đường nhập ngũ, hàng chục người tham gia lực lượng dân quân, du kích, trong đó có 1 người anh dũng hy sinh. Địa phương cũng đã đóng góp cho cuộc kháng chiến hàng trăm tấn lương thực, thực phẩm, hàng nghìn ngày công vận chuyển. Với những đóng góp đó, nhân dân và lực lượng vũ trang

Hảo Nghĩa đã vinh dự được Đảng và Nhà nước tặng thưởng nhiều huân, huy chương và bằng khen các loại. Đó là minh chứng rõ nét nhất cho tinh thần yêu nước, quyết tâm chiến đấu và góp phần làm nên truyền thống đáng tự hào của cán bộ và nhân dân các dân tộc địa phương.

Phấn khởi về những trang sử hào hùng của quê hương, dưới sự lãnh đạo của Chi bộ Đảng, cán bộ, đảng viên và nhân dân trên địa bàn tiếp tục phấn đấu vươn lên hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ trong giai đoạn cách mạng mới, thời kỳ xây dựng chủ nghĩa xã hội và đấu tranh thống nhất đất nước (1954-1975).

Chương III
HẢO NGHĨA THAM GIA XÂY DỰNG
CHỦ NGHĨA XÃ HỘI Ở MIỀN BẮC,
CHI VIỆN CHO TIỀN TUYẾN LỚN MIỀN NAM
(1954-1975)

I. XÂY DỰNG CHỦ NGHĨA XÃ HỘI Ở MIỀN BẮC, BƯỚC ĐẦU THỰC HIỆN CHI VIỆN CHO CÁCH MẠNG MIỀN NAM (1954-1965)

1. Khôi phục kinh tế, củng cố tổ chức Đảng, chính quyền và đoàn thể (1954-1957)

Sau chiến thắng Điện Biên Phủ, Hiệp định Giơ-ne-vơ được ký kết (21-7-1954), đất nước tạm thời chia cắt làm hai miền. Miền Bắc hoàn toàn giải phóng, bước vào thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội, miền Nam dưới ách thống trị của Mỹ - Ngụy tiếp tục đấu tranh hoàn thành nhiệm vụ của cuộc cách mạng dân tộc dân chủ nhân dân. Sự chia cắt đó là nỗi đau chung của cả dân tộc, cuộc đấu tranh để thống nhất Tổ quốc còn khó khăn, gian khổ. Bối cảnh đó có tác động lớn và chi phối nhiều mặt đến nhiệm vụ của quân và dân miền Bắc, trong đó có xã Trần Phú.

Bước vào giai đoạn mới, huyện Na Rì nói chung, xã Trần Phú nói riêng có những thuận lợi cơ bản là: Nhân dân tin tưởng vào đường lối lãnh đạo của Đảng, vào thắng

lợi của cách mạng; cán bộ, đảng viên được rèn luyện qua kháng chiến, các tổ chức đoàn thể phát triển, khối đại đoàn kết toàn dân ngày càng được củng cố. Tuy nhiên, địa phương cũng gặp nhiều khó khăn do phương thức canh tác và nông cụ thô sơ, lạc hậu; tình hình sản xuất phụ thuộc nhiều vào thiên nhiên trong khi thiên tai diễn ra thường xuyên; diện tích đất bỏ hoang còn lớn, nạn đói vào những tháng giáp hạt vẫn xảy ra trầm trọng¹.

Cuối năm 1954, Chi bộ Đảng xã Trần Phú tiến hành Đại hội nhiệm kỳ 1954-1956². Trên cơ sở đánh giá những thuận lợi và khó khăn ở địa phương, Chi bộ Đảng xã đề ra phương hướng cho những năm tiếp theo đó là: Đẩy mạnh khôi phục kinh tế sau chiến tranh, tập trung vào sản xuất nông nghiệp, phục hồi diện tích hoang hóa đồng thời ra sức cứu đói, cứu rách cho nhân dân địa phương; sắp xếp bộ máy chính quyền và các đoàn thể quần chúng. Đại hội bầu đồng chí Hoàng Nam Cường làm Bí thư Chi bộ (Chủ tịch Ủy ban hành chính xã)³, đồng chí Lương Văn Thàng làm Phó Bí thư.

Trước tình hình nạn đói đe dọa nghiêm trọng, sản xuất của một số hộ gia đình gặp nhiều khó khăn, Chi bộ và chính quyền xã đã đẩy mạnh vận động nhân dân nêu

1. Đầu năm 1955, có 14 hộ gia đình với 82 nhân khẩu (chiếm ¼ dân số toàn xã) bị đói.

2. Nhiệm kỳ Chi bộ là 1 năm, nhưng trong 2 năm 1955-1956, xã Trần Phú tập trung vào công tác cứu đói, khôi phục kinh tế nên không tiến hành Đại hội Chi bộ.

3. Năm 1955, đồng chí Bí thư Chi bộ qua đời, đồng chí Lương Văn Thàng lên thay làm Bí thư, đồng chí Nông Văn Thâm làm Chủ tịch Ủy ban hành chính xã.

cao tinh thần đoàn kết, tương trợ nhau trong lúc khó khăn, đặt chương trình sản xuất hoa màu ngăn ngừa cho các hộ bị đói, đồng thời cấp ruộng đất cho các hộ nghèo thiếu hoặc không có ruộng. Việc phòng trừ sâu bệnh, bảo vệ mùa màng được đẩy mạnh, vụ mùa năm 1955, xã Trần Phú đã huy động 286 lượt người bắt được 156kg sâu ở 53 bung ruộng. Do vậy, sản xuất nông nghiệp dần phục hồi, nạn đói thuyên giảm.

Song song với nhiệm vụ khôi phục kinh tế, để từng bước đưa nhân dân vào mô hình làm ăn tập thể, dưới sự lãnh đạo của Chi bộ Đảng, Ủy ban hành chính xã đã tích cực mở các đợt học tập, vận động xây dựng các tổ đổi công. Đến cuối năm 1957, trên địa bàn đã hình thành được mỗi bản một tổ đổi công với quy mô 3-5 hộ gia đình/tổ. Đặc biệt, 2 tổ Phiêng Liêng, Nà Chót phát triển mạnh, đã trở thành tổ đổi công thường xuyên. Phong trào đổi công đã củng cố thêm khối đại đoàn kết toàn dân, đồng thời bổ sung thêm sức lao động, sức kéo cho các hoạt động sản xuất diễn ra thường xuyên, tạo thêm khí thế mới ở nông thôn. Các gia đình đều cày cấy hết diện tích, chăm sóc cũng như thu hoạch đúng thời vụ. Hệ thống mương phai từng bước được tu sửa, năm 1956 địa phương đã làm được 2 cái mương, đảm bảo nước tưới tiêu cho 8 bung ruộng (1 bung = 1.000m²).

Chăn nuôi gia súc gia cầm được các gia đình chú trọng vừa đảm bảo sức kéo, vừa đáp ứng nhu cầu thực phẩm cho người dân. Việc bảo vệ trâu được đẩy mạnh, mùa đông năm 1956-1957, địa phương đã tiến hành sửa chữa và lợp phen che kín 24 chuồng gia súc.

Là xã có diện tích rừng tương đối lớn, Chi bộ xã Trần Phú tăng cường lãnh đạo hoạt động lâm nghiệp. Từ năm 1955, chính quyền xã thành lập đội xung phong khai thác gỗ với sự tham gia của 27 thanh niên. Chỉ trong 2 tháng đầu năm 1956, đội đã khai thác được 15 khúc gỗ.

Sau ngày hòa bình lập lại, công tác văn hóa - xã hội tiếp tục được Chi bộ, chính quyền xã quan tâm chỉ đạo thực hiện. Hệ thống giáo dục được thay đổi, các lớp vỡ lòng được tách riêng, trường cấp I của xã được thành lập với 2 lớp (từ lớp 1 đến lớp 2), do thầy Trịnh Đào Sương (người Chợ Chu) làm Hiệu trưởng; trường cấp II ra đời với 2 lớp (từ lớp 5 đến lớp 6) với 4 giáo viên do thầy Nông Văn Lợi (người Chợ Đồn) làm Hiệu trưởng. Tuy điều kiện còn khó khăn nhưng cả giáo viên và học sinh đều chuyên cần, hăng hái dạy và học. Về y tế, xã đã cử người đi học ở các lớp đào tạo cán bộ y tế về chữa bệnh cho nhân dân. Các cán bộ tiến hành vận động bà con thực hiện các khẩu hiệu “Ăn chín, uống sôi”, “Sạch bản, tốt ruộng”.... Ban Thông tin, văn hóa xã tổ chức tuyên truyền rộng rãi trong nhân dân thực hiện bài trừ các tệ nạn mê tín dị đoan, hủ tục lạc hậu trong cưới xin, ma chay... Tuy nhiên, hiện tượng lén lút học làm mo, tào vắn diễn ra, thậm chí có sự tham gia của một vài cán bộ, đảng viên địa phương.

Về quốc phòng - an ninh, nhằm nâng cao chất lượng cho cán bộ, chiến sĩ trong các đơn vị, lực lượng dân quân xã tích cực tham gia các đợt sinh hoạt chính trị và huấn luyện quân sự do Huyện đội Na Rì tổ chức. Xã đội còn phát huy tinh thần chủ động, tập trung, góp phần đắc lực cùng với công an xã bảo vệ trật tự, an ninh, bảo vệ tính

mạng và tài sản của nhân dân, bảo vệ chính quyền và thành quả cách mạng.

Trong công tác Đảng, để phát huy hiệu quả trong quá trình hoạt động, đầu năm 1957, Đại hội Chi bộ xã Trần Phú nhiệm kỳ 1957-1958 được tổ chức. Đại hội đề ra nhiệm vụ cho nhiệm kỳ tới, trong đó nhấn mạnh đến việc củng cố các đoàn thể làm cơ sở thúc đẩy các hoạt động chính trị tại địa phương. Đại hội bầu đồng chí Lương Văn Thành làm Bí thư Chi bộ, đồng chí Nông Văn Thâm là Phó Bí thư (Chủ tịch Ủy ban hành chính xã).

Các tổ chức quần chúng đều được củng cố. Hầu hết các bản đều có 1 đại diện tham gia các đoàn thể để kịp thời phổ biến tình hình, chủ trương cho bà con. Tính đến năm 1957, địa bàn xã Trần Phú có 48 hội viên Nông hội, 14 hội viên Hội Phụ nữ và 32 đoàn viên. Tuy vậy, tổ chức Đoàn Thanh niên cơ sở chưa được hình thành nên các đoàn viên thanh niên xã nhà vẫn phải sinh hoạt ghép với các Đoàn xã lân cận.

Sau hơn 3 năm (1954-1957) khôi phục kinh tế, Chi bộ Đảng xã lãnh đạo nhân dân vượt qua nhiều khó khăn, phấn đấu giành nhiều thắng lợi quan trọng. Đời sống nhân dân được cải thiện, nạn đói được khắc phục. Đây là điều kiện thuận lợi để xã Trần Phú bước vào thực hiện thắng lợi nhiệm vụ cải tạo xã hội chủ nghĩa trong những năm tiếp theo.

2. Phát triển kinh tế - xã hội, thực hiện hợp tác hóa nông nghiệp (1958-1960)

Sau cải cách ruộng đất, Hội nghị Ban Chấp hành Trung ương Đảng lần thứ 14 năm 1958 đã chỉ rõ: “Nhiệm vụ cơ bản của miền Bắc lúc này là đẩy mạnh cuộc cách

mạng xã hội chủ nghĩa mà trọng tâm trước mắt là đẩy mạnh cuộc cải tạo xã hội chủ nghĩa đối với thành phần kinh tế nông nghiệp của nông dân”. Đường lối cải tạo xã hội chủ nghĩa của Đảng đối với nông nghiệp là đưa nông dân làm ăn riêng lẻ đi dần vào tổ đổi công, xây dựng hợp tác xã bậc thấp rồi tiến lên hợp tác xã bậc cao.

Quán triệt Nghị quyết Trung ương và căn cứ vào tình hình cụ thể của địa phương, từ năm 1958-1959, Chi bộ Đảng xã Trần Phú tiến hành 2 kỳ Đại hội nhiệm kỳ 1958-1959 và 1959-1960. Các kỳ Đại hội đều đánh giá kết quả công tác nhiệm kỳ trước, bàn bạc phương hướng trong giai đoạn mới, xác định trọng tâm là: tiến hành cải tạo nông nghiệp, củng cố các tổ đổi công, tiến tới xây dựng hợp tác xã; đẩy mạnh sản xuất, giải quyết vấn đề lương thực; nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho nhân dân. Hai kỳ Đại hội đều bầu đồng chí Lương Văn Thành làm Bí thư Chi bộ, bầu đồng chí Nông Văn Thâm là Phó Bí thư (Chủ tịch Ủy ban hành chính xã) nhiệm kỳ 1958-1959 và bầu đồng chí Hà Thế Doanh là Phó Bí thư (Chủ tịch Ủy ban hành chính xã) nhiệm kỳ 1959-1960.

Triển khai các nhiệm vụ đề ra, xã chỉ đạo lấy công tác đổi công, hợp tác làm cơ sở để đẩy mạnh cải tiến kỹ thuật, tăng diện tích, tăng năng suất, phát triển sản xuất nông nghiệp. Hoạt động của các tổ đổi công chủ yếu giúp đỡ nhau về giống, vốn, nhân lực, sức kéo, công cụ sản xuất, thu hoạch, vận chuyển... Cán bộ xã cũng phát động phong trào thi đua trong tổ cũng như giữa các tổ đổi công với nhau, tạo không khí làm việc sôi nổi, đạt hiệu quả cao. Các tổ đổi công nhỏ tiếp tục tổ chức thành tổ lớn, tổ vụ

việc phát triển thành tổ bình quân chấm điểm. Đến đầu năm 1959, toàn xã có 2 tổ đổi công thường xuyên, 3 tổ đổi công vụ việc thu hút 49 hộ gia đình tham gia.

Cuối năm 1959, Chi bộ Trần Phú cùng với Nông hội xã phát động nông dân các bản học tập chủ trương, chính sách hợp tác hóa, nắm vững 3 nguyên tắc gia nhập hợp tác xã nông nghiệp là tự nguyện, dân chủ và cùng có lợi. Đến cuối năm 1960, Trần Phú đã thành lập được 4 hợp tác xã: Hợp tác xã Nà Đầu - Nà Chót do đồng chí Hoàng Văn Khang làm Chủ nhiệm, hợp tác xã Nà Sắt do đồng chí Nông Công Học làm Chủ nhiệm, hợp tác xã Nà Tàng có Chủ nhiệm là đồng chí Hoàng Văn Lợi và hợp tác xã Phiêng Liêng¹ do đồng chí Đinh Văn Lót làm Chủ nhiệm. Khi mới ra đời, mỗi hợp tác xã có từ 15-20 hộ xã viên với 40-70 lao động. Các hợp tác xã nông nghiệp đều chia ra thành các đội sản xuất do đội trưởng trực tiếp điều hành công việc hàng ngày cho xã viên bằng bình công, chấm điểm.

Mặc dù vẫn là hợp tác xã bậc thấp, nhưng hoạt động của các hợp tác xã ở Trần Phú đã phát huy được sức mạnh của tập thể, tập hợp và đoàn kết được đông đảo hộ xã viên đoàn kết trong lao động, tạo điều kiện thuận lợi để áp dụng các kỹ thuật canh tác mới vào sản xuất, sử dụng phân xanh, phân chuồng để nâng cao năng suất cây trồng... Bên cạnh đó, hệ thống thủy nông từng bước được xây dựng và củng cố, xã đã huy động được hàng nghìn ngày công để làm thủy lợi. Đến năm 1960, diện tích canh tác được mở rộng đáng kể, giống lúa Nam Ninh được gieo trồng ở trên 70 bung.

1. Còn có tên gọi khác là Nà Liêng.

Trong chăn nuôi, xã đã cử cán bộ tham gia các lớp tập huấn chuyên môn thú y do huyện Na Rì tổ chức để tư vấn, hỗ trợ cho hợp tác xã. Trong những năm này, vật nuôi chủ yếu ở địa phương là trâu, lợn, gà vừa đáp ứng nhu cầu về sức kéo trong sản xuất, vừa đảm bảo nghĩa vụ thực phẩm với Nhà nước.

Thực hiện phong trào “Ba ngọn cờ hồng” ở nông thôn, năm 1960, Trần Phú thành lập hợp tác xã tín dụng do đồng chí Hà Thế Doanh làm Chủ nhiệm. Lúc đầu, một số quần chúng chưa thấy được lợi ích của việc gửi tiết kiệm nên nguồn vốn của hợp tác xã tín dụng còn thấp. Chi bộ Đảng, Ủy ban hành chính và các đoàn thể tích cực tuyên truyền, vận động bà con xã viên hiểu và yên tâm vào việc gửi tiết kiệm, góp phần làm cho hợp tác xã tín dụng dần đi vào ổn định, hoạt động có hiệu quả.

Cùng với việc xây dựng hợp tác xã, Chi bộ, chính quyền xã Trần Phú luôn quan tâm tới công tác văn hóa - xã hội, chăm lo đến đời sống tinh thần của nhân dân. Để tạo điều kiện cơ sở vật chất tốt nhất cho con em trong xã đến trường học tập, chính quyền đã vận động nhân dân đóng góp ngày công, nguyên vật liệu, san nền, dựng lớp học, mua sắm, chuẩn bị dụng cụ học tập cần thiết. Năm học 1959-1960, trường cấp I xã đã mở thêm 2 lớp 3-4. Công tác vệ sinh phòng bệnh được thực hiện nghiêm túc với các phong trào xây dựng 3 công trình vệ sinh (giếng nước, hố xí và nhà tắm hợp vệ sinh) và vận động nhân dân ăn sạch, ở sạch, làm chuồng trại xa nhà. Hoạt động văn hóa văn nghệ diễn ra sôi nổi, gắn vào đó những nội dung có ý nghĩa giáo dục, tuyên truyền các chủ trương, chính

sách của Đảng và Nhà nước, tạo nếp sống mới. Phong trào thể dục thể thao không chỉ bó hẹp trong phạm vi của địa phương, mà còn có sự mở rộng giao lưu với các xã bạn.

Ban Công an xã phát huy tốt vai trò, nhiệm vụ, thường xuyên tuần tra, canh gác, từ đó kịp thời phát hiện và ngăn chặn mọi âm mưu phá hoại. Luật Nghĩa vụ quân sự ra đời có tác dụng lớn trong công tác tuyển quân. Xã đội Trần Phú đã tổ chức các lớp học tập cho nhân dân, qua đó mọi người thấy rõ trách nhiệm và nghĩa vụ khi tham gia lực lượng vũ trang. Năm 1960, xã có 4 thanh niên lên đường nhập ngũ.

Công tác xây dựng Đảng được đặc biệt chú trọng. Đảng viên ở các bản đều nắm vai trò chủ chốt trong Ban quản trị hợp tác xã. Qua các phong trào thực tiễn, Chi bộ đã xem xét, lựa chọn những quần chúng ưu tú đưa vào hàng ngũ Đảng. Đợt kết nạp đảng viên ngày 6-1-1960, Chi bộ xã Trần Phú kết nạp được 3 đảng viên mới, nâng tổng số đảng viên lên 7 đồng chí. Bên cạnh đó, Chi bộ kiên quyết đưa ra khỏi Đảng những đảng viên vô kỷ luật, trong đó có trường hợp Bí thư Chi bộ đương nhiệm.

Năm 1960, nhân dân xã Trần Phú bầu Hội đồng nhân dân xã theo đúng Hiến pháp mới và nguyên tắc phổ thông đầu phiếu. Hội đồng nhân dân nhanh chóng kiện toàn các chức danh của Ủy ban hành chính xã: Đồng chí Hà Thế Doanh được bầu giữ chức Chủ tịch Ủy ban hành chính, đồng chí Nông Văn Thâm làm Phó Chủ tịch.

Các đoàn thể trong xã được củng cố, kiện toàn. Hoạt động của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể hướng vào nhiệm vụ trọng tâm là vận động nhân dân vào con đường

làm ăn tập thể, xây dựng hợp tác xã nông nghiệp. Hội Phụ nữ phát huy vai trò nòng cốt trong sản xuất, chăm sóc, nuôi dạy con cái, tham gia cuộc vận động giữ gìn vệ sinh, phòng bệnh. Thanh niên thực sự là lực lượng đi đầu trong lao động sản xuất, cải tiến kỹ thuật, bỏ túi văn hóa và đăng ký nghĩa vụ quân sự. Đến cuối năm 1960, xã Trần Phú đã thành lập được Đoàn Thanh niên cơ sở do đồng chí Hoàng Văn Hàm làm Bí thư.

Qua 3 năm (1958-1960), Chi bộ Đảng và nhân dân xã Trần Phú đã khắc phục mọi khó khăn, đạt được một số thành tích quan trọng trong phát triển kinh tế - xã hội: Căn bản hoàn thành hợp tác hóa nông nghiệp, bước đầu thiết lập quan hệ sản xuất xã hội chủ nghĩa; các mặt văn hóa, giáo dục, y tế đều phát triển; Chi bộ Đảng và chính quyền được củng cố vững chắc, đảm bảo lãnh đạo nhân dân thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ chính trị. Đó là cơ sở để cán bộ, đảng viên và nhân dân địa phương tiếp tục tiến lên xây dựng chủ nghĩa xã hội, là tiền đề cho những thành quả cách mạng trong nhiệm vụ đấu tranh thống nhất nước nhà.

3. Thực hiện kế hoạch Nhà nước 5 năm lần thứ nhất (1961-1965)

Tháng 9-1960, Đảng Lao động Việt Nam tổ chức Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ III tại Hà Nội, đề ra 2 nhiệm vụ chiến lược cho cách mạng Việt Nam trong giai đoạn mới: “Một là, tiến hành cách mạng xã hội chủ nghĩa ở miền Bắc. Hai là, giải phóng miền Nam khỏi ách thống trị của đế quốc Mỹ và bọn tay sai, thực hiện thống nhất nước nhà, hoàn thành độc lập và dân chủ trong cả nước”. Đại hội thông qua phương hướng, nhiệm vụ của kế hoạch 5

năm lần thứ nhất phát triển kinh tế quốc dân (1961-1965) với mục tiêu: “Phấn đấu xây dựng bước đầu cơ sở vật chất và kỹ thuật của chủ nghĩa xã hội, thực hiện một bước công nghiệp hóa xã hội chủ nghĩa và hoàn thành công cuộc cải tạo xã hội chủ nghĩa, tiếp tục đưa miền Bắc tiến nhanh, tiến mạnh, tiến vững chắc lên chủ nghĩa xã hội”.

Quán triệt tinh thần Nghị quyết của Trung ương, dưới sự chỉ đạo của Huyện ủy, từ năm 1960 đến năm 1965, Chi bộ xã Trần Phú tiến hành các kỳ Đại hội nhiệm kỳ 1960-1961, 1961-1962, 1962-1963, 1963-1964, 1964-1965. Với tinh thần làm việc nghiêm túc, trên cơ sở phân tích tình hình cụ thể của địa phương, các kỳ Đại hội Chi bộ xác định nhiệm vụ trọng tâm là: ra sức củng cố hợp tác xã, phát triển nông nghiệp toàn diện, nâng cao một bước đời sống vật chất, tinh thần của nhân dân và đảm bảo giữ vững quốc phòng - an ninh. Thời gian này, đồng chí Hà Thế Doanh làm Bí thư Chi bộ (kiêm Chủ tịch Ủy ban hành chính xã).

Từ năm 1961-1963, huyện đã cử các đồng chí cán bộ về địa phương để tập huấn cho Ban quản trị các hợp tác xã cách điều hành sản xuất, quản lý lao động, vật tư tài chính, bồi dưỡng nâng cao trình độ lý luận, chuyên môn nghiệp vụ... Mặt khác, dưới sự chỉ đạo của Huyện ủy, Chi bộ Đảng và chính quyền địa phương lãnh đạo các hợp tác xã tiến hành cải tiến quản lý vòng 1. Thực hiện dân chủ hóa và công khai kinh tế, hàng tháng, hàng vụ, hàng năm, hợp tác xã báo cáo tài chính công khai bằng văn bản đến từng đội sản xuất. Qua đó, các hợp tác xã ở Trần Phú đã xây dựng được kế hoạch phân công lại lao động, xây dựng

phương hướng sản xuất phù hợp với các hộ xã viên. Đến cuối năm 1964, qua tổng kết của huyện Na Rì, các hợp tác xã địa phương đều đạt loại trung bình trở lên.

Các hợp tác xã đã đầu tư nhiều vốn để mua sắm nông cụ sản xuất tiên bộ như xe cải tiến, cày 51, cày 58... Phong trào làm phân xanh, phân chuồng... được các hộ xã viên hưởng ứng nhiệt tình. Nhờ vậy, không những giảm bớt cường độ lao động mà còn góp phần tăng năng suất lao động, năng suất cây trồng. Năm 1965, địa phương có 7,6 bung lúa chiêm, 38,3 bung lúa Nam Ninh, 329,25 bung lúa mùa, đạt sản lượng 84,5 tấn, bình quân lương thực là 233 kg/người/năm.

Những năm 1961-1963, do lương thực không nhiều nên đàn lợn, đàn gia cầm giảm mạnh, chăn nuôi chậm phát triển. Từ năm 1964, sản xuất ổn định, năng suất khá nên đàn lợn tăng trưởng trở lại. Bên cạnh đó, chăn nuôi gia súc để lấy sức kéo, chăn nuôi gia cầm (gà, vịt) cũng được mở rộng để cải thiện chất lượng cuộc sống của nhân dân. Năm 1965, toàn xã có 337 con trâu.

Là một trong những xã ở khu vực miền núi có nhiều tiềm năng phát triển nhưng mật độ dân cư thưa thớt, Trần Phú đã được chỉ đạo là địa bàn đón nhận nhân dân miền xuôi đến khai hoang, xây dựng phát triển kinh tế - xã hội. Từ năm 1962-1963, 5 hộ đồng bào Thái Bình lên xây dựng kinh tế mới ở Khuổi Thán, Nà Tảng. Nhân dân địa phương giúp đỡ cho đồng bào khai hoang chỗ ăn ở, hỗ trợ các vật dụng cần thiết cho sinh hoạt. Với tinh thần đùm bọc, tương thân tương ái, các hộ gia đình mới đến Trần Phú đã nhanh chóng thích ứng với điều kiện tự nhiên, ổn định sản xuất.

Các hoạt động thông tin được thực hiện tốt, với nhiều hình thức phong phú như dùng chòi phát thanh, sử dụng loa tay để phổ biến chính sách thời sự tại các cuộc họp bản, tổ chức cổ động, tuyên truyền cho phong trào hợp tác hóa và các chiến dịch sản xuất. Bên cạnh đó, phong trào văn nghệ quần chúng được duy trì và đẩy mạnh. Các hợp tác xã nông nghiệp đều có tổ văn nghệ. Xã thường xuyên tổ chức hội diễn văn nghệ, được đông đảo nhân dân đến xem và cổ vũ.

Trong công tác y tế, phong trào trồng cây thuốc nam, vệ sinh phòng bệnh được phát động. Các hợp tác xã đã hỗ trợ cho nhiều hộ gia đình làm chuồng gia súc ở xa nhà để giữ vệ sinh cho môi trường sống. Các khẩu hiệu “ăn chín, uống sôi”, “sạch bản, tốt ruộng” tiếp tục được thực hiện rộng rãi.

Về giáo dục, hệ thống cơ sở vật chất của các trường cấp I, cấp II được xây dựng dù còn rất đơn sơ. Từ năm học 1962-1963, trường cấp II Trần Phú đã mở thêm một lớp 7¹. Trường cấp II Trần Phú đã thu hút con em của cụm 8 xã phía Nam huyện Na Rì tới học tập. Chất lượng học tập ngày càng được cải thiện, tỷ lệ lên lớp và chuyển cấp hàng năm đạt từ 82-87%. Hoạt động bổ túc văn hóa phát triển mạnh mẽ, góp phần nâng cao trình độ chuyên môn, kỹ thuật và quản lý cho đội ngũ lãnh đạo các hợp tác xã.

Nhận thức rõ công tác xây dựng Đảng là một trong những vấn đề đặc biệt quan trọng đối với việc lãnh đạo, tổ chức và thực hiện nhiệm vụ của địa phương, Chi bộ xã

1. Hệ giáo dục 10 năm.

Trần Phú đã xác định: phải làm cho Đảng trong sạch vững mạnh cả về tổ chức và tư tưởng nhằm tăng cường tính giai cấp và tính tiên phong, tăng cường sức chiến đấu, cụ thể là phải thực hiện tốt cuộc vận động xây dựng tổ chức cơ sở Đảng “Bốn tốt” do Trung ương đề ra từ tháng 6-1962. Các đợt sinh hoạt chính trị đã thực hiện theo đúng phương châm: kết hợp quán triệt đường lối, chính sách của Đảng với tự phê bình và phê bình; không ngừng nâng cao tinh thần trách nhiệm, tính tiên phong của cán bộ, đảng viên. Đồng thời, đấu tranh khắc phục những biểu hiện mơ hồ về lập trường giai cấp, tư tưởng tự do, bảo thủ, trông chờ, ỷ lại, ngại khó khăn, gian khổ...

Những năm 1961-1962, công tác phát triển Đảng ở xã Trần Phú rất hạn chế, không có đảng viên mới nào được kết nạp. Sau đó, được sự chỉ đạo của Huyện ủy, Chi bộ xã xem xét, lựa chọn nhiều quần chúng ưu tú từ trong các phong trào thi đua lao động sản xuất của hợp tác xã đi học các lớp cảm tình Đảng. Kết quả là chỉ trong 3 năm 1963-1965, địa phương đã kết nạp được 18 đảng viên mới, nâng số đảng viên lên 24 đồng chí.

Cùng với việc xây dựng, củng cố tổ chức Đảng, Chi bộ xã Hảo Nghĩa¹ còn quan tâm đến công tác kiện toàn bộ máy chính quyền, nâng cao hiệu quả hoạt động của Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức quần chúng. Ủy ban hành chính xã giai đoạn này do đồng chí Hà Thế Doanh giữ chức Chủ tịch, các đồng chí Nông Văn Thâm (1959-1963)

1. Từ ngày 12-5-1964, theo Quyết định 150-NV của Bộ Nội vụ, xã Trần Phú đổi tên thành xã Hảo Nghĩa.

và Hoàng Văn Đại (1964-1965) là Phó Chủ tịch. Đoàn Thanh niên và Hội Phụ nữ phát huy vai trò xung kích trong sản xuất nông nghiệp. Các phong trào thi đua “5 tốt” của Hội Phụ nữ và “Xung phong tình nguyện vượt mức kế hoạch 5 năm lần thứ nhất” của Đoàn Thanh niên diễn ra sôi nổi.

Việc củng cố hệ thống chính trị ngày càng vững mạnh có tác dụng tích cực đến công tác bảo vệ trật tự trị an, củng cố quốc phòng. Trước những âm mưu, thủ đoạn ngày càng tinh vi của kẻ thù nhằm phá hoại sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc, lực lượng công an chú trọng làm tốt công tác trật tự trị an, bảo vệ thôn bản. Do đó, Ban Công an đã kịp thời giải quyết dứt điểm các vụ việc tiêu cực, ngăn chặn các vụ trộm cắp, bảo vệ an toàn tài sản cho nhân dân.

Hưởng ứng phong trào thi đua “3 nhất” trong quân đội, Chi bộ Hào Nghĩa củng cố tổ chức, phát huy vai trò nòng cốt của dân quân trong sản xuất, bảo vệ sản xuất và các mặt công tác khác. Xã đội ngày càng được củng cố về lực lượng, trang bị vũ khí và các phương tiện chiến đấu, luôn nâng cao tinh thần cảnh giác, sẵn sàng chiến đấu.

Trong lúc nhân dân miền Bắc đang ra sức thi đua sản xuất, phấn đấu hoàn thành thắng lợi kế hoạch Nhà nước 5 năm lần thứ nhất, ngày 5-8-1964, đế quốc Mỹ dựng lên sự kiện “Vịnh Bắc Bộ”, bắt đầu cho không quân đánh phá miền Bắc. Đứng trước tình hình mới, Chi ủy nhanh chóng chỉ đạo chuyển mọi hoạt động từ thời bình sang thời chiến, vừa sản xuất vừa sẵn sàng chiến đấu, chi viện sức người, sức của cho miền Nam.

II. VỪA SẢN XUẤT VỪA SẴN SÀNG CHIẾN ĐẤU, TÍCH CỰC CHI VIỆN CHO CÁCH MẠNG MIỀN NAM, THỐNG NHẤT ĐẤT NƯỚC (1965-1975)

1. Sẵn sàng chiến đấu chống cuộc chiến tranh phá hoại lần thứ nhất, tích cực chi viện cho miền Nam (1965-1968)

Đến năm 1965, cuộc đấu tranh anh dũng của nhân dân miền Nam đã liên tiếp giành thắng lợi, chiến lược “Chiến tranh đặc biệt” của đế quốc Mỹ bị phá sản. Để cứu vãn tình thế, đế quốc Mỹ buộc phải chuyển sang chiến lược “Chiến tranh cục bộ”, ồ ạt đưa quân viễn chinh, quân chư hầu cùng vũ khí và phương tiện chiến tranh hiện đại vào miền Nam, đồng thời mở rộng chiến tranh phá hoại ra miền Bắc. Trước tình hình đó, Ban Chấp hành Trung ương Đảng đã tổ chức Hội nghị lần thứ 11 (tháng 3-1965) và lần thứ 12 (tháng 12-1965) xác định nhiệm vụ cấp bách lúc này là phải “Kịp thời chuyển hướng tư tưởng và tổ chức, chuyển hướng xây dựng kinh tế và tăng cường lực lượng quốc phòng cho hợp với tình hình mới”.

Nhận rõ sự chuyển biến của tình hình, dưới sự chỉ đạo của Tỉnh ủy và Huyện ủy, Chi bộ Hào Nghĩa đã mở đợt sinh hoạt chính trị nhằm làm rõ cho cán bộ, đảng viên và nhân dân trong xã hiểu hơn về chủ trương của Đảng và nhiệm vụ của toàn dân tộc trong giai đoạn mới, từ đó nêu cao quyết tâm đánh bại mọi âm mưu và thủ đoạn của kẻ thù, đưa cuộc kháng chiến chống Mỹ đến thắng lợi hoàn toàn. Qua các đợt học tập chính trị, tinh thần “Tất cả cho tiền tuyến, tất cả để đánh thắng giặc Mỹ xâm lược” được nhân dân địa phương hưởng ứng nhiệt tình.

Giữa năm 1965, Chi bộ xã Hảo Nghĩa tiến hành Đại hội nhiệm kỳ 1965-1966. Đại hội đánh giá, kiểm điểm kết quả thực hiện kế hoạch Nhà nước 5 năm lần thứ nhất và xác định phương hướng trước mắt là: chuyển kinh tế từ thời bình sang thời chiến, lãnh đạo nhân dân tiếp tục hoàn thiện quan hệ sản xuất mới, đẩy mạnh ba cuộc cách mạng về quan hệ sản xuất, khoa học kỹ thuật và tư tưởng văn hóa, đồng thời kiên quyết đánh trả không quân Mỹ khi chúng xâm phạm vào vùng trời quê hương. Đại hội bầu Chi ủy khóa mới do đồng chí Hà Thế Doanh giữ chức Bí thư Chi bộ, đồng chí Hà Văn Tiệu làm Phó Bí thư.

Tiếp đó, từ năm 1966-1968, Chi bộ tổ chức các kỳ Đại hội Chi bộ nhiệm kỳ 1966-1967, 1967-1968, 1968-1969. Các kỳ Đại hội Chi bộ xã ban hành nghị quyết lãnh đạo toàn diện tình hình kinh tế - xã hội, an ninh quốc phòng, xây dựng Đảng và hệ thống chính trị. Trong các kỳ Đại hội, Chi ủy Chi bộ được bầu gồm 5 đồng chí. Nhiệm kỳ 1966-1967, đồng chí Hà Thế Doanh làm Bí thư Chi bộ¹, đồng chí Hà Văn Tiệu là Phó Bí thư Chi bộ. Nhiệm kỳ 1967-1968 và 1968-1969², đồng chí Hà Văn Tiệu là Bí thư Chi bộ, đồng chí Hoàng Văn Đại là Phó Bí thư (Chủ tịch Ủy ban hành chính xã).

Trước tình hình đế quốc Mỹ mở rộng đánh phá miền Bắc, Chi bộ xã Hảo Nghĩa lãnh đạo nhân dân thực hiện

1. Từ tháng 12-1966, đồng chí Hà Văn Tiệu thay đồng chí Hà Thế Doanh giữ quyền Bí thư Chi bộ.

2. Chi ủy nhiệm kỳ 1968-1969 gồm 5 đồng chí: Hà Văn Tiệu - Bí thư Chi bộ, Hoàng Văn Đại - Phó Bí thư (Chủ tịch Ủy ban hành chính xã), Hoàng Văn Khang, Phạm Huy Thông, Trương Văn Thừa - Chi ủy viên.

công tác phòng không, sẵn sàng chiến đấu. Chỉ trong một thời gian ngắn, toàn xã đào được hàng trăm chiếc hầm chữ A. Chính quyền cũng tích cực tuyên truyền và vận động nhân dân đề cao tinh thần cảnh giác, kịp thời tìm nơi trú ẩn khi máy bay Mỹ đánh phá, tránh thiệt hại về người và của.

Bên cạnh việc tổ chức sẵn sàng chiến đấu, Chi bộ lãnh đạo các hợp tác xã tiến hành cải tiến quản lý vòng 2. Ban quản trị hợp tác xã lập lại kế hoạch quản lý và phân phối lao động, xếp bậc công việc, định tiêu chuẩn tính công, chi phí sản xuất cho từng ngành nghề. Công việc được phân công cụ thể, rõ ràng, hạn chế tình trạng chông chéo, góp phần tiết kiệm thời gian và nâng cao hiệu quả lao động. Các khâu sản xuất được thực hiện đúng quy trình kỹ thuật. Cán bộ trong các hợp tác xã được cử đi tham gia các lớp bồi dưỡng nâng cao trình độ quản lý và trình độ kỹ thuật do huyện Na Rì và tỉnh Bắc Thái¹ tổ chức. Trên cơ sở đó, đầu năm 1967, 3 hợp tác xã Nà Đầu - Nà Chót, Nà Sét, Phiêng Liêng sáp nhập thành hợp tác xã Hợp nhất với 44 hộ gia đình, 324 nhân khẩu, 317 bung ruộng, 248 con trâu do đồng chí Hoàng Văn Khang làm Chủ nhiệm, đồng chí Nông Văn Trọng làm Phó Chủ nhiệm kiêm tài vụ.

Hợp tác xã sau khi được kiện toàn tiếp tục tiến hành cải tiến kỹ thuật, nâng cao tinh thần làm chủ cho xã viên và khắc phục những hiện tượng tiêu cực. Nhiều phong trào thi đua, chiến dịch sản xuất mang tinh thần lao động

1. Từ năm 1965, hai tỉnh Bắc Kạn và Thái Nguyên sáp nhập thành tỉnh Bắc Thái.

xã hội chủ nghĩa, đấu tranh thống nhất đất nước được phát động với các khẩu hiệu như “Vì miền Nam ruột thịt, mỗi người làm việc bằng hai”, “Thóc không thiếu một cân, quân không thiếu một người”. Bên cạnh đó, hưởng ứng chiến dịch thi đua “Phóng mạnh tay mai, thắng thiên tai, mừng thọ Bác”, cán bộ, đảng viên và nhân dân hăng hái tham gia đào đắp, nạo vét hệ thống mương máng, đảm bảo nước tưới, tiêu cho đồng ruộng, trong đó tiêu biểu là việc hoàn thành láng xi măng mương Nà Chót. Nhờ đó, sản xuất nông nghiệp của xã có những bước tiến mạnh mẽ. Trung bình mỗi năm từ 1966-1968, diện tích canh tác đạt trên 400 bung, năng suất lúa 205 kg/bung, sản lượng lương thực đạt hơn 100 tấn.

Trong chăn nuôi, công tác phòng chống dịch bệnh cho gia súc, gia cầm được tiến hành thường xuyên, nên các loại dịch bệnh được phát hiện và xử lý kịp thời. Đến năm 1968, toàn xã đã có 356 con trâu.

Bên cạnh trồng trọt và chăn nuôi, lâm nghiệp của xã cũng giữ vị trí quan trọng nhằm khai thác và phát huy những tiềm năng của tài nguyên trong sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội. Tuy nhiên, công tác bảo vệ rừng còn hạn chế, nạn phá rừng đốt nương làm rẫy vẫn diễn ra. Nguyên nhân chủ yếu là do sự giám sát của cấp ủy Đảng và chính quyền chưa chặt chẽ trong khi đồng bào chưa bỏ tập quán canh tác lạc hậu.

Mặc dù phải tập trung vừa sản xuất vừa sẵn sàng chiến đấu, chi viện sức người, sức của cho miền Nam, nhưng Chi ủy xã không ngừng lãnh đạo đẩy mạnh sự nghiệp văn hóa - xã hội. Dù cơ sở vật chất còn nhiều thiếu thốn song

các thầy cô giáo và học sinh trên địa bàn xã Hảo Nghĩa vẫn đẩy mạnh thi đua “Dạy tốt, học tốt”. Cán bộ y tế xã làm tốt nhiệm vụ sơ cấp cứu, đồng thời góp phần tích cực vào công tác khám tuyển nghĩa vụ quân sự. Công tác y tế, vệ sinh dần trở thành nếp sống, thói quen trong nhân dân.

Công tác đảm bảo quốc phòng - an ninh được coi trọng. Cán bộ công an hoàn thành tốt nhiệm vụ giữ gìn trị an, kịp thời phát hiện và xử lý những hành động chống phá, lấy cắp tài sản của tập thể. Chi ủy, Ủy ban hành chính xã chỉ đạo các cán bộ Xã đội tham gia những lớp huấn luyện tập trung về lĩnh vực quân sự như bắn súng, ném lựu đạn, tập đánh địch đổ bộ đường không, bắt biệt kích, canh gác giữ trật tự an ninh thôn bản do Huyện đội tổ chức. Công tác huấn luyện kết hợp chặt chẽ với xung kích trên lĩnh vực sản xuất.

Hưởng ứng phong trào “Xẻ dọc Trường Sơn đi cứu nước”, thanh niên xã Hảo Nghĩa sôi nổi đăng ký khám tuyển quân, xung phong lên đường đi chiến đấu. Từ năm 1965-1968, xã có 32 thanh niên lên đường nhập ngũ. Công tác hậu phương quân đội được chú trọng, Chi bộ, chính quyền và các đoàn thể thường xuyên quan tâm, chăm lo đời sống vật chất và tinh thần cho các gia đình chính sách và các đồng chí thương, bệnh binh đã trở về địa phương.

Công tác xây dựng Đảng luôn được Chi bộ quan tâm lãnh đạo. Nhận thức của đảng viên về đường lối cách mạng xã hội chủ nghĩa ở miền Bắc, đấu tranh thống nhất miền Nam ngày càng sâu sắc hơn. Tinh thần cảnh giác cách mạng trong cán bộ, đảng viên được đề cao hơn trước, đa số cán bộ, đảng viên chấp hành tốt chủ trương, chính

sách của Đảng và Nhà nước, phát huy truyền thống cách mạng, vượt mọi khó khăn, ra sức hoàn thành mọi nhiệm vụ được giao.

Công tác xây dựng chính quyền được tăng cường, đáp ứng yêu cầu của cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước. Qua các kỳ bầu cử Hội đồng nhân dân xã nhiệm kỳ 1965-1967 (bầu ngày 26-11-1965), nhiệm kỳ 1967-1969 (bầu vào ngày 24-4-1967), Hội đồng nhân dân xã bầu ra Ủy ban hành chính xã vừa là cơ quan thường trực của Hội đồng, vừa là cơ quan quản lý hành chính ở địa phương. Từ năm 1965-1968, đồng chí Hoàng Văn Đại giữ cương vị Chủ tịch Ủy ban hành chính xã, đồng chí Nông Công Học là Phó Chủ tịch (1966-1969).

Mặt trận Tổ quốc xã tổ chức động viên các đoàn thể thành viên và nhân dân hăng hái tham gia các phong trào trong sản xuất, sẵn sàng chiến đấu. Đoàn Thanh niên Lao động Việt Nam xã Hảo Nghĩa ngày càng trưởng thành, hưởng ứng sôi nổi phong trào “Ba sẵn sàng” do Trung ương Đoàn phát động (vào ngày 9-8-1964). Các chi đoàn nhận những thừa ruộng chống Mỹ, áp dụng các tiến bộ khoa học kỹ thuật vào sản xuất, thâm canh tăng năng suất cây trồng. Nhiều thanh niên đăng ký “Ba sẵn sàng”, nhận mọi công việc gian khổ, khó khăn, sẵn sàng xung kích trên mặt trận sản xuất, hăng hái gia nhập bộ đội, đi thanh niên xung phong. Các em thiếu niên, nhi đồng “Tuổi nhỏ làm việc nhỏ” hăng hái tham gia các phong trào như: “Ngành việc tốt chống Mỹ cứu nước”, “Luống rau xanh tặng anh bộ đội”, “Mỗi cân cỏ khao trâu là một đầu thắng Mỹ”, góp phần nhỏ bé của mình vào công cuộc xây dựng và bảo vệ

quê hương, đất nước. Hội Phụ nữ xã có phong trào “Ba đảm đang”. Chị em quyết tâm khắc phục khó khăn, đảm nhiệm vai trò hậu phương, động viên chồng, con yên tâm lên đường chiến đấu. Tính riêng năm 1968, hội viên Hội Phụ nữ xã Hảo Nghĩa đã thực hiện được 12.332 công sản xuất nông nghiệp, 1.584 công làm thủy lợi và tham gia 150 ngày luyện tập quân sự.

Càng leo thang chiến tranh, đế quốc Mỹ càng gặp phải nhiều thất bại nặng nề, quân và dân ta ở cả 2 miền Nam Bắc ngày càng giành thắng lợi lớn. Từ tháng 11-1968, đế quốc Mỹ buộc phải ngừng ném bom bắn phá toàn miền Bắc và ngồi vào bàn đàm phán 4 bên ở Pa-ri. Tranh thủ thời gian này, Chi bộ và nhân dân xã Hảo Nghĩa tập trung phát triển sản xuất, xây dựng cơ sở vật chất kỹ thuật của chủ nghĩa xã hội, tiếp tục thực hiện tốt nhiệm vụ chi viện sức người, sức của cho tiền tuyến.

2. Tích cực chi viện cho miền Nam, sẵn sàng chiến đấu trong cuộc chiến tranh phá hoại lần thứ hai của đế quốc Mỹ (1969-1972)

Đầu năm 1969, đế quốc Mỹ chuyển sang chiến lược “Việt Nam hóa chiến tranh”, ráo riết mở rộng chiến tranh xâm lược trên toàn Đông Dương, xúc tiến các hoạt động ngoại giao nhằm làm lạc hướng dư luận thế giới và nhân dân Mỹ. Trong bối cảnh đó, Ban Chấp hành Trung ương Đảng chủ trương tranh thủ thời gian đẩy mạnh phát triển kinh tế, văn hóa, củng cố hậu phương vững mạnh và tiếp tục chi viện cho miền Nam.

Trước tình hình trong nước có nhiều chuyển biến, thực hiện sự chỉ đạo của Huyện ủy, từ năm 1969 đến năm

1972, Chi bộ xã Hảo Nghĩa tổ chức 4 kỳ Đại hội nhiệm kỳ 1969-1970, 1970-1971, 1971-1972, 1972-1973. Nghị quyết của các kỳ Đại hội chủ yếu xác định phương hướng, nhiệm vụ của địa phương trong giai đoạn lịch sử mới nhằm: tăng cường củng cố quan hệ sản xuất, chú trọng thâm canh tăng vụ, tăng diện tích và năng suất, coi trọng phát triển lương thực, phát triển chăn nuôi, không ngừng cải thiện đời sống của nhân dân, làm tròn nghĩa vụ lương thực, thực phẩm với Nhà nước.

Đại hội nhiệm kỳ 1969-1970 và 1970-1971 bầu Chi ủy do đồng chí Hà Văn Tiệu làm Bí thư Chi bộ, đồng chí Hoàng Văn Đại làm Phó Bí thư (Chủ tịch Ủy ban hành chính xã).

Đại hội nhiệm kỳ 1971-1972 và 1972-1973 bầu Chi ủy do đồng chí Hoàng Văn Khang làm Bí thư Chi bộ, đồng chí Nông Công Học làm Phó Bí thư (Chủ tịch Ủy ban hành chính xã).

Giữa lúc Chi bộ và nhân dân Hảo Nghĩa đang ra sức phát triển sản xuất, thì Chủ tịch Hồ Chí Minh, lãnh tụ của Đảng và dân tộc qua đời vào ngày 2-9-1969. Người để lại bản di chúc lịch sử, thể hiện niềm tin tưởng vào sự thắng lợi của cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước. Chi bộ và nhân dân Hảo Nghĩa đã tổ chức lễ truy điệu trọng thể và để tang Chủ tịch Hồ Chí Minh 3 ngày.

Ngày 29-9-1969, Bộ Chính trị Trung ương Đảng ra Chỉ thị mở đợt sinh hoạt chính trị “Học tập và làm theo Di chúc của Hồ Chủ tịch”. Chi bộ Hảo Nghĩa đã tổ chức đợt sinh hoạt chính trị sâu rộng trong các đảng viên và nhân dân. Biến đau thương thành hành động cách mạng, Chi

bộ và nhân dân trong xã đoàn kết, quyết tâm hoàn thành nhiệm vụ khôi phục, phát triển kinh tế, chi viện cho tiền tuyến miền Nam.

Để thúc đẩy hoạt động sản xuất phát triển, Chi bộ xã đã tập trung chỉ đạo tăng cường củng cố hợp tác xã, tăng cường đội ngũ cán bộ quản lý. Các thành viên Ban quản trị hợp tác xã được học các lớp bồi dưỡng quản lý do huyện tổ chức, học tập Nghị quyết 149-CP (ngày 17-8-1970) của Hội đồng Chính phủ về “Cuộc vận động phát huy dân chủ, tăng cường chế độ làm chủ tập thể ở nông thôn, đẩy mạnh sản xuất nông nghiệp, phát triển mạnh mẽ, vững chắc”. Năm 1971, toàn xã có 2 hợp tác xã xây dựng được kế hoạch sản xuất, tiến hành đại hội xã viên, đưa điều lệ hợp tác xã vào áp dụng, thu hút được 100% số hộ nông dân tham gia. Hệ thống các cơ sở vật chất ngày càng phát triển.

Việc áp dụng các biện pháp khoa học kỹ thuật vào sản xuất được nông dân thực hiện có hiệu quả. Nhiều diện tích gieo trồng của xã được đưa các loại giống mới có năng suất cao vào canh tác, kết hợp với bón phân. Do vậy, sản lượng lương thực không ngừng tăng, địa phương đã đạt năng suất lúa trên 240 kg/bung/năm. Diện tích hoa màu cũng không ngừng được mở rộng, nhờ đó mà từ năm 1971, Hảo Nghĩa đã không còn tình trạng đói lúc giáp hạt.

Những năm 1971-1972, các hợp tác xã vẫn duy trì chăn nuôi tập thể song phân cho từng hộ gia đình ở các bản. Chăn nuôi gia đình cũng được mở rộng, bình quân mỗi hộ gia đình có 1,5 đầu lợn và trên 10 con gà, vịt. Đàn trâu được giữ vững, đảm bảo sức kéo phục vụ nông nghiệp và cung cấp thực phẩm cho nhân dân.

Công tác xây dựng Đảng luôn được Chi bộ xã Hào Nghĩa gắn liền với thực hiện nhiệm vụ chính trị ở địa phương và phong trào cách mạng của quần chúng. Thực hiện Nghị quyết số 195-NQ/TW của Bộ Chính trị, Chi bộ xã đề ra kế hoạch, biện pháp rèn luyện, nâng cao năng lực nhận thức, tư duy, phẩm chất đạo đức cách mạng cho đảng viên trên các lĩnh vực công tác. Qua các đợt sinh hoạt chính trị, khối đoàn kết gắn bó trong nội bộ Đảng và giữa Đảng với nhân dân được củng cố.

Về công tác phát triển Đảng, sau khi Chủ tịch Hồ Chí Minh qua đời (năm 1969), Đảng ta đã phát động đợt sinh hoạt chính trị lớn¹ và xét kết nạp Đảng cho một lớp đảng viên mới mang tên lớp đảng viên Hồ Chí Minh. Ở Hào Nghĩa, 5 đoàn viên thanh niên ưu tú được kết nạp Đảng trong đợt này.

Về công tác chính quyền, Chi bộ lấy nội dung của cuộc vận động xây dựng chính quyền xã giỏi gắn với cuộc vận động xây dựng Chi bộ cơ sở “Bốn tốt”. Các tổ chức chính trị: Đoàn Thanh niên, Hội Phụ nữ, Hội Phụ lão... tăng cường các hoạt động, thu hút, lôi cuốn hội viên và quần chúng nhân dân tích cực tham gia các phong trào “Ba sẵn sàng” (Đoàn Thanh niên), “Ba đảm đang” (Hội Phụ nữ), “Ba giỏi” (Hội Phụ lão).

Các mặt văn hóa - xã hội luôn được Chi bộ và chính quyền xã thường xuyên quan tâm chỉ đạo. Ngành giáo dục đẩy mạnh phong trào thi đua “Hai tốt”, tăng cường chất

1. 3 cuộc vận động lớn trong thời gian này là: Lao động - Sản xuất; Phát huy dân chủ và tăng cường chế độ làm chủ tập thể của xã viên ở nông thôn; Nâng cao chất lượng đảng viên và kết nạp lớp đảng viên Hồ Chí Minh.

lượng đội ngũ giáo viên và chất lượng học tập, rèn luyện của học sinh. Hàng năm, tỷ lệ lên lớp đạt 80%, tỷ lệ thi tốt nghiệp cấp I và cấp II đều đạt gần 90%. Phong trào lao động, vệ sinh trường lớp thường xuyên được nhà trường phát động. Về y tế, năm 1971, xã đã xây dựng được trạm xá do ông Hà Minh Sâm làm Trạm trưởng. Những ngày đầu mới thành lập, trạm xá xã chỉ có 3 gian nhà đơn sơ. Mặc dù điều kiện cơ sở vật chất còn hạn chế, thiếu thốn nhưng cán bộ trạm đều cố gắng hết mình trong việc chữa trị các bệnh thường ngày cho nhân dân, tuyên truyền bà con giữ gìn vệ sinh môi trường sống để hạn chế dịch bệnh lớn bùng phát.

Giai đoạn 1969-1972, xã luôn đạt và vượt mức chỉ tiêu giao quân, với trên 30 thanh niên nhập ngũ, trong đó tám gương tiêu biểu là trường hợp anh Cừ (Vàng Mười) đã trích máu ngón tay viết đơn xin tòng quân giết giặc. Chi ủy, chính quyền và các đoàn thể quan tâm giúp đỡ, thăm hỏi, ưu tiên phân phối hàng hóa cho những gia đình có người đi bộ đội, tạo điều kiện cho những người nhập ngũ yên tâm chiến đấu.

Từ tháng 4-1972, đế quốc Mỹ lại liều lĩnh leo thang đánh phá trở lại miền Bắc. Trước tình hình đó, địa phương nhanh chóng chuyển hướng từ thời bình sang thời chiến. Dân quân được tổ chức thành các lực lượng: cơ động, chiến đấu tại chỗ, phục vụ chiến đấu. Nhân dân nhanh chóng tu sửa và đào thêm nhiều hầm trú ẩn phòng tránh bom, đạn. Vừa sẵn sàng chiến đấu, vừa sản xuất, mặc dù gặp nhiều khó khăn nhưng cán bộ, đảng viên và nhân dân Hào Nghĩa đều bám ruộng đồng, đẩy mạnh chăn nuôi.

Việc thực hiện nghĩa vụ thuế với Nhà nước, chi viện cho tiền tuyến miền Nam vẫn đảm bảo.

Thất bại nặng nề trong trận “Điện Biên Phủ trên không”, ngày 30-12-1972, Chính phủ Mỹ phải tuyên bố ngừng ném bom toàn miền Bắc và đề nghị nối lại đàm phán ở Pa-ri. Ngày 27-1-1973, Hiệp định về chấm dứt chiến tranh lập lại hòa bình ở Việt Nam chính thức được kí kết. Hào Nghĩa bước vào thời kỳ khôi phục và phát triển kinh tế - xã hội, tiếp tục chi viện cho chiến trường miền Nam.

3. Tăng cường chi viện cho tiền tuyến đến ngày toàn thắng (1973-1975)

Hiệp định Pa-ri được ký kết, song đế quốc Mỹ và chính quyền Sài Gòn vẫn duy trì chế độ thực dân kiểu mới ở miền Nam, hòng chia cắt lâu dài đất nước ta. Tháng 7-1973, Hội nghị Ban Chấp hành Trung ương Đảng lần thứ 21 ra Nghị quyết chỉ rõ: trong khi đẩy mạnh xây dựng chủ nghĩa xã hội và củng cố quốc phòng, miền Bắc phải tiếp tục làm hậu phương lớn đối với miền Nam.

Năm 1973, Chi bộ xã Hào Nghĩa tiến hành Đại hội nhiệm kỳ 1973-1974. Đại hội đã đề ra phương hướng, nhiệm vụ của nhiệm kỳ mới và khẳng định trong năm 1972-1973, Chi bộ và nhân dân trong xã đã phát huy truyền thống đoàn kết, nỗ lực vượt qua nhiều khó khăn và từng bước đưa phong trào mọi mặt tiến lên. Đại hội bầu Chi ủy khóa mới gồm 5 đồng chí do đồng chí Hà Thế Doanh giữ chức Bí thư Chi bộ, đồng chí Hoàng Văn Đại làm Phó Bí thư (Chủ tịch Ủy ban hành chính xã). Tiếp đó, năm 1974, Chi bộ tổ chức Đại hội nhiệm kỳ 1974-

1975 với Nghị quyết đẩy mạnh các phong trào thi đua sản xuất, tăng cường chi viện cho tiền tuyến miền Nam. Đại hội Chi bộ nhiệm kỳ 1974-1975 bầu Chi ủy gồm 5 đồng chí, bầu đồng chí Hà Thế Doanh làm Bí thư Chi bộ, đồng chí Hoàng Văn Đại là Phó Bí thư (Chủ tịch Ủy ban hành chính xã).

Thực hiện Nghị quyết Đại hội Chi bộ xã, hợp tác xã nông nghiệp đã đề ra các biện pháp đồng bộ và cụ thể nhằm nâng cao năng suất lao động và sản lượng lương thực. Chi ủy giao nhiệm vụ chính trị với việc đẩy mạnh sản xuất nông nghiệp, lấy sản xuất lương thực, thực phẩm làm chính, coi trọng thâm canh. Bên cạnh đó, công tác cải tạo đồng ruộng, chuyển đổi cơ cấu mùa vụ được chỉ đạo kịp thời, góp phần tăng năng suất và sản lượng cây trồng. Năm 1975, xã có 40,571 ha lúa mùa, năng suất lúa đạt 2,77 tấn/ha, sản lượng lúa là 112,38 tấn.

Chăn nuôi gia súc, gia cầm tiếp tục phát triển, đặc biệt số lượng đàn trâu tăng 26% so với kế hoạch. Tuy nhiên, tồn tại trong khâu chăn nuôi là chất lượng giống địa phương còn thấp, tỷ lệ nuôi sống nghé mới chỉ đạt từ 60-80%.

Công tác trồng, bảo vệ, khai thác rừng được thực hiện theo đúng chỉ tiêu của cấp trên giao phó. Việc phòng, chống cháy rừng được quan tâm thường xuyên gắn với vấn đề phổ biến các quy định và pháp lệnh bảo vệ rừng trong nhân dân. Nhờ vậy, trong năm 1973, Hào Nghĩa chỉ có 1,6ha rừng bị phát nương làm rẫy, thấp nhất huyện.

Lĩnh vực y tế, văn hóa, giáo dục được đẩy mạnh. Trong điều kiện còn thiếu thốn nhiều về vật chất, các thầy,

cô giáo trong các trường cấp I và cấp II ở Hảo Nghĩa vẫn nỗ lực hết mình vận động con em các gia đình khó khăn đến trường. Năm học 1973-1974, 2 trường cấp I và cấp II xã đều đạt danh hiệu lao động tiên tiến. Trạm xá xã không ngừng phát triển. Cán bộ y tế trồng được một số cây thuốc nam làm dược liệu, phục vụ công tác chữa trị cho nhân dân, hạn chế số lượng những ca bệnh nặng phải chuyển lên tuyến trên. Công tác thông tin tuyên truyền đã có nhiều cố gắng, phục vụ các kỳ bầu cử Hội đồng nhân dân khu, tỉnh, điều tra dân số, tuyển quân... Đội thông tin truyền miệng xã Hảo Nghĩa đã được huyện cử đi dự hội thi toàn tỉnh.

Về công tác quân sự, lực lượng dân quân trong xã phát triển thành các tiểu đội theo đơn vị sản xuất với hàng chục thành viên nam nữ, thường xuyên luyện tập, sẵn sàng chi viện cho tiền tuyến. Trong 3 năm 1973-1975, Hảo Nghĩa vận động được gần 20 thanh niên lên đường đi chiến đấu và phục vụ chiến đấu.

Cùng với đó, Chi bộ lãnh đạo thực hiện tốt công tác hậu phương quân đội, quan tâm, chăm sóc, giải quyết chế độ chính sách kịp thời đối với các gia đình quân nhân, liệt sĩ. Việc báo tử, truy điệu liệt sĩ được thực hiện một cách chu đáo. Các đồng chí thương binh, bộ đội phục viên trở về địa phương được bố trí công tác phù hợp, đảm bảo ổn định cuộc sống gia đình.

Ban Công an phát động quần chúng nhân dân thực hiện tốt việc giữ gìn an ninh trật tự tại các bản, ngăn ngừa trộm cắp tài sản; không ngừng cảnh giác chống mọi âm mưu phá hoại của bọn gián điệp, biệt kích. Từ năm 1973-

1975, công an xã đã xử lý một số người không chấp hành nghiêm pháp luật của Nhà nước, gây rối trật tự trị an.

Về công tác xây dựng Đảng, năm 1973, Chi bộ bắt đầu thực hiện Chỉ thị 192-CT/TW của Ban Bí thư Trung ương về việc nâng cao chất lượng đảng viên nhằm củng cố tổ chức. Vấn đề rà soát, kiểm tra từng đảng viên được quán triệt sâu sắc. Các đảng viên, tổ Đảng thường xuyên tiến hành kiểm điểm nghiêm túc, phê phán những biểu hiện cá nhân chủ nghĩa, tự ti, tự lợi, không hết lòng vì quần chúng, vì tập thể và những sai trái gây mất đoàn kết. Qua học tập đã giúp cho đảng viên nhận thức sâu sắc tình hình, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ mới. Một số ít cá nhân yếu kém bị đưa ra khỏi Đảng.

Do nhu cầu phục vụ tiền tuyến, nhiều đồng chí được điều động đi công tác ở các ngành kinh tế, vận tải hoặc tái ngũ. Để đáp ứng với yêu cầu thực tế, Chi bộ chọn lựa, bổ sung nhiều cán bộ trẻ vào cấp ủy và lãnh đạo các tổ chức đoàn thể, chính quyền. Mặt khác, Chi ủy cũng chú trọng đào tạo đội ngũ cán bộ chuyên môn kỹ thuật nông nghiệp, thú y, chăn nuôi, thống kê, kế hoạch... Nhờ đó, trình độ, năng lực lãnh đạo của cán bộ chủ chốt không ngừng được nâng lên.

Sự vững mạnh của Chi bộ là điều kiện thuận lợi thúc đẩy hoạt động của chính quyền. Trong thời gian từ năm 1973-1975, Chi ủy xã lãnh đạo nhân dân tiến hành 2 kỳ bầu cử Hội đồng nhân dân vào các năm 1973 (nhiệm kỳ 1973-1975), năm 1975 (nhiệm kỳ 1975-1977). Nhờ thực hiện tốt công tác chuẩn bị, tuyên truyền, 97% cử tri trong xã đã tham gia bỏ phiếu bầu những người đủ đức, đủ tài vào vào Hội đồng nhân dân. Thời gian này, đồng chí

Hoàng Văn Đại đã được Hội đồng nhân dân xã tín nhiệm bầu giữ chức vụ Chủ tịch Ủy ban hành chính xã, đồng chí Lý Văn Phúc là Phó Chủ tịch.

Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể quần chúng tiếp tục được củng cố và phát huy tác dụng. Ủy ban Mặt trận Tổ quốc xã đã tập hợp được đông đảo các tầng lớp nhân dân đẩy mạnh sản xuất, ổn định đời sống, giữ gìn an ninh. Chị em phụ nữ thực hiện vai trò là lực lượng lao động chính ở quê hương, đảm bảo công việc nhà để chồng con yên tâm lên đường đi chiến đấu. Phong trào “Ba mũi xung kích thắng Mỹ”¹ của Đoàn Thanh niên phát triển cả về chiều rộng và chiều sâu. Các em học sinh có phong trào kế hoạch nhỏ và tham gia công tác Trần Quốc Toàn, giúp đỡ các gia đình bộ đội...

Đầu năm 1975, tin chiến thắng dồn dập từ chiến trường dội về làm nức lòng và cổ vũ mạnh mẽ nhân dân địa phương. Ngày 30-4-1975, miền Nam hoàn toàn giải phóng, non sông thu về một mối. Cán bộ, đảng viên và nhân dân xã Hảo Nghĩa tổ chức mít tinh, treo cờ, ảnh Bác và biểu ngữ chào mừng ngày đại thắng².

Trải qua 21 năm tiến hành cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước, dưới sự lãnh đạo của Chi bộ Hảo Nghĩa, nhân dân và lực lượng vũ trang địa phương luôn nêu cao tinh thần đoàn kết, tuyệt đối tin tưởng vào sự lãnh đạo của

1. Ngày giờ lao động cao, tay nghề giỏi, công cụ tốt, làm đúng quy trình sản xuất và phục vụ chiến đấu, đảm đương việc nước, việc nhà, xây dựng tình trong sáng, thủy chung, xây dựng gia đình văn hóa mới.

2. Các đồng chí Hà Thế Vang, Hoàng Văn Ngọn, Hứa Văn Cười... là những người con của Hảo Nghĩa trực tiếp tham gia chiến dịch Hồ Chí Minh.

Đảng, từ đó phát huy mạnh mẽ truyền thống yêu nước, từng bước xây dựng quê hương, vừa đảm bảo ổn định đời sống xây dựng chủ nghĩa xã hội, vừa chi viện sức người, sức của đóng góp cho sự nghiệp kháng chiến. Với ý chí “Không có gì quý hơn độc lập tự do”, từ năm 1965-1975, xã đã có 87 cán bộ, đảng viên, đoàn viên, thanh niên lên đường nhập ngũ, trong đó 10 người đã anh dũng hy sinh, nhiều người đã để lại một phần xương máu trên chiến trường. Toàn xã đã đóng góp cho Nhà nước hàng trăm tấn lương thực, thực phẩm các loại, luôn hoàn thành các chỉ tiêu trên giao.

Có được những thành tích trên là nhờ vào tinh thần yêu nước, sự đoàn kết chiến đấu, lao động sản xuất của nhân dân xã nhà, nhờ vào đường lối lãnh đạo đúng đắn của Đảng Cộng sản Việt Nam mà trực tiếp là Chi bộ Hảo Nghĩa. Hơn 20 năm lãnh đạo nhân dân thực hiện hai nhiệm vụ chiến lược, Chi bộ xã luôn lấy công tác xây dựng Đảng làm then chốt. Cuộc vận động xây dựng Đảng “Bốn tốt”, các đợt học tập nghị quyết của Trung ương Đảng, các lớp đào tạo, bồi dưỡng đảng viên... đã thực sự làm cho Chi bộ ngày càng vững mạnh cả về chính trị, tư tưởng và tổ chức. Hầu hết cán bộ, đảng viên đều nêu cao phẩm chất đạo đức cách mạng, gương mẫu trong tư tưởng và hành động, kịp thời đấu tranh khắc phục những biểu hiện của chủ nghĩa cá nhân, mất đoàn kết nội bộ. Chi bộ thực sự trở thành trung tâm của khối đại đoàn kết toàn dân, trở thành cầu nối giữa Đảng với quần chúng. Từ đó, đã huy động được sức mạnh tổng hợp để thực hiện thắng lợi những mục tiêu cách mạng do Trung ương Đảng đề ra.

Chương IV

HẢO NGHĨA TRONG THỜI KỲ XÂY DỰNG VÀ BẢO VỆ TỔ QUỐC VIỆT NAM XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VÀ THỰC HIỆN SỰ NGHIỆP ĐỔI MỚI (1975-1995)

I. MƯỜI NĂM XÂY DỰNG CHỦ NGHĨA XÃ HỘI VÀ BẢO VỆ TỔ QUỐC VIỆT NAM XÃ HỘI CHỦ NGHĨA (1976-1985)

1. Đảng bộ xã được thành lập, lãnh đạo nhân dân địa phương thực hiện kế hoạch Nhà nước 5 năm (1976-1980)

Đại thắng mùa xuân năm 1975 mở ra thời kỳ cả nước thống nhất đi lên chủ nghĩa xã hội - tiếp tục con đường mà Đảng và Bác Hồ đã lựa chọn. Trên chặng đường mới với khí thế chiến thắng, Chi bộ và nhân dân xã Hảo Nghĩa đã nhanh chóng bắt tay vào công cuộc khôi phục kinh tế, đẩy mạnh xây dựng chủ nghĩa xã hội.

Bên cạnh đó, Hảo Nghĩa cũng gặp phải không ít trở ngại: xuất phát điểm của nền kinh tế còn thấp; cơ sở hạ tầng chưa được đầu tư xây dựng; trình độ dân trí chưa cao; tình hình thời tiết có diễn biến phức tạp đã ảnh hưởng lớn đến sản xuất nông nghiệp... Thực tế đó đòi hỏi Chi bộ và nhân dân xã phải tích cực đổi mới, vươn lên để hoàn thành những nhiệm vụ của địa phương.

Giữa năm 1975, Chi bộ Hảo Nghĩa tổ chức Đại hội Chi bộ nhiệm kỳ 1975-1976. Đại hội tiến hành tổng kết kinh nghiệm lãnh đạo của Chi bộ trong 21 năm kháng chiến chống Mỹ cứu nước, trên cơ sở đó phát động các phong trào thi đua lao động sản xuất. Đại hội bầu Chi ủy nhiệm kỳ 1975-1976 gồm 5 đồng chí, bầu đồng chí Hà Thế Doanh làm Bí thư Chi bộ, đồng chí Hoàng Văn Đại làm Phó Bí thư Chi bộ (Chủ tịch Ủy ban hành chính xã).

Tiếp đó, từ ngày 20-21/10/1976, Chi bộ Hảo Nghĩa tiến hành Đại hội nhiệm kỳ 1976-1977. Trên cơ sở tổng kết, đánh giá những kết quả đạt được và hạn chế trong việc thực hiện Nghị quyết Đại hội Chi bộ xã nhiệm kỳ 1975-1976, Đại hội đề ra phương hướng, nhiệm vụ cho nhiệm kỳ 1976-1977: tập trung phát triển kinh tế, trọng tâm là sản xuất nông nghiệp; củng cố lực lượng dân quân, công an, sẵn sàng đập tan âm mưu của kẻ thù, làm tròn nghĩa vụ bảo vệ Tổ quốc; tăng cường công tác xây dựng Đảng, chính quyền và các đoàn thể. Đại hội bầu Chi ủy khóa mới do đồng chí Hoàng Văn Đại làm Bí thư Chi bộ, đồng chí Hoàng Văn Quân làm Phó Bí thư (Chủ tịch Ủy ban nhân dân xã)¹.

Xác định nông nghiệp là mặt trận chính trong phát triển kinh tế, Chi ủy lãnh đạo hợp tác xã tiến hành thực hiện nhiều biện pháp kỹ thuật nhằm phát triển sản xuất. Xã viên thực hiện làm mùa nhanh, đúng kỹ thuật, tận dụng và khai thác tối đa diện tích đất đai, không để xảy ra tình trạng đất bỏ hoang, đồng thời mở rộng diện tích làm cây hoa màu.

1. Từ năm 1976, Ủy ban hành chính các cấp đổi thành Ủy ban nhân dân.

Tháng 12-1976, Đảng Lao động Việt Nam tổ chức Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ IV tại Thủ đô Hà Nội. Đại hội tổng kết sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc của nhân dân ta, đồng thời đề ra đường lối chung cho thời kỳ quá độ đi lên chủ nghĩa xã hội và những mục tiêu cụ thể của kế hoạch 5 năm 1976-1980 nhằm xây dựng một bước cơ sở vật chất của chủ nghĩa xã hội, bước đầu hình thành cơ cấu kinh tế mới trong cả nước, cải thiện đời sống vật chất và văn hóa cho nhân dân lao động. Đại hội quyết định đổi tên Đảng là Đảng Cộng sản Việt Nam.

Dưới sự hướng dẫn của Phòng Nông nghiệp huyện, cán bộ, xã viên hợp tác xã tăng cường áp dụng khoa học kỹ thuật trong nông nghiệp. Các hợp tác xã ở Hảo Nghĩa tổ chức nghiên cứu đặc điểm thổ nhưỡng của từng vùng chân ruộng để xác định cơ cấu giống lúa cho từng vụ, cơ cấu lúa với màu, thực hiện nghiêm chỉnh các biện pháp thâm canh. Trên cơ sở đó, những giống lúa thích nghi với khí hậu, thổ nhưỡng trên địa bàn, cho năng suất cao dần trở thành giống lúa chính trong các mùa vụ tiếp theo.

Bên cạnh những thành tích đạt được, phong trào hợp tác xã ở Hảo Nghĩa còn bộc lộ hạn chế: việc phân phối bằng hiện vật thông qua thước đo bằng công điểm đã tách người lao động ra khỏi sản phẩm cuối cùng và làm nảy sinh một số tiêu cực, hiện tượng rong công, phóng điểm khá phổ biến. Hợp tác xã tập trung điều hành mọi khâu trong khi phương tiện, điều kiện quản lý chưa phù hợp với quy mô dẫn đến tình trạng trì trệ trong sản xuất. Năm 1976, diện tích trồng lúa tuy có tăng lên 53,68ha nhưng năng suất chỉ đạt 1,47 tấn/ha, sản lượng lương thực chỉ là 83,91 tấn.

Trước những khó khăn trong nông nghiệp, từ ngày 13-14/6/1977, Đại hội Chi bộ xã Hảo Nghĩa nhiệm kỳ 1977-1979 được tiến hành. Nghị quyết của Đại hội đề ra nhiều biện pháp nhằm phát triển sản xuất, xúc tiến các chương trình kinh tế, đảm bảo đời sống dân sinh. Đại hội bầu Chi ủy khóa mới gồm 5 đồng chí, đồng chí Hoàng Văn Đại giữ chức vụ Bí thư Chi bộ, đồng chí Hoàng Văn Quân làm Phó Bí thư (Chủ tịch Ủy ban nhân dân xã)¹.

Thực hiện Chỉ thị 202 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về tổ chức lại sản xuất, năm 1977, 2 hợp tác xã Hợp nhất và Nà Tàng được sáp nhập thành hợp tác xã toàn xã, lấy tên là hợp tác xã nông nghiệp Hảo Nghĩa với 87 hộ, 608 nhân khẩu, 6 đội sản xuất (Nà Chót, Nà Sắt, Nà Đầu, Nà Tàng, Nà Liêng, Khuổi Thán). Ngay sau đó, Đại hội xã viên tiến hành bàn bạc kế hoạch sản xuất, đề ra phương hướng, nhiệm vụ trước mắt và bầu Ban Quản trị hợp tác xã do đồng chí Đinh Duy Nghệ làm Chủ nhiệm.

Sau khi ổn định tổ chức, Ban Quản trị hợp tác xã tổ chức cho nhân dân học tập 6 nội dung và 5 yêu cầu trong công tác quản lý, xây dựng các đội sản xuất, thành lập các đội chuyên: thủy lợi, khai thác gỗ... đồng thời phát động xã viên đẩy mạnh thâm canh, tăng năng suất. Hợp tác xã tiếp tục áp dụng các biện pháp kỹ thuật vào cải tiến nông cụ, mở rộng diện tích. Năm 1977, xã có 53,68ha lúa mùa, năng suất lúa bình quân đạt 1,57 tấn/ha, đạt sản lượng 84,21 tấn. Từ năm 1977-1980, địa phương cũng đã đào

1. Các đồng chí Hoàng Văn Đồng, Trương Văn Thừa, Hứa Văn Cười là Chi ủy viên.

đắp được hồ chứa nước rộng 1ha, góp phần đảm bảo tưới tiêu nước cho 40 bung ruộng ở Nà Coòng, Nà Sát.

Bên cạnh trồng trọt, hợp tác xã cũng vận động nhân dân kết hợp giữa chăn nuôi và trồng trọt. Đến năm 1978, toàn xã có 407 con trâu, 205 con lợn, 3.200 con gà vịt.

Về sản xuất lâm nghiệp, đến năm 1978, Hảo Nghĩa có 381ha rừng gỗ, 4,5ha rừng vầu. Địa phương đã bước đầu tu bổ lại 274ha rừng. Tuy nhiên, công tác chăm sóc, bảo vệ rừng còn yếu, tình trạng cháy rừng vẫn xảy ra.

Cùng với việc lãnh đạo thực hiện các nhiệm vụ kinh tế, giai đoạn 1976-1980, các hoạt động văn hóa, giáo dục, y tế, an ninh - quốc phòng của địa phương tiếp tục được quan tâm.

Thực hiện Nghị quyết số 02-NQ/TW của Ban Chấp hành Trung ương Đảng, sự nghiệp giáo dục của xã có những bước chuyển biến rõ rệt. Tỷ lệ người đi học đã tăng lên, chiếm 15% dân số toàn xã. Đội ngũ giáo viên được bồi dưỡng, nâng cao trình độ chuyên môn. Phong trào thi đua dạy tốt, học tốt đạt được nhiều kết quả. Các trường cấp I, cấp II tại địa phương được sáp nhập thành trường phổ thông cơ sở Hảo Nghĩa.

Về y tế, phong trào vệ sinh phòng bệnh được chú trọng. Cán bộ y tế xã đã có nhiều biện pháp chủ động, tích cực như tổ chức các đợt diệt ruồi, muỗi, chuột; sửa chữa các công trình vệ sinh công cộng. Tuy vậy, do cơ sở vật chất còn nhiều thiếu thốn nên việc khám chữa bệnh cho nhân dân vẫn còn phụ thuộc vào các kinh nghiệm dân gian.

Thực hiện các Nghị quyết của Huyện ủy Na Rì về công tác quân sự địa phương, Chi bộ xã Hảo Nghĩa lãnh

đạo tăng cường xây dựng lực lượng dân quân ở các bản. Đến cuối năm 1976, tổng số đội viên dân quân đã chiếm 8,85% dân số toàn xã, được trang bị đầy đủ vũ khí với tinh thần sẵn sàng chiến đấu cao. Ban Công an xã thường xuyên tuần tra, canh gác, giữ vững an ninh chính trị, không để xảy ra gây rối. Phong trào toàn dân tham gia bảo vệ an ninh Tổ quốc phát triển rộng khắp với 2 khẩu hiệu “Bảo mật phòng gian” và “Trật tự trị an”. Ngoài việc giữ gìn an ninh, dân quân và công an, trong đó có nhiều đảng viên trẻ, còn là lực lượng dự bị động viên, bổ sung cho quân thường trực hàng năm. Bên cạnh đó, thực hiện quyết định ngày 5-8-1978 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về việc thành lập Ban Chỉ huy Quân sự thống nhất cấp huyện xã, xã Hảo Nghĩa đã tổ chức lại cơ cấu lãnh đạo lực lượng quân sự địa phương bao gồm: Xã đội trưởng - Chỉ huy chung, Bí thư Đảng ủy - Chính trị viên, Chủ tịch Ủy ban nhân dân và Phó Chủ tịch Ủy ban nhân dân xã kiêm Trưởng Công an - Phó Chỉ huy trưởng.

Ngày 17-2-1979, Trung Quốc tấn công trên toàn tuyến biên giới phía Bắc. Thực hiện Lệnh tổng động viên của Chủ tịch nước (ngày 5-3-1979), xã có 5 thanh niên lên đường nhập ngũ, 2 người tái ngũ. Ngoài ra, trong năm 1979, Ban Chỉ huy Quân sự xã còn động viên toàn dân trong độ tuổi lao động đào hầm hào phòng thủ tại địa phương; kêu gọi các tổ chức hợp tác xã, cá nhân, tổ chức tặng quà cho bộ đội ở biên giới, làm tốt chính sách hậu phương quân đội¹... Thời gian này, địa phương cũng đã

1. Thời gian này, đã có 1 đơn vị bộ đội đóng quân ở Nà Đầu, Nà Chót trong 1 tháng để tiến hành huấn luyện chiến đấu và mở rộng Quốc lộ 3.

tiếp nhận 11 hộ đồng bào từ Tiền Hải (Thái Bình) lên khai hoang xây dựng kinh tế mới tại Nà Coòng, Văng Mười.

Trong công tác Đảng, từ ngày 6-7/9/1979, Chi bộ xã Hảo Nghĩa tiến hành Đại hội nhiệm kỳ 1979-1981. Đại hội nhất quán nhiệm vụ đẩy mạnh phát triển kinh tế; tăng cường hơn nữa công tác an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội; thực hiện đầy đủ nghĩa vụ lương thực, thực phẩm với Nhà nước. Đại hội bầu Chi ủy khóa mới gồm 7 đồng chí do đồng chí Hoàng Văn Đại làm Bí thư Chi bộ, đồng chí Hoàng Văn Quân là Phó Bí thư¹.

Về tư tưởng chính trị, Chi bộ Hảo Nghĩa tổ chức cho đảng viên học tập Nghị quyết 23-NQ/TW, Thông tư 22 và Chỉ thị 72 của Trung ương về nhiệm vụ xây dựng Đảng trong giai đoạn cách mạng mới, Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ IV... Để phát huy tinh thần đấu tranh phê bình và tự phê bình, Chi ủy xã còn tổ chức cho nhân dân góp ý cho cán bộ, đảng viên trong các hội nghị. Thông qua những đợt sinh hoạt chính trị, nhận thức về trách nhiệm của từng đảng viên được nâng lên.

Việc bồi dưỡng, phát triển đảng viên mới được coi trọng, nhiều đoàn viên ưu tú được bồi dưỡng, rèn luyện bổ sung cho hàng ngũ chiến đấu của Đảng. Từ năm 1976 đến năm 1980, Chi bộ xã đã kết nạp được thêm 9 đảng viên, nâng tổng số đảng viên trong toàn Chi bộ lên 40 đồng chí.

Cuối năm 1980, căn cứ Điều lệ Đảng và số lượng đảng viên trong Chi bộ Hảo Nghĩa, Huyện ủy Na Rì ra quyết định thành lập Đảng bộ xã Hảo Nghĩa. Thời điểm

1. Các đồng chí Hoàng Văn Đồng, Hứa Văn Cười, Hoàng Minh Tâm, Đinh Duy Nghệ, Trương Văn Thừa là Chi ủy viên.

này, Đảng bộ có 40 đảng viên với 4 chi bộ trực thuộc (Nà Liềng, Nà Chót, Nà Đầu, Nà Sát). Ban Chấp hành Đảng bộ lâm thời được thành lập trên cơ sở Chi ủy cũ bao gồm 7 ủy viên do đồng chí Hoàng Văn Đại làm Bí thư Đảng ủy, đồng chí Hoàng Văn Quân là Phó Bí thư.

Dưới sự lãnh đạo của cấp ủy Đảng, chính quyền xã Hảo Nghĩa đã phát huy mạnh mẽ quyền làm chủ của nhân dân, động viên nhân dân khắc phục mọi khó khăn, phát triển kinh tế - xã hội, ổn định đời sống và hoàn thành các nghĩa vụ đối với Nhà nước. Năm 1977, cuộc bầu cử Hội đồng nhân dân xã diễn ra thành công với 95% cử tri đi bầu. Hội đồng nhân dân xã nhiệm kỳ 1977-1979 bầu ra Ủy ban nhân dân do đồng chí Hoàng Văn Quân làm Chủ tịch. Sau cuộc bầu cử Hội đồng nhân dân năm 1979, đồng chí Hoàng Văn Quân tiếp tục giữ chức Chủ tịch Ủy ban nhân dân xã.

Giai đoạn 1976-1980, Mặt trận Tổ quốc đoàn kết chặt chẽ các đoàn thể quần chúng, gắn liền nhiệm vụ công tác trung tâm của mỗi đoàn thể với phong trào lao động sản xuất và bảo vệ an ninh Tổ quốc. Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh với phong trào “Ba xung kích làm chủ tập thể” thu hút đông đảo đoàn viên vào các hoạt động sản xuất, văn hóa - xã hội, làm thủy lợi, lên đường nhập ngũ, bảo vệ Tổ quốc và tham gia lực lượng dân quân. Hội Liên hiệp Phụ nữ đẩy mạnh phong trào “Người phụ nữ mới xây dựng và bảo vệ Tổ quốc”, tích cực tham gia cải tiến quản lý, cải tiến kỹ thuật, phát triển kinh tế gia đình...

Năm 1980, năm cuối của kế hoạch Nhà nước 5 năm (1976-1980), vấn đề quản lý hợp tác xã trên quy mô toàn

xã đã bộc lộ một số hạn chế mới, mô hình hợp tác xã lớn, tập thể hóa cao độ không còn đáp ứng lợi ích thích đáng của người lao động. Một số đơn vị chuyên cày sau, cấy muộn, có những vụ bỏ hoang ruộng đất. Tổ chức Đảng xã Hảo Nghĩa cũng chưa thật sự năng động, chủ động trong tổ chức, chỉ đạo thực hiện những nhiệm vụ chính trị tại địa phương. Thực tế đó đặt ra yêu cầu cho Đảng bộ xã trong các giai đoạn tiếp theo phải tăng cường đoàn kết, tích cực tìm tòi cách làm mới trong công tác lãnh đạo, đưa phong trào của quê hương tiến lên mạnh mẽ và vững chắc.

2. Thực hiện đổi mới cơ chế quản lý trong nông nghiệp (1981-1985)

Ngày 13-1-1981, Ban Bí thư Trung ương Đảng ban hành Chỉ thị số 100-CT/TW về “Cải tiến công tác khoán, mở rộng khoán sản phẩm cuối cùng đến nhóm lao động và người lao động trong hợp tác xã sản xuất nông nghiệp”. Chỉ thị 100 nêu rõ mục đích của việc tiến hành khoán sản phẩm là nhằm kích thích tăng năng suất lao động, củng cố tăng cường quan hệ sản xuất ở nông thôn, nâng cao thu nhập và đời sống của xã viên, tăng tích lũy của hợp tác xã. Nội dung cụ thể của Chỉ thị tập trung vào việc cải tiến và mở rộng công tác khoán sản phẩm; hướng dẫn đội sản xuất và giao cho xã viên đảm nhiệm 3 khâu (cấy, chăm sóc, thu hoạch) vì đó là những công việc dựa vào cách làm thủ công, lao động từng người có thể làm tốt hơn, hợp tác xã tổ chức 5 khâu (làm đất, giống, phân bón, thủy lợi, phòng trừ sâu bệnh).

Chủ trương lớn này nhanh chóng được triển khai ở Hảo Nghĩa. Đảng bộ và chính quyền xã đã tổ chức nghiên

cứu và học tập cho cán bộ, đảng viên và nhân dân... Qua việc học tập, thảo luận Chỉ thị 100, tuy vẫn có một số vướng mắc, nhưng nhìn chung cán bộ, đảng viên và nhân dân đều nhận thức được chế độ khoán mới cơ bản xóa những bất cập trong phân phối sản phẩm, lợi ích người lao động được đảm bảo và đây chính là cơ sở để họ yên tâm, phấn khởi tập trung vào sản xuất.

Từ ngày 29-30/5/1981, Đảng bộ xã Hảo Nghĩa đã tiến hành Đại hội nhiệm kỳ 1981-1983. Đại hội xác định: bám sát các nhiệm vụ chính trị để đưa ra chủ trương phù hợp về phát triển kinh tế, tiếp tục duy trì và nâng cao hiệu quả mô hình hoạt động của hợp tác xã nông nghiệp. Đại hội bầu Ban Chấp hành nhiệm kỳ 1981-1983 gồm 7 đồng chí. Trong phiên họp đầu tiên, Ban Chấp hành bầu đồng chí Đinh Duy Nghệ làm Bí thư Đảng ủy, đồng chí Hoàng Văn Quân là Phó Bí thư (Chủ tịch Ủy ban nhân dân xã)¹.

Thực hiện Chỉ thị 100, hợp tác xã đo lại chính xác diện tích đất gieo trồng, xác định cụ thể về sản lượng, công điểm cho xã viên để khoán cho lao động, cứ 2 lao động phụ bằng một lao động chính. Đội sản xuất chịu trách nhiệm điều hành trâu, phân chuồng mua theo khoán. Sau khi thu hoạch, xã viên nộp sản phẩm cho hợp tác xã theo mức khoán, còn tăng bao nhiêu xã viên được hưởng.

Chính sách khoán mới tạo ra động lực thúc đẩy nhân dân hăng hái lao động sản xuất, khuyến khích tinh thần dám nghĩ dám làm. Xã viên tự giác đầu tư thêm công lao

1. Các đồng chí Hoàng Văn Đồng, Hà Văn Dục, Hoàng Thị Đạo, Hứa Văn Cười, Hoàng Minh Tâm là Đảng ủy viên.

động, phân bón để đạt năng suất cao; khắc phục thiên tai, gieo cấy hết diện tích, tăng hệ số sử dụng đất. Không chỉ chú trọng trồng lúa, nhân dân còn đẩy mạnh trồng các loại cây hoa màu. Năm 1983, xã có 60ha lúa mùa, 7ha lúa xuân, 30,8 ha ngô, năng suất đạt 2,4 tấn/ha lúa mùa, 2,3 tấn/ha lúa xuân, 1,5 tấn/ha ngô, bình quân thóc đầu người đạt 200 kg/năm.

Trong lúc nhân dân cả nước đang tích cực thực hiện Chỉ thị 100, tháng 3-1982, Đảng tiến hành Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ V. Đại hội xác định: “Trong 5 năm 1981-1985 và những năm 80, cần tập trung sức phát triển mạnh nông nghiệp, coi nông nghiệp là mặt trận hàng đầu”.

Nhằm quán triệt Nghị quyết của Đại hội Đảng, cuối năm 1983, Đại hội Đảng bộ xã Hảo Nghĩa nhiệm kỳ 1983-1986, được tổ chức. Đại hội đề ra phương hướng, nhiệm vụ để phát triển sản xuất nông nghiệp, mở rộng chăn nuôi, tiếp tục duy trì mô hình hợp tác xã, đảm bảo an ninh trật tự trên địa bàn. Đại hội bầu Ban Chấp hành Đảng bộ khóa mới gồm 7 đồng chí. Ban Chấp hành bầu đồng chí Đinh Duy Nghệ giữ chức Bí thư Đảng ủy, đồng chí Hoàng Văn Quân làm Phó Bí thư (Chủ tịch Ủy ban nhân dân xã).

Để thực hiện Chỉ thị 100 đạt kết quả cao hơn, Đảng ủy, Ủy ban nhân dân xã chỉ đạo hợp tác xã rà soát, quản lý chặt chẽ diện tích đất canh tác, định mức sản lượng đối với từng loại ruộng, bảo đảm việc giao khoán, định mức khoán một cách công bằng, hợp lý; đồng thời tập trung tổ chức thực hiện tốt các khâu do hợp tác xã đảm nhiệm, tăng cường kiểm tra, đôn đốc xã viên thực hiện các khâu sản xuất và giao nộp sản phẩm theo quy định của cơ chế

khoán. Bên cạnh đó, hợp tác xã tăng cường cơ sở vật chất, trang thiết bị lao động cho xã viên với 1 nhà kho 3 gian, 66 xe cải tiến, 180 cái cày bừa và 7 bình phun thuốc trừ sâu. Nhờ vậy, đến năm 1985, sản lượng lương thực của Hảo Nghĩa đạt gần 250 tấn, tăng trên 100 tấn so với khi chưa có Chỉ thị 100.

Song song với thực hiện khoán trong trồng trọt là mở rộng khoán trong chăn nuôi. Hợp tác xã toàn xã đã xem xét lập kế hoạch tổ chức khoán theo phương thức giao khoán cho các hộ gia đình. Từ khi được giao khoán, các hộ gia đình đã tận dụng triệt để nguồn thức ăn có sẵn (rau, bèo, cỏ) và các thành phẩm trong trồng trọt (cám, ngô, khoai) để phục vụ sản xuất. Chăn nuôi lợn phát triển, bình quân mỗi hộ gia đình nuôi 3 đầu lợn. Số lượng đàn gia súc được giữ vững, năm 1983 là 326 con trâu.

Tiếp tục thực hiện các Nghị quyết của Tỉnh ủy về tăng cường bảo vệ và đẩy mạnh công tác giao đất, giao rừng tới nhân dân, Đảng bộ xã lãnh đạo nhân dân và các ban ngành chức năng trong việc ngăn chặn các hành vi chặt phá rừng trái phép, tổ chức các lực lượng sản xuất bảo vệ. Từ năm 1981-1983, địa phương đã tu bổ được 4ha tuồng, trồng mới 5ha mớ.

Thời gian này, xã Hảo Nghĩa đã thành lập hợp tác xã mua bán do đồng chí Nông Công Học làm Chủ nhiệm. Ban đầu, cửa hàng mua bán tập trung nhận một số mặt hàng ủy thác từ cửa hàng mua bán huyện về phân phối cho xã viên và phục vụ sản xuất.

Cùng với thắng lợi trên mặt trận kinh tế, công tác văn hóa - xã hội có những bước tiến khá so với giai đoạn

trước. Thực hiện Nghị quyết số 14-NQ/TW của Bộ Chính trị về cải cách giáo dục, trường phổ thông cơ sở bắt đầu thay sách giáo khoa ở các lớp học. Phong trào thi đua “Hai tốt” được duy trì. Năm học 1983-1984, tỷ lệ lên lớp đạt 92%, tốt nghiệp đạt 95%.

Hoạt động y tế đã có những tiến bộ nhất định. Trạm xá xã đã thực hiện nghiêm túc chương trình “năm dứt điểm” của cấp trên, dập tắt nhiều ổ dịch bệnh. Đội ngũ cán bộ y tế xã với 1 y sĩ, 1 y tá có tinh thần trách nhiệm cao, luôn tận tình chăm sóc sức khỏe cho người dân.

Thực hiện Nghị quyết 159-HĐBT của Hội đồng Bộ trưởng về cuộc vận động xây dựng nếp sống văn hóa mới, việc cưới, việc tang ở Hảo Nghĩa được tổ chức đơn giản, tiết kiệm. Hệ thống truyền thanh được đầu tư xây dựng, góp phần phổ biến, tuyên truyền các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước cho quần chúng nhân dân. Tuy nhiên, hoạt động thông tin ở các bản chưa đều, một số hủ tục lạc hậu, tệ mê tín dị đoan vẫn còn tồn tại.

Công tác xây dựng Đảng được tiến hành thường xuyên, liên tục. Năm 1981, Đảng bộ Hảo Nghĩa thực hiện Chỉ thị số 83-CT/TW của Ban Bí thư Trung ương Đảng về phát triển đảng viên đợt 1. Trong công tác chuẩn bị, Ban Chấp hành Đảng bộ xã tổ chức quán triệt đến từng chi bộ, các tổ Đảng và toàn thể đảng viên về mục đích, yêu cầu, các bước thực hiện, nội dung của đợt phát triển nên quá trình triển khai được tổ chức chặt chẽ, đúng nguyên tắc.

Thực hiện Chỉ thị 192 của Ban Bí thư Trung ương Đảng, Đảng bộ đã tiến hành cho đảng viên học tập, kiểm điểm, rà soát, đối chiếu tiêu chuẩn phẩm chất đảng viên.

Bên cạnh đó, Ủy ban kiểm tra Đảng cũng được củng cố và đẩy mạnh kiểm tra đánh giá theo đúng quy định. Qua đó, xử lý những đảng viên không còn đủ tư cách; giáo dục, rèn luyện những trường hợp còn yếu kém về mặt nhận thức và phẩm chất, năng lực để vươn lên. Năm 1983, Đảng bộ có 46/47 đảng viên đủ tư cách, 1 đồng chí xem xét giáo dục 6 tháng, không có trường hợp nào không đủ tư cách.

Hội đồng nhân dân duy trì thường xuyên các cuộc họp theo luật định, phát huy quyền làm chủ của nhân dân trong thảo luận và ra nghị quyết chuyên đề về kinh tế - xã hội. Các cuộc bầu cử Hội đồng nhân dân năm 1981 và 1984 được tiến hành công khai, dân chủ, an toàn và tiết kiệm. Ủy ban nhân dân phát huy tốt vai trò trong điều hành, quản lý nhà nước bằng pháp luật, kịp thời cụ thể hóa các nghị quyết của Đảng ủy, Hội đồng nhân dân để tổ chức điều hành thực hiện các nhiệm vụ chính trị tại địa phương¹.

Hoạt động của Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức đoàn thể có nhiều đổi mới trong nội dung sinh hoạt và chất lượng của các phong trào quần chúng. Mặt trận làm tốt việc vận động nhân dân hăng hái tham gia xây dựng chính quyền, phát động phụ lão xây dựng quỹ tiết kiệm vui tuổi già. Lực lượng đoàn viên, thanh niên phát huy vai trò xung kích trên mặt trận sản xuất nông nghiệp, phát triển

1. Giai đoạn này, Ủy ban nhân dân xã do các đồng chí Hoàng Văn Quân, Hà Văn Dục lần lượt giữ chức Chủ tịch, các đồng chí Hà Văn Dục, Hoàng Xuân Tịnh lần lượt làm Phó Chủ tịch, đồng chí Luân Ngọc Thi làm Ủy viên Thư ký Thường trực Ủy ban.

chăn nuôi, làm thủy lợi, mua công trái xây dựng Tổ quốc. Hội Phụ nữ tiếp tục phát động rộng rãi phong trào thi đua “Người phụ nữ mới xây dựng và bảo vệ Tổ quốc”, “Nâng cao kiến thức làm mẹ trong việc nuôi dạy con cái” thu được kết quả khả quan... Các hoạt động trên đều bám sát nhiệm vụ chính trị của địa phương.

Công tác xây dựng lực lượng quốc phòng toàn dân tiếp tục được giữ vững trên cơ sở nhận thức sâu sắc Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ V. Dân quân xã được củng cố, xây dựng vững mạnh toàn diện. Các phương án tác chiến thường xuyên được luyện tập, sẵn sàng ứng phó với mọi tình huống. Các tuyến phòng thủ được xây dựng trên cơ sở kết hợp chặt chẽ kinh tế, văn hóa với quốc phòng - an ninh.

Công tác an ninh được thực hiện tốt, Đảng bộ xã tiếp tục triển khai và thực hiện tốt Nghị quyết số 03 của Bộ Chính trị và Chỉ thị số 128 của Hội đồng Bộ trưởng về công tác chống chiến tranh phá hoại nhiều mặt của kẻ địch, giữ vững an ninh chính trị và trật tự an toàn xã hội. Đảng ủy còn lãnh đạo lực lượng công an xã phối hợp với các ban ngành tăng cường đề cao cảnh giác, phòng chống các hoạt động gián điệp, giữ gìn trật tự trị an trên địa bàn...

Trong 5 năm (1981-1985), cùng với cả nước, Đảng bộ và nhân dân các dân tộc xã Hảo Nghĩa đoàn kết, nỗ lực khắc phục khó khăn, vận dụng linh hoạt đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước vào thực tiễn phát triển kinh tế - xã hội ở địa phương. Việc thực hiện phương thức khoán sản phẩm đã góp phần thúc đẩy sản xuất nông

ng nghiệp phát triển, tạo động lực cho xã viên vượt khoán nâng cao thu nhập. Đảng bộ thường xuyên chăm lo sự nghiệp văn hóa, giáo dục, y tế... góp phần xây dựng nền văn hóa mới, con người mới. Tổ chức Đảng được củng cố làm cơ sở xây dựng hệ thống chính trị vững mạnh, từng bước đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ chính trị trong thời kỳ mới. Bên cạnh những kết quả đạt được, Đảng bộ xã cũng nhận thức rõ những khó khăn, yếu kém trên từng lĩnh vực cụ thể, từ đó xác định phương hướng, nhiệm vụ, mục tiêu và bước đi phù hợp để cùng với cả nước bước vào thời kỳ thực hiện công cuộc đổi mới.

II. THỰC HIỆN SỰ NGHIỆP ĐỔI MỚI (1986-1995)

1. Những năm đầu đổi mới (1986-1990)

Mười năm sau ngày đất nước thống nhất (1976-1985), Đảng bộ và nhân dân xã Hảo Nghĩa đã đạt được một số thành tích trong sản xuất, xây dựng và phát triển văn hóa - xã hội, giữ vững an ninh chính trị và củng cố quốc phòng. Công tác xây dựng Đảng, chính quyền và các đoàn thể quần chúng có nhiều tiến bộ. Tuy nhiên, những chuyển biến đó chưa làm thay đổi căn bản tình hình kinh tế - xã hội của địa phương, trong khi tình hình kinh tế đất nước lại lâm vào khủng hoảng, gây ảnh hưởng không nhỏ đến đời sống của nhân dân. Trong bối cảnh đó, công tác chính trị tư tưởng được đặt ra cấp thiết. Thực hiện Chỉ thị số 79-CT/TW của Ban Bí thư Trung ương Đảng, đầu năm 1986, Đảng bộ xã tiến hành một đợt sinh hoạt chính trị sâu rộng trong toàn thể cán bộ, đảng viên và các tầng lớp nhân dân về đấu tranh phê bình và tự phê bình. Đây là đợt sinh hoạt chính trị có tầm quan trọng nên cán bộ, đảng viên trong xã tham gia bổ sung, đóng góp nhiều ý kiến

thiết thực với tinh thần trách nhiệm cao. Phẩm chất chính trị và sức chiến đấu của đảng viên được nâng lên.

Tiến tới Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VI, Ban Bí thư Trung ương Đảng ban hành Chỉ thị số 80-CT/TW hướng dẫn các cấp tiến hành Đại hội Đảng bộ. Từ ngày 14-15/9/1986, Đại hội Đảng bộ xã Hảo Nghĩa nhiệm kỳ 1986-1988 được tổ chức. Nghị quyết Đại hội chỉ rõ: Phát triển nông nghiệp toàn diện để tăng dần và ổn định tổng sản phẩm nông nghiệp, giải quyết vững chắc vấn đề lương thực, thực phẩm...; đổi mới quản lý kinh tế, hoàn thiện quan hệ sản xuất xã hội chủ nghĩa... Đại hội bầu Ban Chấp hành Đảng bộ khoá mới gồm 7 đồng chí do đồng chí Đinh Duy Nghệ giữ chức Bí thư Đảng ủy, đồng chí Hà Văn Dục làm Phó Bí thư (Chủ tịch Ủy ban nhân dân xã)¹.

Tháng 12-1986, Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VI của Đảng diễn ra tại Hà Nội đã đánh giá tình hình đất nước và đề xướng công cuộc đổi mới. Đó là đổi mới tư duy trong việc nhận thức về con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam, tạo cơ sở đổi mới toàn diện đất nước, đưa nước ta từng bước thoát khỏi tình trạng khủng hoảng kinh tế - xã hội, trước mắt là thực hiện kế hoạch Nhà nước 5 năm (1986-1990) với 3 chương trình kinh tế lớn về lương thực - thực phẩm, hàng tiêu dùng và hàng xuất khẩu. Đổi mới là một quyết định quan trọng, đánh dấu bước ngoặt lịch sử trong tiến trình phát triển của đất nước.

Nhận thức rõ vai trò hạt nhân lãnh đạo của Đảng bộ đối với nhân dân trong việc thực hiện nghị quyết Đại hội

1. Các đồng chí Hoàng Văn Thêm, Hoàng Văn Đồng, Hoàng Minh Tâm, Luân Ngọc Thi, Hoàng Xuân Tịnh là Đảng ủy viên.

Đảng các cấp, Đảng bộ xã Hảo Nghĩa đặc biệt chú trọng đến công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng và bộ máy chính quyền. Các chỉ thị, nghị quyết của Đảng đều được triển khai đầy đủ. Công tác chính trị tư tưởng được đẩy mạnh. Qua 2 kỳ Đại hội Đảng bộ xã năm 1986 và 1989, cơ cấu tổ chức Đảng được củng cố thêm một bước. Căn cứ vào tiêu chuẩn, độ tuổi, năng lực và yêu cầu thực tiễn, Đảng bộ sắp xếp lại đội ngũ cán bộ lãnh đạo từ Đảng ủy đến các cấp ủy cơ sở. Các chi bộ cơ sở được củng cố, đồng thời phát triển thêm đảng viên mới, đến cuối năm 1990, toàn Đảng bộ có 55 đảng viên, sinh hoạt trong 7 chi bộ.

Tuy nhiên, công tác xây dựng Đảng vẫn còn tồn tại một số hạn chế như việc kiểm tra Đảng, đảm bảo cho tư tưởng, nhận thức của cán bộ, đảng viên và nhân dân được thông suốt, tin tưởng vào đường lối lãnh đạo của Đảng còn chưa triệt để, dẫn đến tình trạng một bộ phận nhỏ đảng viên vi phạm Điều lệ Đảng. Trước tình hình đó, Đảng bộ xã tiến hành phân loại đảng viên, kiên quyết xử lý nghiêm những trường hợp vi phạm và đưa ra khỏi Đảng các phần tử không đủ tư cách. Giai đoạn 1986-1990, toàn Đảng bộ có 7 đảng viên bị khai trừ ra khỏi Đảng hoặc bị kỷ luật bằng các hình thức cảnh cáo, khiển trách.

Đảng ủy xã đã chỉ đạo tổ chức thành công 2 cuộc bầu cử Hội đồng nhân dân các cấp năm 1987 (nhiệm kỳ 1987-1989)¹ và năm 1989 (nhiệm kỳ 1989-1994)² trên địa bàn

1. Nhiệm kỳ 1987-1989, đồng chí Hoàng Xuân Thủ làm Phó Chủ tịch Ủy ban nhân dân xã, đồng chí Nông Văn Tuyên làm Ủy viên Thư ký Thường trực Ủy ban.

2. Bầu cử Hội đồng nhân dân năm 1989 là Hội đồng nhân dân đầu tiên khoá 5 năm.

với tỷ lệ cử tri đi bầu đạt từ 95-99%. Sau mỗi kỳ bầu cử, Đảng ủy trực tiếp lãnh đạo việc kiện toàn Ủy ban nhân dân xã. Đồng chí Hà Văn Dục giữ chức vụ Chủ tịch Ủy ban nhân dân trong thời gian từ năm 1987-1989, tiếp đó là đồng chí Nông Văn Tuyên. Nhìn chung, Hội đồng nhân dân và Ủy ban nhân dân xã trong giai đoạn này đều cố gắng làm tốt vai trò, nhiệm vụ, góp phần thực hiện thắng lợi các nghị quyết đã ban hành.

Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể quần chúng trong xã hoạt động ngày càng đi vào nề nếp. Đoàn viên, hội viên của các tổ chức Đoàn Thanh niên, Hội Phụ nữ, Hội Nông dân... hăng hái tham gia các phong trào thi đua, đẩy mạnh sản xuất, xây dựng nếp sống văn hóa mới, đấu tranh chống các tệ nạn xã hội.

Chấp hành Chỉ thị của Ban Bí thư Trung ương Đảng và các nghị quyết, hướng dẫn của Tỉnh ủy, Huyện ủy, tháng 12-1989, Hội Cựu chiến binh xã Hảo Nghĩa được thành lập, do đồng chí Nông Công Nuôi giữ chức Chủ tịch. Trong một thời gian ngắn, Hội Cựu chiến binh xã đã tập hợp, đoàn kết và động viên các cựu chiến binh rèn luyện, giữ gìn phẩm chất, đạo đức cách mạng, bản lĩnh chính trị, đồng thời tích cực tham gia các hoạt động xây dựng và bảo vệ Đảng, chính quyền.

Thông qua việc kiện toàn tổ chức Đảng, chính quyền, các đoàn thể, hệ thống chính trị trên địa bàn xã được củng cố vững mạnh, huy động được sức mạnh tổng hợp để đưa đường lối đổi mới của Đảng đi vào cuộc sống, làm đẩy lên phong trào thi đua lao động sản xuất sôi nổi trong nhân dân.

Sản xuất nông nghiệp trong 2 năm 1986-1987 gặp nhiều khó khăn do thời tiết diễn biến thất thường, gây ra những ảnh hưởng không tốt đối với sự sinh trưởng và phát triển của cây trồng. Công tác quản lý bộc lộ những bất cập, hợp tác xã điều hòa sức kéo có lúc chưa hợp lý, chưa kịp thời, nhiều hộ mạ đến tuổi cấy mà chưa có ruộng cấy. Đội bảo vệ thực vật dự báo phòng trừ sâu bệnh chưa kịp thời. Các thiết bị máy móc chưa phát huy hết công suất.

Tổng kết việc thực hiện Chỉ thị 100 của Ban Bí thư Trung ương Đảng, Đảng ủy khẳng định: Qua 6 năm thực hiện Chỉ thị 100, sản xuất nông nghiệp ở xã Hảo Nghĩa có những bước phát triển mới, tinh thần trách nhiệm của xã viên trong lao động sản xuất được nâng lên, công tác xây dựng cơ sở vật chất phục vụ sản xuất có tiến bộ, đời sống nhân dân từng bước được cải thiện... Khoản 100 đã làm thay đổi bước đầu cơ chế quản lý trong quản lý hợp tác xã, tuy nhiên hình thức khoán này vẫn bị ràng buộc trong tổng thể của cơ chế tập trung, việc phân phối chưa thực sự hợp lý, thu nhập của xã viên chưa tương xứng với sức lao động bỏ ra. Các khâu do hợp tác xã đảm nhiệm có lúc không đáp ứng được yêu cầu.

Nhằm tháo gỡ những khó khăn trong sản xuất mà Chỉ thị 100 chưa đáp ứng được, thúc đẩy sản xuất nông nghiệp phát triển, ngày 5-4-1988, Bộ Chính trị ra Nghị quyết số 10-NQ/TW về đổi mới quản lý kinh tế nông nghiệp. Nghị quyết 10 đã đề ra cơ chế khoán mới, xác định hợp tác xã là đơn vị kinh tế tự chủ, tự quản, hộ gia đình xã viên là đơn vị nhận khoán với hợp tác xã, hợp tác xã khoán sản phẩm cuối cùng đến người lao động. Quan hệ sở hữu

được điều chỉnh, giao ruộng khoán ổn định 15 năm cho hộ xã viên, những tài sản hợp tác xã quản lý kém hiệu quả được chuyển nhượng hoặc khoán cho xã viên. Chế độ công điểm và phân phối theo công điểm được xóa bỏ, hộ xã viên hoặc nhóm hộ được khoán gọn, được quyền tự chủ đầu tư theo định hướng, kế hoạch của hợp tác xã do Đại hội xã viên thông qua.

Cuối năm 1988, Đảng ủy xã thông qua kế hoạch triển khai khoán 10 và được quán triệt trong các hội nghị của Đảng bộ, chi bộ để lãnh đạo chặt chẽ, đúng với chủ trương chính sách của Đảng. Vận dụng sáng tạo tinh thần Nghị quyết 10 và căn cứ vào tình hình cụ thể của địa phương, hợp tác xã tiến hành giao ruộng cho các hộ xã viên sử dụng theo 3 quỹ đất: quỹ đất chia khoán theo nhân khẩu và thực hiện chính sách xã hội; quỹ đất chia khoán theo lao động; quỹ đất để đấu thầu (đất hoang hóa, ao, hồ). Đàn trâu cũng được phân loại định giá, bán cho hộ xã viên nuôi, sử dụng và trả dần trong một số năm. Phương châm chỉ đạo thực hiện là: ưu tiên các gia đình chính sách và những cá nhân có mức đấu thầu cao, khuyến khích và chú trọng đến quyền lợi của người lao động.

Tháng 1-1989, Đại hội Đảng bộ xã Hảo Nghĩa nhiệm kỳ 1989-1991, được tổ chức. Đại hội đánh giá kết quả thực hiện các mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội trong những năm 1986-1988 và quyết định phương hướng, mục tiêu cho 2 năm tiếp theo: Thực hiện có hiệu quả 3 chương trình kinh tế lớn, đẩy mạnh phát triển sự nghiệp giáo dục, y tế, chú trọng công tác quốc phòng - an ninh, công tác xây dựng Đảng. Đại hội bầu Ban Chấp hành khóa mới

gồm 7 ủy viên do đồng Hoàng Khải Ngự giữ chức Bí thư Đảng ủy, đồng chí Hoàng Văn Thêm làm Phó Bí thư.

Trong sản xuất nông nghiệp, hợp tác xã thường xuyên liên hệ với các ngành chức năng của huyện để làm tốt các khâu dịch vụ: Giống, thủy lợi, bảo vệ thực vật và thú y. Ban quản trị hợp tác xã kết hợp với các đội sản xuất huy động hàng nghìn ngày công làm thủy lợi, đảm bảo nước tưới cho đồng ruộng, đưa các giống lúa mới có năng suất cao vào sản xuất. Hàng tháng, hợp tác xã đều có thông báo cụ thể cho xã viên về tiến độ thời vụ và kịp thời đáp ứng các nhu cầu về phân bón, thuốc trừ sâu. Bà con nông dân hăng hái tham gia sản xuất. Phong trào trồng cây vụ đông tiếp tục được đẩy mạnh, diện tích và năng suất hàng năm đều tăng. Năng suất lúa bình quân các năm 1988, 1989 đạt 3 tấn/ha, bình quân lương thực trên đầu người đạt 250 kg/người/năm. Về chăn nuôi, đàn trâu, đàn lợn và đàn gia cầm được chủ nuôi chăm sóc cẩn thận nên tăng nhanh về số lượng. Ngoài ra, các hộ xã viên còn tận dụng diện tích ao hồ thả cá, đóng góp đáng kể vào thu nhập của gia đình.

Về lâm nghiệp, Đảng bộ xã và chính quyền đã tổ chức học tập và triển khai các chính sách về công tác giao đất, giao rừng cho nhân dân. Đất rừng được giao đến hộ gia đình với hình thức khoán vùng. Ngoài ra, bà con còn trồng hàng nghìn cây phân tán (keo, mỡ...) và một số loại cây ăn quả.

Ngoài những thành tích đạt được, công tác giao khoán trong nông nghiệp và quản lý đất đai ở Hảo Nghĩa cũng bộc lộ một số hạn chế. Một số gia đình được cấp đất

không đúng thẩm quyền. Một số hộ tận dụng quá trình phân chia quỹ đất nên đã làm nhà trên đất sản xuất, biến đất nông, lâm nghiệp thành đất thổ cư. Trên thực tế, sau khoán 10, người dân tự động lấy ruộng theo đất ông cha, tổ tiên cũ. Đàn trâu hợp tác xã cũng bị các gia đình chăm sóc trước kia chiếm dụng. Hợp tác xã nông nghiệp ở địa phương cũng dần tan rã sau đó¹.

Do chuyển đổi phương thức kinh doanh theo cơ chế thị trường, mô hình kinh tế tập thể ở Hảo Nghĩa hoạt động kém hiệu quả. Trước tình hình đó, được sự chỉ đạo của Huyện ủy và Ủy ban nhân dân huyện, trong những năm 1989-1990, các hợp tác xã mua bán, tín dụng của địa phương lần lượt giải thể.

Cùng với sự phát triển mạnh mẽ của kinh tế, các lĩnh vực văn hóa - xã hội cũng phát triển vững chắc. Sự nghiệp giáo dục được coi trọng. Cơ sở vật chất của trường phổ thông cơ sở được đầu tư thêm, đảm bảo đủ bàn ghế cho các lớp học. Năm 1990, số học sinh giỏi và tiên tiến đạt 20%, tỷ lệ lên lớp đạt 95%, tỷ lệ tốt nghiệp phổ thông đạt 98%. Các lớp học mẫu giáo luôn đảm bảo duy trì. Lĩnh vực y tế Hảo Nghĩa vẫn phát triển toàn diện. Công tác thông tin tuyên truyền bám sát cơ sở, phục vụ đắc lực cho việc phổ biến chủ trương, đường lối của Đảng, Nhà nước, kịp thời biểu dương gương người tốt việc tốt và góp phần đấu tranh đẩy lùi các hủ tục lạc hậu, mê tín dị đoan. Phong trào rèn luyện sức khỏe trong các cơ quan, đơn vị, trường học diễn ra sôi nổi.

1. Đến năm 2001 thì hợp tác xã nông nghiệp Hảo Nghĩa giải thể.

Trong những năm đầu thực hiện đường lối đổi mới của Đảng, tình hình thế giới có nhiều diễn biến phức tạp, hệ thống xã hội chủ nghĩa ở Liên Xô và Đông Âu khủng hoảng trầm trọng và sụp đổ, các thế lực thù địch tiếp tục phá hoại ta về nhiều mặt, gây ảnh hưởng không nhỏ đến đời sống kinh tế, tư tưởng, tình cảm của cán bộ, đảng viên và nhân dân trong xã. Do đó, Đảng bộ xã Hảo Nghĩa đặc biệt coi trọng công tác quốc phòng - an ninh, tăng cường giáo dục chính trị tư tưởng, nâng cao tinh thần cảnh giác cách mạng, sẵn sàng ứng phó với mọi âm mưu, thủ đoạn của kẻ thù.

Chấp hành Chỉ thị của Ban Thường vụ Tỉnh ủy Bắc Thái, xã Hảo Nghĩa thành lập trung đội dự bị động viên vững mạnh toàn diện, đáp ứng yêu cầu sẵn sàng động viên trong mọi tình huống. Công tác xây dựng lực lượng dân quân tự vệ và dự bị động viên được đổi mới theo hướng nâng cao chất lượng, phù hợp với mô hình tổ chức kinh tế hợp tác xã. Lực lượng dân quân chiếm khoảng 7% dân số, duy trì tốt chế độ tuần tra canh gác và sẵn sàng chiến đấu. Phát huy truyền thống “Thóc không thiếu một cân, quân không thiếu một người”, hàng năm, xã đều hoàn thành và vượt chỉ tiêu về số lượng thanh niên nhập ngũ. Từ năm 1986 đến năm 1990, xã Hảo Nghĩa đã tổ chức tốt 5 đợt giao quân với 20 tân binh, đảm bảo nhanh gọn, đúng chính sách, đủ số lượng. Về công tác giữ gìn an ninh chính trị, đảm bảo trật tự an toàn xã hội, lực lượng công an xã chủ động có biện pháp phòng ngừa, đấu tranh chống các tệ nạn xã hội, đẩy mạnh phong trào quần chúng bảo vệ an ninh Tổ quốc.

Trải qua 5 năm đầu (1986-1990) của thời kỳ đổi mới, dưới ánh sáng Nghị quyết Đại hội VI của Đảng, Đảng bộ xã Hảo Nghĩa lãnh đạo nhân dân vượt qua nhiều khó khăn, thử thách và đạt được nhiều thành quả quan trọng. Cơ chế quản lý kinh tế được đổi mới. Các lĩnh vực văn hóa, giáo dục, y tế duy trì được nhịp độ phát triển. An ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội được đảm bảo. Hệ thống chính trị bước đầu được đổi mới theo kịp với tình hình đổi mới kinh tế - xã hội. Tuy nhiên, Hảo Nghĩa vẫn là một xã khó khăn, cơ sở hạ tầng còn lạc hậu, kinh tế hàng hóa chậm phát triển, tỷ lệ hộ nghèo còn cao... Mặc dù vậy, kết quả mà cán bộ, đảng viên và nhân dân xã đạt được trong 5 năm (1986-1990) là tiền đề vững chắc để xã Hảo Nghĩa bước vào giai đoạn mới.

2. Đẩy mạnh phát triển kinh tế - xã hội, nâng cao đời sống nhân dân (1991-1995)

Sau 5 năm thực hiện đường lối đổi mới (1986-1990), tình hình kinh tế - xã hội nước ta có những chuyển biến đáng kể, song đời sống của người lao động vẫn còn nhiều khó khăn. Mặt khác, cuộc khủng hoảng của hệ thống các nước xã hội chủ nghĩa ở Liên Xô và Đông Âu cùng với sự phá hoại của các thế lực thù địch đã tác động đến nước ta theo chiều hướng tiêu cực. Trước tình hình đó, Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VII của Đảng diễn ra từ ngày 24 đến ngày 27-6-1991 đề ra phương hướng, mục tiêu và các nhiệm vụ chủ yếu trong kế hoạch 5 năm (1991-1995) và thông qua Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội, Chiến lược ổn định và phát triển kinh tế - xã hội đến năm 2000.

Tháng 1-1992, Đảng bộ xã Hảo Nghĩa tổ chức Đại hội nhiệm kỳ 1992-1994. Qua bàn bạc, thảo luận, Đại hội đề ra phương hướng, nhiệm vụ là: Phát huy truyền thống đoàn kết, năng động, sáng tạo, đẩy mạnh toàn diện công cuộc đổi mới; tập trung thực hiện nhiệm vụ ổn định và phát triển kinh tế - xã hội, giữ vững an ninh trật tự, từng bước đẩy lùi tiêu cực; tạo bước phát triển mạnh mẽ về kinh tế theo hướng sản xuất lương thực, thực phẩm, chuyển nông nghiệp sang sản xuất hàng hóa của nhiều thành phần kinh tế; ổn định, từng bước nâng cao đời sống vật chất và tinh thần cho người lao động. Đại hội bầu Ban Chấp hành Đảng bộ khóa mới gồm 6 đồng chí. Ban Chấp hành bầu đồng chí Hoàng Xuân Thủ làm Bí thư Đảng ủy, đồng chí Hoàng Văn Thêm là Phó Bí thư Thường trực Đảng ủy¹.

Dưới ánh sáng của Nghị quyết Đại hội VII của Đảng và kế hoạch của Đại hội Đảng bộ xã, trong 5 năm (1991-1995), Đảng bộ và nhân dân xã Hảo Nghĩa nỗ lực vượt qua mọi khó khăn, thử thách và đạt những thành tích quan trọng trên các lĩnh vực kinh tế - xã hội.

Năm 1993, thực hiện Nghị định số 64/CP của Chính phủ, Ủy ban nhân dân xã đã tổ chức giao quyền sử dụng đất lâu dài cho các hộ nông dân. Với phương châm ruộng gần, ruộng xa, ruộng tốt, ruộng xấu chia đều cho các khẩu, không cào bằng, cơ bản giữ nguyên hiện trạng theo “khoản 10”, địa phương tiến hành giao ruộng ở các bản

1. Các đồng chí Nông Văn Tuyên, Hoàng Khải Chiến, Hà Minh Sâm, Phạm Huy Thứ là Đảng ủy viên.

cho từng gia đình. Các gia đình chính sách được ưu tiên đất tốt, ruộng gần. Đồng thời, chính quyền tuyên truyền, vận động bà con đổi mới cách nghĩ, cách làm, tiếp thu nhanh các tiến bộ khoa học kỹ thuật, đầu tư thâm canh, chỉ đạo kiên quyết xóa bỏ các giống năng suất thấp, hay bị sâu bệnh và hướng dẫn đưa các giống lúa mới cho năng suất cao vào gieo cấy, làm tốt công tác thủy lợi... Phong trào sản xuất vụ đông, cải tạo vườn tạp... được phát động rộng rãi. Đến năm 1995, tổng sản lượng lương thực toàn xã đạt 358 tấn, bình quân đạt 310 kg/người/năm.

Cùng với trồng trọt, chăn nuôi từng bước phát triển, dần trở thành ngành sản xuất chính, mang lại hiệu quả kinh tế cao cho từng hộ gia đình. Số lượng đàn gia súc, gia cầm ngày càng tăng. Năm 1995, xã có 646 con trâu, 918 con lợn, 237 con dê. Từ năm 1992, chợ Hảo Nghĩa được mở, tạo điều kiện thuận lợi cho quá trình giao lưu, buôn bán các mặt hàng của nhân dân địa phương.

Về lâm nghiệp, thực hiện Luật bảo vệ rừng năm 1991, Quyết định 327-QĐ/CT của Chủ tịch Hội đồng Bộ trưởng năm 1992 về chính sách sử dụng đất trồng đồi núi trọc, địa phương đã trồng mới 8ha hồi. Tuy nhiên, hiệu quả đạt được vẫn còn thấp, một số khu rừng đầu nguồn vẫn bị phá hoại.

Về giáo dục, từ năm học 1992-1993, trường phổ thông cơ sở Hảo Nghĩa được tách thành 2 trường tiểu học và trung học cơ sở. Tuy nhiên, cơ sở vật chất còn thiếu thốn, 2 trường tuy chia tách nhưng vẫn chung trụ sở, đội ngũ giáo viên thiếu về số lượng. Mặc dù vậy, chất lượng giáo dục địa phương vẫn đạt yêu cầu, tỷ lệ tốt nghiệp lớp 9 đạt 99%, học sinh chuyển lớp đạt 98%.

Hàng năm, trạm xá tổ chức tiêm chủng cho các chị em trong độ tuổi, phun thuốc chống sốt rét cho nhiều hộ gia đình. Công tác kế hoạch hóa gia đình thực hiện theo phương thức áp dụng các biện pháp tránh thai cho chị em phụ nữ trong độ tuổi sinh đẻ như: Uống thuốc, đặt vòng, đình sản. Tỷ lệ tăng dân số tự nhiên giảm dần.

Hoạt động thể dục thể thao được duy trì thường xuyên, thu hút đông đảo quần chúng tham gia luyện tập, thi đấu giao lưu. Các buổi diễn văn nghệ thực hiện tốt chức năng tăng cường tinh thần đoàn kết cộng đồng, động viên nhân dân lao động sản xuất, phục vụ các ngày lễ lớn hàng năm và nhiệm vụ chính trị của địa phương. Nhờ vậy, phong trào xây dựng nếp sống văn hóa mới có thêm động lực phát triển. Những quy ước nếp sống văn minh, gia đình văn hóa dần hiện diện ở mỗi nếp nhà.

Trong bối cảnh thế giới diễn biến phức tạp, các thế lực thù địch ra sức chống phá chủ nghĩa xã hội, Ban Công an xã duy trì nghiêm ngặt chế độ tuần tra canh gác. Do biết dựa vào dân và được nhân dân giúp đỡ nên lực lượng công an kịp thời phát hiện và giải quyết tốt các vụ việc về trật tự an toàn xã hội. Cán bộ, đảng viên và nhân dân trên địa bàn còn thực hiện tốt Chỉ thị 135-CT/HĐBT của Hội đồng Bộ trưởng về đấu tranh phòng chống tội phạm, Chỉ thị 406-CT/TTg của Thủ tướng Chính phủ về cấm đốt pháo và quản lý vật liệu nổ.

Công tác quân sự địa phương tiếp tục được củng cố. Trong 5 năm 1991-1995, xã tổ chức tốt việc khám sức khỏe cho một số thanh niên lên đường nhập ngũ. Hàng năm, lực lượng dân quân Hảo Nghĩa tổ chức tập luyện, diễn tập quân sự theo kế hoạch chung của Huyện đội.

Trên cơ sở xác định rõ những tồn tại, hạn chế trong công tác xây dựng Đảng giai đoạn 1986-1990, Đảng bộ xã Hảo Nghĩa đặc biệt chú trọng xây dựng, chỉnh đốn Đảng, chính quyền và các đoàn thể theo tinh thần Nghị quyết Hội nghị Trung ương 3 (khóa VII). Thực hiện chỉnh đốn đổi mới và nâng cao năng lực lãnh đạo của chi bộ và cấp ủy, Đảng ủy xã tăng cường đoàn kết, thống nhất ý chí và hành động, chấp hành nghiêm túc Điều lệ Đảng và gương mẫu đi đầu thực hiện các chỉ thị, nghị quyết của Đảng. Năm 1995, toàn Đảng bộ có 65 đảng viên, sinh hoạt trong 7 chi bộ. Đảng ủy phân công đảng viên phụ trách từng mặt công tác, Đảng ủy viên bám sát cơ sở, thường xuyên tham dự sinh hoạt cùng các chi bộ, đoàn thể. Chất lượng các chi bộ ngày càng được nâng cao. Ý thức tổ chức, kỷ luật Đảng của đảng viên có tiến bộ, không để xảy ra hiện tượng phát ngôn bừa bãi, không đúng với nghị quyết.

Tháng 4-1994, Đảng bộ xã Hảo Nghĩa tổ chức Đại hội nhiệm kỳ 1994-1995, đồng chí Hoàng Xuân Thủ được tín nhiệm bầu làm Bí thư Đảng ủy, đồng chí Hoàng Văn Thêm làm Phó Bí thư Thường trực, các đồng chí Nông Văn Tuyên, Phạm Huy Thanh, Hà Thế Chính, Hoàng Khải Chiến, Hoàng Văn Bích là Đảng ủy viên. Tháng 9-1994, Đảng bộ xã lãnh đạo cuộc bầu cử Hội đồng nhân dân các cấp thành công tốt đẹp với 95% cử tri đi bầu. Hội đồng nhân dân xã họp phiên thứ nhất bầu đồng chí Hoàng Xuân Thủ làm Chủ tịch Hội đồng nhân dân, đồng chí Hoàng Văn Thêm là Phó Chủ tịch Hội đồng nhân dân

xã¹; bầu đồng chí Nông Văn Tuyên làm Chủ tịch Ủy ban nhân dân, đồng chí Phạm Huy Thanh làm Phó Chủ tịch Ủy ban nhân dân xã.

Mặt trận Tổ quốc xã Hảo Nghĩa đã tập hợp các đoàn thể chính trị xã hội thành lực lượng quần chúng đông đảo, đoàn kết xung quanh Đảng bộ để thực hiện các nhiệm vụ chính trị địa phương. Hội Nông dân phát động phong trào làm phân xanh, cải tạo đồng ruộng... Hội viên Hội Phụ nữ phần đầu 22 tuổi mới sinh con đầu lòng, mỗi cặp vợ chồng chỉ có từ 1-2 con, con thứ 2 cách con thứ nhất từ 3-5 năm. Các đoàn viên tích cực tham gia làm thủy lợi, đào đắp hàng nghìn mét khối mương phai, tu bổ sông ngòi ở địa phương. Đội Thiếu niên tiên phong thực hiện phong trào “Nói lời hay làm việc tốt”, “Kế hoạch nhỏ”... đã thu hút hàng trăm em tham gia.

Qua 10 năm (1986-1995), tình hình chính trị, kinh tế - xã hội, an ninh quốc phòng trên địa bàn xã Hảo Nghĩa có nhiều thay đổi. Từ khi thực hiện đường lối đổi mới của Đảng do Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VI đề xướng, đặc biệt là khi thực hiện Khoán 10 trong nông nghiệp, nền kinh tế Hảo Nghĩa có nhiều khởi sắc. Đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân ngày càng được nâng cao. Tuy còn một số hạn chế nhất định, song những thành tích trong phát triển kinh tế, chính trị, xã hội ở xã Hảo Nghĩa là căn bản, khẳng định đường lối đổi mới của Đảng là đúng đắn và đã thực sự đi vào cuộc sống.

1. Đây là kỳ bầu cử Hội đồng nhân dân đầu tiên có thực hiện bầu chọn chức danh Chủ tịch, Phó Chủ tịch Hội đồng nhân dân.

Từ thực tiễn lãnh, chỉ đạo trong 10 năm đầu đổi mới, Đảng bộ xã Hảo Nghĩa rút ra nhiều bài học kinh nghiệm quý báu:

Thứ nhất, phải chú trọng xây dựng tổ chức cơ sở Đảng thật sự vững mạnh, nội bộ Đảng đoàn kết, thống nhất, làm tốt công tác tuyên truyền, giáo dục tư tưởng từ trong Đảng đến ngoài quần chúng, từ đó phát huy sức mạnh tổng hợp để xây dựng quê hương ngày càng giàu đẹp.

Thứ hai, đội ngũ cán bộ đóng vai trò quyết định trong lãnh đạo và chỉ đạo thực hiện các nhiệm vụ và mục tiêu kinh tế - xã hội ở địa phương, vì vậy cần xây dựng đội ngũ cán bộ có năng lực, có phẩm chất đạo đức cách mạng, nhiệt tình tham gia các hoạt động.

Thứ ba, mọi chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước đều phải được quán triệt thông suốt từ trong Đảng đến quần chúng để “dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra”.

Những bài học kinh nghiệm và những thành quả đã đạt được trong 10 năm (1986-1995) là cơ sở vững chắc để cán bộ, đảng viên và nhân dân xã Hảo Nghĩa vững bước đi lên trong thời kỳ mới.

Chương V **HẢO NGHĨA TIẾP TỤC THỰC HIỆN** **ĐƯỜNG LỐI ĐỔI MỚI XÂY DỰNG QUÊ HƯƠNG** **TRONG THỜI KỲ CÔNG NGHIỆP HÓA,** **HIỆN ĐẠI HÓA (1996-2020)**

I. TẬN DỤNG CÁC NGUỒN LỰC PHÁT TRIỂN,
VỮNG BƯỚC TIẾN VÀO THẾ KỶ XXI (1996-2005)

1. Đẩy mạnh phát triển kinh tế - xã hội trong thời
kỳ cả nước thực hiện công nghiệp hóa, hiện đại hóa
nông nghiệp nông thôn (1996-2000)

Từ ngày 15-16/12/1995, Đảng bộ xã Hảo Nghĩa tổ chức Đại hội nhiệm kỳ 1996-2000. Sau khi kiểm điểm, đánh giá kết quả thực hiện Nghị quyết nhiệm kỳ 1994-1995, Đại hội đề ra phương hướng, nhiệm vụ trong nhiệm kỳ mới, xác định: Hảo Nghĩa vẫn lấy trồng trọt, chăn nuôi làm ngành sản xuất chính; từng bước giảm dần tỷ trọng nông nghiệp trong cơ cấu kinh tế; đẩy mạnh phát triển kinh tế vườn đồi, trang trại và rừng. Đại hội bầu Ban Chấp hành khóa mới gồm 7 đồng chí do đồng chí Hoàng Khải Chiến giữ chức Bí thư Đảng ủy, đồng chí Hoàng Văn Thêm làm Phó Bí thư Thường trực Đảng ủy¹, đồng

1. Tháng 12-1998, đồng chí Hoàng Văn Thêm qua đời, đồng chí Hà Thế Chính lên giữ chức Phó Bí thư Thường trực Đảng ủy xã.

chí Nông Văn Tuyên là Phó Bí thư (Chủ tịch Ủy ban nhân dân xã)¹.

Tháng 7-1996, Đảng Cộng sản Việt Nam tổ chức Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VIII. Trên cơ sở phân tích những đặc điểm nổi bật của tình hình thế giới và trong nước, Đại hội chỉ ra mục tiêu phấn đấu đến năm 2020 của sự nghiệp đổi mới nhằm đưa Việt Nam cơ bản trở thành một nước công nghiệp theo hướng hiện đại, dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ, văn minh. Đại hội cũng thông qua kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 5 năm 1996-2000.

Bắt tay vào thực hiện nghị quyết do Đại hội Đảng các cấp đề ra, xã Hảo Nghĩa có những thuận lợi căn bản: Tình hình kinh tế - xã hội đang ổn định, đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân được cải thiện rõ rệt; cơ cấu kinh tế và cơ cấu lao động dần có sự chuyển dịch gắn với sản xuất hàng hóa. Tuy nhiên, xã cũng phải đối mặt với một số khó khăn: Cơ sở hạ tầng của một xã miền núi còn hạn chế, chưa đáp ứng yêu cầu phát triển trong thời kỳ cả nước thực hiện công nghiệp hóa, hiện đại hóa; một số tác động mặt trái của cơ chế thị trường làm ảnh hưởng đến tư tưởng, tình cảm, thuần phong mỹ tục ở địa phương; sự khắc nghiệt của thời tiết gây tác hại đến sản xuất và đời sống.

Trong phát triển kinh tế, Đảng bộ tiếp tục xác định nông nghiệp là mặt trận hàng đầu. Chính quyền xã chỉ đạo kịp thời các khâu gieo mạ, cấy và thu hoạch, quan tâm

đúng mức tới việc chăm bón, phòng trừ sâu bệnh, tổ chức tập huấn cho một bộ phận cán bộ và nhân dân về kỹ thuật canh tác để phổ biến ra toàn xã. Năm 1999, diện tích gieo trồng lúa nước là 60,68ha, đạt năng suất 3,9 tấn/ha. Diện tích hoa màu ngày càng được mở rộng với 76ha ngô, 11ha đậu tương, 25ha sắn.

Đảng ủy đã xác định tập trung đầu tư phát triển chăn nuôi với nhiều hình thức đa dạng, khuyến khích chăn nuôi theo mô hình hộ gia đình tạo điều kiện giải quyết công ăn việc làm tại chỗ và nâng cao thu nhập. Năm 1999, đàn lợn duy trì 1.150 con, đàn trâu, bò có 631 con. Phong trào chăn nuôi gà vườn, ngan, vịt trong từng hộ gia đình phát triển tốt với hàng nghìn con gia cầm. Diện tích mặt nước ở các ao, hồ... được khoanh thả cá. Ngoài những thành tích đạt được, sản xuất nông nghiệp có một số hạn chế như tỷ lệ diện tích trồng cây vụ đông chưa đạt mục tiêu đề ra; chăn nuôi còn chậm phát triển, lạc hậu về giống, vật nuôi; phong trào trồng cây và cải tạo vườn tạp chưa mạnh mẽ.

Sản xuất lâm nghiệp của xã trong giai đoạn này có nhiều tiến bộ. Đồng bào các dân tộc Hảo Nghĩa đã tham gia thực hiện các dự án PAM 5322, 661 với nhiều khâu như sản xuất cây con (cây giống), trồng rừng, chăm sóc rừng, mở đường lâm nghiệp... Ngoài ra, chính quyền đã phối hợp với kiểm lâm của huyện làm tốt công tác tuyên truyền, phổ biến kiến thức pháp luật bảo vệ rừng đến người dân, góp phần hạn chế việc phát nương làm rẫy và chặt phá rừng bừa bãi. Năm 1999, địa phương đã phát hiện và xử lý được 3 vụ việc vi phạm về bảo vệ rừng, tịch thu 193m³ gỗ và giao 5 đối tượng cho cấp trên xử lý.

1. Các đồng chí Phạm Huy Thanh, Hà Thế Chính, Hoàng Văn Bích, Hoàng Xuân Thủ là Đảng ủy viên.

Trước tình hình cơ sở vật chất tại chỗ vừa thiếu vừa hư hỏng nhiều, đòi hỏi nhiều vốn để tu sửa và nâng cấp, Đảng bộ lãnh đạo chính quyền xã một mặt phải tiết kiệm chi tiêu ngân sách đồng thời huy động hợp lý nguồn đóng góp của nhân dân và tranh thủ sự giúp đỡ của các cơ quan cấp trên. Tính riêng trong năm 1999, Hảo Nghĩa đã huy động 361 người sửa chữa 7.200m đường liên thôn; dùng hơn 100 triệu để nâng cấp trạm y tế xã; đầu tư hơn 500 triệu sửa chữa xây mới các phòng học, mua sắm trang thiết bị... Đặc biệt, sau 5 năm thi công, san ủi mặt bằng, xây dựng nhà chợ... đến năm 2000, công trình chợ Hảo Nghĩa được hoàn thành. Đây là một thắng lợi to lớn, làm thay đổi cuộc sống của nhân dân, biến ước mơ ngàn đời thành hiện thực. Đó là kết quả của sự năng động, sáng tạo của Đảng ủy và chính quyền, là kết quả từ quá trình đổi mới kinh tế, là sự quyết tâm của toàn Đảng, toàn dân Hảo Nghĩa.

Về giáo dục, với nỗ lực không ngừng của thầy và trò, chất lượng dạy và học ngày càng tăng lên. Năm học 1999-2000, trường tiểu học Hảo Nghĩa có 221 học sinh với 11 lớp, tỷ lệ học sinh lên lớp là 95,4%, chuyển cấp là 86%; trường trung học cơ sở Hảo Nghĩa có 178 học sinh với 6 lớp, tỷ lệ học sinh lên lớp là 93%, chuyển cấp là 93%.

Công tác y tế giai đoạn này có bước phát triển mới cả về cơ sở vật chất cũng như đội ngũ cán bộ làm công tác chuyên môn. Xã hoàn thành công trình trạm y tế và phòng kế hoạch hóa dân số khang trang, đầy đủ tiện nghi; cử một số đồng chí đi đào tạo chuyên môn về phục vụ nhân dân; tổ chức tốt khám điều trị và tiêm phòng theo chỉ đạo. Trong 5 năm (1996-2000), y tế xã không để một dịch bệnh

lớn xảy ra, không có một trường hợp tử vong đáng tiếc nào do khám và điều trị, tỷ lệ tăng dân số giảm còn 1,5%.

Thực hiện Nghị quyết Trung ương 5 khóa VIII về giữ gìn và phát triển nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc, Đảng bộ đã xây dựng chương trình hành động để tiếp tục giữ gìn và phát huy những nét văn hóa đặc sắc của địa phương. Chính quyền trực tiếp lãnh đạo nhân dân đẩy mạnh thực hiện nếp sống văn minh, gia đình văn hóa. Việc cưới xin, ma chay cũng được rút ngắn các thủ tục. Phong trào thể dục thể thao không ngừng phát triển, thu hút đông đảo nhân dân tham gia. Đời sống tinh thần được cải thiện một bước, mức hưởng thụ văn hóa, nhu cầu thông tin của nhân dân ngày càng cao. Tính đến cuối năm 2000, 80% số hộ của xã có phương tiện nghe nhìn, 19 hộ có máy điện thoại.

Trong nhiệm vụ bảo vệ an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội, Đảng bộ quan tâm tuyên truyền về âm mưu diễn biến hòa bình của các thế lực thù địch, đi đôi với việc củng cố lực lượng công an cả về số lượng và chất lượng. Hàng năm, Ban Công an xã đều xây dựng quy chế an ninh, phối hợp với các đoàn thể tạo ra phong trào phòng chống tội phạm rộng khắp. Năm 1999, địa phương xảy ra 13 vụ việc, đã giải quyết tại cơ sở 9 vụ, chuyển cấp trên 4 vụ.

Về công tác quân sự, lực lượng dân quân hàng năm tổ chức huấn luyện chính trị, quân sự theo chỉ lệnh, tham gia báo động, diễn tập bắn đạn thật đạt kết quả khá. Xã có nhiều cố gắng trong việc khám tuyển, gọi thanh niên nhập ngũ vào quân đội, cơ bản hoàn thành chỉ tiêu trên giao.

Xây dựng hệ thống chính trị vững mạnh là một trong những nhiệm vụ được coi trọng hàng đầu trong thời kỳ

đẩy mạnh sự nghiệp đổi mới¹. Đảng bộ xã Hảo Nghĩa luôn chú trọng đổi mới tổ chức và nâng cao hiệu lực quản lý của chính quyền, phát huy vai trò, hiệu quả hoạt động của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể quần chúng. Tháng 11-1999, Đảng bộ lãnh đạo cuộc bầu cử Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 1999-2004 trên địa bàn thành công tốt đẹp. Trong kỳ họp đầu tiên, Hội đồng nhân dân nhiệm kỳ 1999-2004 bầu đồng chí Hà Thế Chính làm Chủ tịch Hội đồng nhân dân, bầu đồng chí Nông Văn Tuyên làm Chủ tịch Ủy ban nhân dân.

Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể quần chúng được củng cố về tổ chức, cán bộ, hướng vào thực hiện nhiệm vụ chính trị của Đảng bộ. Tháng 11-1998, Mặt trận Tổ quốc tổ chức Đại hội hết nhiệm kỳ và bầu Ủy ban Mặt trận Tổ quốc xã khóa mới do đồng chí Hoàng Văn Lý làm Chủ tịch. Phong trào toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống mới trong khu dân cư được đẩy mạnh. Hội Phụ nữ xã tiếp tục thực hiện 5 chương trình công tác trọng tâm do Trung ương Hội phát động, quan tâm và thực hiện tốt cuộc vận động “Phụ nữ giúp nhau làm kinh tế gia đình” và “Nuôi con khỏe, dạy con ngoan”, thực hiện kế hoạch hóa gia đình. Đoàn Thanh niên xã tập trung triển khai thực hiện 2 phong trào lớn: “Thanh niên lập nghiệp” và “Tuổi trẻ giữ nước”, được đông đảo đoàn viên, thanh niên hưởng ứng. Các đoàn thể quần chúng khác như: Hội Nông dân, Hội Cựu chiến binh... đều thực hiện tốt chức năng, nhiệm vụ,

1. Chiều 31-3-1998, Chủ tịch Quốc hội Nông Đức Mạnh đã đến thăm và làm việc tại địa phương.

tăng cường tuyên truyền, vận động hội viên và nhân dân nghiêm chỉnh chấp hành các đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước.

Công tác xây dựng Đảng được chú trọng trên tất cả các mặt. Về chính trị, tư tưởng, Đảng bộ tăng cường giáo dục chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh, quán triệt sâu sắc tới cán bộ, đảng viên tất cả các nghị quyết của Trung ương, Tỉnh ủy và Huyện ủy, góp phần xây dựng sự nhất trí và tin tưởng về những quan điểm, mục tiêu, đường lối đi lên chủ nghĩa xã hội của Đảng.

Công tác cán bộ được xác định là nhân tố quyết định chất lượng lãnh đạo, điều hành và tổ chức thực hiện các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước tại địa phương. Do vậy, Đảng ủy xã Hảo Nghĩa luôn chú trọng đào tạo, bồi dưỡng và kiện toàn đội ngũ cán bộ. Trong 5 năm 1996-2000, Đảng ủy xã đã tạo điều kiện để một số đồng chí tham gia các lớp ngắn hạn quản lý Nhà nước. Năm 1999, đội ngũ đảng viên của Đảng bộ có 83 đồng chí, sinh hoạt trong 8 chi bộ.

Công tác kiểm tra giữ gìn kỷ luật Đảng được quan tâm thường xuyên. Ủy ban kiểm tra Đảng ủy đã kiểm tra 6 lượt chi bộ, cấp ủy, đảng viên về lãnh đạo chấp hành nghị quyết, chấp hành Điều lệ và nhiệm vụ của đảng viên. Qua đó, kịp thời phát hiện, xử lý kỷ luật những cá nhân vi phạm song không có trường hợp nào bị khai trừ khỏi Đảng.

Sau 5 năm (1996-2000) được sự quan tâm, chỉ đạo của Huyện ủy Na Rì, Đảng bộ, chính quyền và nhân dân xã Hảo Nghĩa tranh thủ thuận lợi, vượt qua khó khăn, thử thách, tạo chuyển biến trên nhiều mặt, nhiều lĩnh vực,

hoàn thành nhiều chỉ tiêu do Đại hội Đảng bộ xã đề ra. Nhân dân tích cực chuyển dịch cơ cấu cây trồng, vật nuôi; công tác xây dựng cơ bản phục vụ đời sống và sản xuất có nhiều cố gắng, nhất là cơ sở vật chất trường học, đường giao thông nông thôn. Sự nghiệp văn hóa, giáo dục, y tế có nhiều tiến bộ. Đời sống vật chất, tinh thần của người dân được nâng cao. Tình hình an ninh chính trị - trật tự an toàn xã hội được giữ vững. Diện mạo nông thôn Hào Nghĩa ngày một đổi mới.

2. Tận dụng các nguồn lực phát triển, vững bước tiến vào thế kỷ mới (2000-2005)

Năm 2000 là năm đất nước ta chuyển mình bước vào ngưỡng cửa của thế kỉ XXI với nhiều thời cơ và thách thức. Trong bối cảnh đó, thực hiện Chỉ thị số 54-CT/TW của Bộ Chính trị và hướng dẫn của Ban Tổ chức Trung ương về Đại hội Đảng bộ các cấp tiến tới Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ IX của Đảng, sau một thời gian chuẩn bị, cuối năm 2000, Đại hội Đảng bộ xã Hào Nghĩa nhiệm kỳ 2000-2005, được tổ chức.

Đại hội thông qua Báo cáo chính trị và kiểm điểm vai trò lãnh đạo của Ban Chấp hành Đảng bộ xã nhiệm kỳ 1996-2000, bàn bạc phương hướng, mục tiêu cho nhiệm kỳ tiếp theo và thảo luận những vấn đề của cấp ủy cấp trên. Trên cơ sở đó, Đại hội xác định phương hướng cơ bản trong giai đoạn 2000-2005 là: phát huy truyền thống cách mạng của Đảng bộ và nhân dân xã nhà; giữ vững ổn định chính trị; phát triển nông nghiệp theo hướng sản xuất hàng hóa, tạo ra sự chuyển dịch trong cơ cấu kinh tế; không ngừng nâng cao thu nhập và cải thiện đời sống nhân dân.

Đại hội bầu Ban Chấp hành Đảng bộ xã nhiệm kỳ 2000-2005 gồm 9 đồng chí. Trong phiên họp đầu tiên, Ban Chấp hành bầu đồng chí Hoàng Khải Chiến làm Bí thư Đảng ủy, đồng chí Nông Văn Tuyên giữ chức Phó Bí thư (Chủ tịch Ủy ban nhân dân xã), đồng chí Hà Thế Chính là Phó Bí thư Thường trực, các đồng chí Hoàng Văn Slàng, Phạm Huy Thanh, Hoàng Văn Bích, Hà Thị Đào, Hoàng Văn Lý, Hoàng Văn Xuân là Đảng ủy viên.

Tháng 4-2001, Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ IX của Đảng được tổ chức tại Hà Nội. Đại hội nhìn lại chặng đường 71 năm cách mạng Việt Nam, tổng kết 5 năm thực hiện Nghị quyết Đại hội VIII, 15 năm đổi mới, 10 năm thực hiện chiến lược phát triển kinh tế - xã hội, rút ra những bài học kinh nghiệm sâu sắc, từ đó hoàn thiện đường lối, định ra chiến lược phát triển đất nước trong hai thập niên đầu của thế kỷ XXI.

Quán triệt Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc, thực hiện mục tiêu Nghị quyết Đại hội Đảng bộ xã nhiệm kỳ 2000-2005, Đảng ủy xã Hào Nghĩa tập trung lãnh đạo chính quyền, các đoàn thể và nhân dân phấn đấu thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ đề ra trong 5 năm (2000-2005).

Ngay từ đầu nhiệm kỳ, Đảng bộ đã lãnh đạo chính quyền tăng cường tổ chức các lớp huấn luyện chuyển giao khoa học kỹ thuật, dạy nghề cho nông dân, chuyển đổi cơ cấu cây trồng, vật nuôi có năng suất và giá trị kinh tế cao. Công tác thâm canh, tăng vụ tiếp tục được đẩy mạnh, nhiều diện tích trước kia gieo trồng 2 vụ lúa dần chuyển sang 3 vụ (2 vụ lúa và 1 vụ màu). Đến năm 2004, xã gieo cấy được 205,87ha lúa, ngô, lạc, sắn, đậu tương, thuốc

lá... sản lượng lương thực có hạt đạt 836,72 tấn, bình quân lương thực là 632 kg/người/năm.

Trong chăn nuôi, một số hộ gia đình bắt đầu nuôi lợn, gà theo hướng bán công nghiệp. Công tác tiêm phòng cho gia súc, gia cầm được chú trọng thường xuyên, bệnh dịch do đó bị đẩy lùi, không có ổ dịch lớn phát sinh. Đến năm 2004, đàn trâu, bò của xã là 777 con; đàn dê, ngựa ổn định ở 216 con; đàn lợn là 860 con; đàn gia cầm có 10.200 con.

Cấp ủy Đảng và chính quyền địa phương thường xuyên tuyên truyền cho nhân dân về các chính sách quản lý bảo vệ rừng của Trung ương. Từ đó, ý thức bảo vệ rừng của nhân dân ngày càng được nâng cao. Những năm 2000-2005, địa phương đã trồng mới hàng trăm hecta rừng, tiếp tục bảo vệ tốt diện tích rừng khoanh nuôi và rừng phòng hộ.

Vấn đề thu chi ngân sách luôn được quan tâm đúng mức. Ngay từ đầu nhiệm kỳ, Đảng bộ đã tập trung lãnh đạo Ủy ban nhân dân xây dựng kế hoạch quản lý, tăng cường triệt để các nguồn thu trên địa bàn xã. Năm 2004, tổng thu ngân sách xã đạt 43,45 triệu đồng; chi ngân sách đảm bảo đúng Luật ngân sách Nhà nước và đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ chính trị của địa phương.

Tranh thủ nguồn vốn đầu tư của Nhà nước và sự đóng góp của nhân dân, trong 5 năm (2000-2005), cơ sở vật chất, hạ tầng kỹ thuật của xã được đầu tư xây dựng với tổng kinh phí gần 2 tỷ đồng. Các hạng mục chính gồm: Tuyến đường Nà Liêng - Nà Đầu, đường dây tải điện sau hạ thế các bản, trường mầm non, khu chợ... Các công trình đảm bảo đúng trình tự xây dựng cơ bản, tổ chức thi công đúng tiến độ, đưa vào sử dụng có hiệu quả.

Cùng với phát triển kinh tế, Đảng bộ xã Hảo Nghĩa còn tập trung lãnh đạo các lĩnh vực văn hóa - xã hội. Thực hiện Nghị quyết Trung ương 5 khóa VIII về “Xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc”, việc cưới, việc tang được tổ chức theo hướng tiết kiệm, thiết thực. Các hiện tượng mê tín, dị đoan dần được ngăn chặn, nếp sống văn hóa, văn minh trong từng gia đình, thôn bản ngày càng rõ nét. Phong trào văn nghệ, thể dục thể thao được chính quyền xã khuyến khích, tổ chức thường xuyên, tạo nên không khí vui tươi, phấn khởi, đáp ứng nhu cầu đời sống tinh thần của nhân dân.

Công tác giáo dục có những chuyển biến tích cực. Được sự quan tâm của Đảng và Nhà nước, cơ sở vật chất cho các trường học được cải thiện. Chi bộ các nhà trường luôn coi trọng công tác đào tạo, bồi dưỡng kiến thức và phương pháp giảng dạy cho đội ngũ giáo viên. Từ năm 2002, xã đã được công nhận đạt phổ cập giáo dục tiểu học và đến năm 2003 là phổ cập trung học cơ sở. Năm 2004, trường mầm non Hảo Nghĩa được thành lập trên cơ sở tách ra từ trường tiểu học. Năm 2005, trường mầm non Hảo Nghĩa là trường mầm non đầu tiên của huyện Na Rì được cấp trên công nhận đạt chuẩn quốc gia.

Công tác y tế có nhiều chuyển biến tích cực. Trạm y tế đã làm tốt công tác phòng, chống dịch bệnh và chăm sóc sức khỏe ban đầu cho nhân dân. Đội ngũ cán bộ y tế ngày càng dày dặn kinh nghiệm, được học tập để nâng cao trình độ chuyên môn, luôn nhiệt tình, tận tâm với nghề. Việc tuyên truyền, vận động nhân dân nâng cao nhận thức về vấn đề kế hoạch hóa gia đình đạt hiệu quả

cao. Nhờ vậy, năm 2004, xã không có trường hợp nào sinh con thứ ba.

Trong công tác đảm bảo trật tự an toàn xã hội, hoạt động tuyên truyền, giáo dục kiến thức pháp luật, phát động toàn dân tham gia phong trào quần chúng bảo vệ an ninh Tổ quốc được thực hiện thường xuyên, có hiệu quả. Lực lượng công an xã thực hiện tốt việc tuần tra, canh gác, nắm bắt tình hình, quản lý hộ tịch, hộ khẩu, góp phần kịp thời xử lý những vụ vi phạm pháp luật ngay từ cơ sở.

Từ nhận thức cơ bản về đường lối đổi mới của Đảng đối với nhiệm vụ quốc phòng, công tác quân sự địa phương được cấp ủy Đảng và chính quyền Hảo Nghĩa rất quan tâm. Hàng năm, Ban Chỉ huy Quân sự xã xây dựng kế hoạch, phương án chiến đấu bảo vệ Đảng, chính quyền và nhân dân khi có tình huống xấu xảy ra. Đồng thời, làm tốt công tác tuyển quân, huấn luyện dân quân, quản lý chặt chẽ lực lượng dự bị động viên, sẵn sàng nhận nhiệm vụ khi có lệnh của cấp trên.

Trong nhiệm kỳ 2000-2005, Đảng bộ đã lãnh đạo nhân dân trong xã tham gia bầu cử Quốc hội năm 2002 và bầu Hội đồng nhân dân 3 cấp tỉnh, huyện, xã năm 2004. Sau bầu cử, chính quyền “của dân, do dân và vì dân” của xã nhà cũng không ngừng được hoàn thiện. Ủy ban nhân dân xã tiếp tục tiến hành cải cách hành chính theo cơ chế “một cửa”; đổi mới công tác quản lý, điều hành sát thực tế hơn.

Hội Phụ nữ xã thực hiện phong trào “Phụ nữ tích cực học tập, lao động sáng tạo, xây dựng gia đình hạnh phúc”, “Dự án chăm sóc sức khỏe sinh sản” và 6 chương trình trọng tâm công tác của Trung ương Hội, thu hút đông đảo chị em tham gia. Ba chương trình công tác của Hội Nông

dân xã mang lại hướng làm ăn kinh tế mới cho các hội viên. Hội Cựu chiến binh, cùng lực lượng dân quân, công an góp phần tích cực xây dựng “xã vững mạnh toàn diện, an toàn làm chủ, sẵn sàng chiến đấu”, tham gia phong trào quần chúng bảo vệ an ninh Tổ quốc và cảm hóa, giáo dục người lầm lỗi. Thanh niên là lực lượng xung kích trên mọi lĩnh vực của địa phương. Trong giai đoạn 2000-2005, Đoàn xã đã kết nạp hàng chục thanh niên tiên tiến vào tổ chức, nâng tổng số lượng đoàn viên lên trên 100 đồng chí. Mặt trận Tổ quốc xã luôn luôn thể hiện vai trò mái nhà chung trong hiệp thương thống nhất các đoàn thể thành viên tham gia xây dựng Đảng, chính quyền và tổ chức các phong trào thi đua nhằm hoàn thành thắng lợi nhiệm vụ, mục tiêu kinh tế - xã hội, quốc phòng - an ninh.

Trong những năm đầu của thế kỷ XX, nhiệm vụ nổi bật của công tác Đảng là việc phát triển đảng viên mới. Từng chi bộ xây dựng chương trình, chỉ tiêu phát triển đảng viên mới hàng năm rất cụ thể. Xu hướng phấn đấu vào Đảng của đoàn viên, thanh niên có tiến bộ hơn hẳn so với giai đoạn trước. Từ năm 1999-2004, Đảng bộ đã kết nạp thêm 40 đảng viên mới, nâng tổng số đảng viên lên 121 đồng chí, sinh hoạt trong 9 chi bộ trực thuộc.

Công tác giáo dục chính trị, tư tưởng được chú ý thường xuyên. Đảng ủy đã tập trung tuyên truyền, triển khai, quán triệt học tập nghị quyết Đại hội Đảng các cấp, chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và chính sách, pháp luật của Nhà nước. Nhờ đó, trình độ giác ngộ của cán bộ, đảng viên và quần chúng nhân dân được nâng cao. Đồng thời, Đảng bộ cũng tích cực nắm bắt những diễn

biến tư tưởng nổi cộm, dư luận bức xúc để có biện pháp xem xét, giải quyết kịp thời; khơi dậy sự năng động, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm trong các đảng viên và nhân dân nhằm thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ chính trị, tạo chuyển biến mạnh mẽ trong phát triển kinh tế - xã hội trên quê hương.

Đội ngũ cán bộ được Đảng bộ chú ý bồi dưỡng, đào tạo nhằm nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ, giữ vững phẩm chất cách mạng, đảm bảo quy hoạch trước mắt và lâu dài. Đảng ủy đã cử nhiều đồng chí đi học các lớp bồi dưỡng quản lý Nhà nước, bồi dưỡng kiến thức quốc phòng, các ngành chuyên môn và trung cấp chính trị.

Công tác kiểm tra Đảng được chú trọng, tăng cường phòng ngừa các sai phạm theo Điều lệ Đảng quy định, chủ động giải quyết các vụ khiếu nại, tố cáo đúng thẩm quyền. Thông qua công tác kiểm tra đã nêu cao được vai trò của Ban Chấp hành trên mọi lĩnh vực kinh tế - xã hội - quốc phòng - an ninh.

Trong nhiệm kỳ (2000-2005), Đảng ủy và nhân dân xã Hảo Nghĩa kế thừa và phát huy truyền thống cách mạng của quê hương, đoàn kết vượt khó khăn, quyết tâm hoàn thành các chỉ tiêu mà Đại hội Đảng bộ xã đề ra. Tình hình chính trị ổn định, kinh tế phát triển, văn hóa - xã hội đạt được nhiều tiến bộ, bộ mặt nông thôn có nhiều khởi sắc, đời sống vật chất, tinh thần của nhân dân được cải thiện, an ninh trật tự được giữ vững, công tác quân sự địa phương được hoàn thành tốt. Tổ chức Đảng, chính quyền, Mặt trận và các đoàn thể thường xuyên được củng cố, nâng cao chất lượng. Đó là tiền đề để Đảng ủy và nhân dân Hảo Nghĩa bước vào thực hiện nhiệm vụ mới.

II. HUY ĐỘNG TỐI ĐA CÁC NGUỒN LỰC CHO PHÁT TRIỂN KINH TẾ - XÃ HỘI (2005-2020)

1. Đưa sự nghiệp đổi mới đi vào chiều sâu (2005-2010)

Thực hiện sự chỉ đạo của cấp trên, trong 2 ngày 8-9/9/2005, Đại hội Đảng bộ xã Hảo Nghĩa nhiệm kỳ 2005-2010 được tổ chức. Đại hội thông qua Báo cáo chính trị và Báo cáo kiểm điểm vai trò lãnh đạo của Ban Chấp hành Đảng bộ nhiệm kỳ 2000-2005, đề ra nhiệm vụ cho 5 năm tới (2005-2010) là: Phát huy sức mạnh khối đại đoàn kết toàn dân, khai thác triệt để mọi tiềm năng, lợi thế, tích cực, chủ động khắc phục khó khăn, không ngừng phấn đấu vươn lên, tạo sự phát triển đồng bộ trên tất cả các lĩnh vực, đẩy nhanh tốc độ phát triển kinh tế, tiếp tục đầu tư phát triển kết cấu hạ tầng kinh tế - xã hội, đảm bảo sự nghiệp quốc phòng - an ninh, xây dựng hệ thống chính trị vững mạnh.

Đại hội đã bầu Ban Chấp hành Đảng bộ nhiệm kỳ 2005-2010 gồm 11 đồng chí. Trong phiên họp đầu tiên, Ban Chấp hành bầu đồng chí Nông Văn Tuyên làm Bí thư Đảng ủy, đồng chí Hoàng Văn Slâng làm Phó Bí thư Thường trực, đồng chí Hoàng Khải Chiến là Phó Bí thư (Chủ tịch Ủy ban nhân dân xã), các đồng chí Hà Thế Chính, Phạm Huy Thanh, Hoàng Văn Lý, Hoàng Văn Xuân, Hà Thị Đào, Hoàng Văn Sáng, Hoàng Văn Bích, Hà Quang Vị là Đảng ủy viên.

Đảng bộ và nhân dân Hảo Nghĩa triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ xã nhiệm kỳ 2005-2010 trong bối cảnh có nhiều thuận lợi, nhưng cũng gặp không ít khó khăn, thách thức do tình hình kinh tế thế giới suy giảm, thời tiết, dịch bệnh diễn biến phức tạp, bất thường. Song

dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo của Huyện ủy - Hội đồng nhân dân - Ủy ban nhân dân huyện và sự phối kết hợp, giúp đỡ của các ban ngành, đoàn thể của huyện, Đảng bộ và nhân dân trong xã đã đoàn kết, vượt qua những khó khăn nỗ lực phấn đấu giành được những thắng lợi khá toàn diện trên các lĩnh vực kinh tế - xã hội.

Trong sản xuất nông nghiệp, việc chuyển đổi cơ cấu giống lúa, trà lúa được thực hiện tích cực, các giống lúa lai ngắn ngày có năng suất, chất lượng cao các loại được đưa vào sản xuất với diện tích lúa vụ xuân đạt 45-50%, vụ mùa đạt 60-70%. Việc đưa cơ giới vào đồng ruộng và tiếp thu tiến bộ khoa học kỹ thuật, công nghệ vào sản xuất được đẩy mạnh, góp phần tăng nhanh năng suất và sản lượng sản phẩm trồng trọt. Diện tích cây màu vụ đông cơ bản được đảm bảo cho thu nhập khá. Đến năm 2010, diện tích gieo trồng đạt 269,1ha, hệ số sử dụng đất là 1,92 lần, tổng sản lượng lương thực là 895,4 tấn, bình quân lương thực là 645 kg/người/năm. Đặc biệt, địa phương đã triển khai được chương trình cánh đồng 50 triệu đồng/ha trên diện tích 40,5ha.

Chăn nuôi phát triển nhanh chóng cả về số lượng và chất lượng theo hướng sản xuất hàng hóa. Nhân dân đã đầu tư chú trọng đến các khâu như giống, thức ăn, kỹ thuật chăm sóc, nuôi dưỡng cũng như đầu ra cho sản phẩm. Công tác thú y đảm bảo không để dịch bệnh lớn xảy ra. Số lượng đàn trâu bò năm 2009 là 518 con, đàn lợn là 1.620 con, đàn gia cầm là 17.000 con, diện tích nuôi trồng thủy sản đạt 5,1ha.

Trong lâm nghiệp, công tác trồng rừng tiếp tục duy trì tốt, từ năm 2005-2009 đã trồng mới 207,7ha. Chính

quyền xã còn khuyến khích bà con chuyển đổi đất vườn, đất đồi bằng phẳng sang trồng cây ăn quả kết hợp với nuôi gia cầm, còn đất đồi có độ dốc cao trồng cây lấy gỗ kết hợp nuôi gia súc lớn như trâu, bò...

Được sự lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng ủy và Ủy ban nhân dân xã, hoạt động tiểu thủ công nghiệp và thương mại, dịch vụ bước đầu có sự phát triển trên địa bàn. Thị trường trao đổi, mua bán trên địa bàn diễn ra sôi động với các loại hình như may mặc, sửa chữa mộc gia dụng, ăn uống... thu hút 45 hộ gia đình tham gia. Chợ đầu mối duy trì họp theo phiên, đảm bảo lưu thông mua bán, cung cấp hàng hoá thiết yếu phục vụ đời sống và đảm bảo phát triển kinh tế.

Trong xây dựng cơ bản, Đảng bộ xã đã lãnh đạo chính quyền tích cực tranh thủ các nguồn vốn của Nhà nước, phát huy mọi nguồn lực trong nhân dân đóng góp. Từ năm 2005-2010, xã đã đầu tư 2,5 tỷ đồng để cải tạo đường điện sau hạ thế Nà Coòng, Nà Liêng, Nà Tảng, Khuổi A; xây nhà họp thôn Vằng Mười; sửa chữa trường tiểu học; tu sửa mương Khuổi A - Cốc Bao; hoàn thành công trình nước sạch từ Nà Tảng đến Vằng Mười...

Nhờ các kế hoạch quản lý, tăng cường thu triệt để các nguồn thu trên địa bàn, từ năm 2005-2010, tổng thu ngân sách xã đạt 663 triệu đồng. Hoạt động chi ngân sách đảm bảo thực hiện đúng luật ngân sách Nhà nước và đáp ứng các yêu cầu, nhiệm vụ chính trị của địa phương.

Kinh tế có bước phát triển vượt bậc đã nâng cao chất lượng cuộc sống của người dân. Địa phương đã vận động xây 34 bể nước sạch, xóa 8 nhà dột nát cho hộ nghèo từ Chương trình 134; tổ chức thăm hỏi, tặng quà các gia đình

chính sách nhân dịp lễ tết, giúp đỡ gia đình khó khăn, hoạn nạn; tín chấp vay vốn 5,7 tỷ đồng để các hộ nghèo phát triển sản xuất... Năm 2005, tỷ lệ hộ nghèo của xã là 51,8%, sang năm 2009, giảm xuống còn 25,1% (theo tiêu chí mới), 100% số hộ gia đình trong xã đã có điện, 73% được sử dụng nước sạch.

Sự nghiệp giáo dục được Đảng bộ, chính quyền và toàn xã hội quan tâm. Chất lượng giáo dục nâng lên rõ rệt, cơ sở vật chất, trang thiết bị dạy học được tăng cường ở các cấp học. Các trường đều triển khai tốt cuộc vận động “Hai không”¹ và phong trào “Trường học thân thiện, học sinh tích cực”. Năm học 2009-2010, 100% số trẻ trong độ tuổi được đến trường, tỷ lệ chuyển cấp và lên lớp ở hai hệ tiểu học và trung học cơ sở đạt từ 95-100%.

Công tác y tế ngày càng có nhiều tiến bộ. Các chương trình, mục tiêu y tế Quốc gia được duy trì tốt, tiêm chủng mở rộng đạt 100%. Hoạt động chăm sóc sức khỏe ban đầu cho nhân dân được coi trọng. Do làm tốt công tác dân số - kế hoạch hóa gia đình, tỷ lệ tăng dân số tự nhiên toàn xã giảm mạnh, chỉ còn 0,5% (năm 2010).

Phong trào văn hóa văn nghệ, thể dục thể thao được phát động rộng rãi với các nội dung phong phú, sát thực, phục vụ kịp thời các nhiệm vụ chính trị của địa phương và đáp ứng nhu cầu đời sống tinh thần ngày càng cao của nhân dân. Hoạt động thông tin, tuyên truyền được quan tâm chỉ đạo và có nhiều chuyển biến tích cực. Cuộc vận động “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư” được triển khai sâu rộng, phát huy truyền

1. Nói không với tiêu cực trong thi cử và bệnh thành tích trong giáo dục.

thống dân tộc, tạo ra khí thế thi đua sôi nổi trong toàn xã.

Trong giai đoạn 2005-2010, tình hình chính trị luôn ổn định, trật tự an toàn xã hội được giữ vững. Lực lượng công an thường xuyên được củng cố, bồi dưỡng, tập huấn về nghiệp vụ, chuyên môn nên hiệu quả giải quyết công việc ngày càng tốt hơn. Từ năm 2005-2009, địa phương đã xảy ra 68 vụ việc, trong đó giải quyết tại cơ sở 47 vụ, chuyển tuyến trên 21 vụ.

Ban Chỉ huy Quân sự xã tổ chức tốt các lớp bồi dưỡng kiến thức quốc phòng cho các đối tượng theo quy định; thực hiện Pháp lệnh dân quân tự vệ và dự bị động viên, xây dựng lực lượng vũ trang địa phương ngày một vững mạnh. Hàng năm, xã đều hoàn thành tốt các chỉ tiêu về khám tuyển, gọi công dân nhập ngũ đảm bảo chất lượng. Ngoài ra, thực hiện các Quyết định số 47/2002/QĐ-TTg và số 142/2008/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ về chế độ đối với người có công trong các cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ xâm lược, chính quyền xã đã xem xét, rà soát và làm hồ sơ đề nghị cấp trên công nhận cho một số đối tượng.

Công tác xây dựng Đảng được coi là nhiệm vụ then chốt. Trong nhiệm kỳ 2005-2010, Đảng ủy xã tổ chức quán triệt kịp thời, sâu rộng Nghị quyết Đại hội X của Đảng, các chỉ thị, nghị quyết của Trung ương¹, Tỉnh ủy và Huyện ủy đến toàn thể cán bộ, đảng viên và quần chúng nhân dân, từ đó làm chuyển biến nhận thức và tạo ra sự đồng thuận, nhất trí cao về quan điểm, đường lối đổi mới của Đảng.

1. Đặc biệt, sáng ngày 24-12-2008, Tổng Bí thư Nông Đức Mạnh đã đến thăm và làm việc trực tiếp trên địa bàn xã Hào Nghĩa.

Hoạt động của Đảng bộ được thực hiện theo đúng quy chế đề ra, có nhiều nét đổi mới trong sinh hoạt. Giai đoạn 2005-2010, Đảng ủy xã Hảo Nghĩa ra nhiều nghị quyết chuyên đề về phát triển kinh tế, chính trị, xây dựng Đảng, các đoàn thể và xây dựng cơ sở vật chất, phúc lợi ở các thôn. Đảng bộ luôn chú trọng đến việc cử cán bộ đi học văn hóa, tập huấn, đào tạo chuyên môn, lý luận chính trị để từng bước cập chuẩn, 100% các đồng chí Bí thư chi bộ, trưởng bản được tập huấn về chuyên môn nghiệp vụ. Từ năm 2005-2010, Đảng bộ đã kết nạp được 28 quần chúng ưu tú vào Đảng, nâng tổng số lượng đảng viên lên 153 đồng chí, sinh hoạt trong 12 chi bộ trực thuộc (9 chi bộ nông thôn và 3 chi bộ trường học).

Hàng năm, Đảng ủy và Ủy ban kiểm tra Đảng ủy đều xây dựng chương trình, kế hoạch kiểm tra, giám sát theo quy định của Điều lệ Đảng và sự chỉ đạo của cấp trên. Từ năm 2005-2010, Ủy ban kiểm tra tiến hành hàng chục cuộc kiểm tra, giám sát đối với các chi bộ và đảng viên về thực hiện các chỉ thị, nghị quyết của cấp trên và thu chi Đảng phí, kịp thời phát hiện những trường hợp có dấu hiệu vi phạm và tiến hành xử lý kỷ luật 2 đảng viên.

Ngày 7-11-2006, Bộ Chính trị Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa X ban hành Chỉ thị số 06-CT/TW về tổ chức cuộc vận động “Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh”. Mục đích của cuộc vận động là làm cho toàn Đảng, toàn dân, toàn quân nhận thức sâu sắc về những giá trị to lớn của tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh, tạo sự chuyển biến mạnh mẽ về ý thức tu dưỡng và rèn luyện, nâng cao đạo đức cách mạng và đẩy lùi sự suy thoái về đạo đức, lối sống...

Sau khi có Chỉ thị của Bộ Chính trị, các văn bản hướng dẫn của Tỉnh ủy, Huyện ủy, Đảng ủy xã Hảo Nghĩa đã thành lập Ban chỉ đạo tổ chức thực hiện cuộc vận động gồm có 9 thành viên do đồng chí Bí thư Đảng ủy làm Trưởng ban. Đầu tiên, Đảng bộ tổ chức hội nghị để quán triệt tinh thần Chỉ thị 06-CT/TW và các tài liệu về tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh do Ban Tuyên giáo Trung ương biên soạn. Sau đó, triển khai học tập đến cán bộ, hội viên các đoàn thể quần chúng như Mặt trận Tổ quốc, Đoàn Thanh niên, Hội Phụ nữ, Hội Nông dân, Hội Cựu chiến binh... Cán bộ, đảng viên đều phải viết bản đăng ký học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh, từng chi bộ, từng ngành cũng có bản đăng ký làm theo và Đảng bộ xã Hảo Nghĩa tiến hành đăng ký với Huyện ủy.

Trong quá trình thực hiện cuộc vận động, Ban chỉ đạo phối hợp với truyền thanh xã lập kế hoạch và tổ chức tuyên truyền với các hình thức như phát thanh, kẻ vẽ băng rôn, khẩu hiệu... Hầu hết các cấp, các ngành đã tập trung xây dựng chương trình hành động, kế hoạch thực hiện cuộc vận động một cách có trọng tâm, trọng điểm, phù hợp với tình hình phát triển địa phương, tạo sự đồng thuận cao trong các tầng lớp nhân dân và toàn xã hội, đưa cuộc vận động thực sự đi vào cuộc sống.

Công tác xây dựng chính quyền được Đảng bộ lãnh đạo chặt chẽ. Hội đồng nhân dân xã luôn cố gắng duy trì các nề nếp các hoạt động trong việc thực hiện quy trình tổ chức kỳ họp. Việc tiếp xúc cử tri được tổ chức thường xuyên, vai trò của các tổ chức và đại biểu Hội đồng nhân dân xã được nâng lên. Ủy ban nhân dân xã tích cực triển

khai thực hiện các nhiệm vụ trọng tâm của địa phương, đặc biệt là các chương trình, dự án phát triển kinh tế - xã hội, xây dựng cơ sở hạ tầng.

Mặt trận Tổ quốc phát huy vai trò là trung tâm khối đại đoàn kết toàn dân, tăng cường tuyên truyền, vận động đoàn kết, phát huy truyền thống cách mạng của quê hương để ra sức thi đua lao động sản xuất, xóa đói giảm nghèo. Đoàn Thanh niên tiếp tục tăng cường giáo dục chính trị, tư tưởng cho đoàn viên, thanh niên trong thời kỳ đổi mới và hội nhập, duy trì tốt các cuộc vận động “Thanh niên lập nghiệp”, “Tuổi trẻ giữ nước” và “Sổ vàng nhật ký thanh niên làm theo lời Bác”. Hội Liên hiệp Phụ nữ xã đã tổ chức thành công đại hội nhiệm kỳ 2006-2011, tiếp tục thực hiện 6 chương trình trọng tâm để nâng cao trình độ mọi mặt cho chị em, xây dựng nhiều mô hình, câu lạc bộ gia đình “Ấm no, bình đẳng, tiến bộ, hạnh phúc”. Hội Nông dân tăng cường vận động nông dân thi đua lao động sản xuất giỏi, kinh doanh dịch vụ giỏi, phát triển kinh tế tổng hợp. Hội Cựu chiến binh tiếp tục phát huy phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ”, gương mẫu chấp hành các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước, tích cực tham gia vào phong trào phát triển kinh tế, xóa đói giảm nghèo.

Bên cạnh những thành tích đạt được, những năm 2005-2010, địa phương vẫn còn một số thiếu sót nhất định. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy và Đảng bộ chưa được tập trung, thiếu kiên quyết, nhất là về chuyển đổi cơ cấu cây trồng, vật nuôi, chuyển đổi trà lúa ngắn ngày, quy hoạch vùng sản xuất... Vấn đề thủy lợi nội đồng còn nhiều hạn chế, áp dụng khoa học kỹ thuật, vệ sinh phòng

dịch trong chăn nuôi chưa được chú trọng, còn rủi ro cao, hiệu quả chưa bền vững. Việc phát triển ngành nghề còn nhỏ lẻ, mang tính tự phát, tỷ trọng còn thấp. Công tác xây dựng Đảng chưa tạo được sự chuyển biến đồng bộ trong nhận thức và hành động của đội ngũ cán bộ, đảng viên. Chất lượng sinh hoạt của chi bộ chưa thực sự đảm bảo tốt. Những hạn chế này đã được Đảng bộ xã nghiêm túc nhìn nhận, coi là bài học kinh nghiệm quý báu cho quá trình xây dựng địa phương trong những năm tiếp theo.

2. Bước đầu thực hiện xây dựng nông thôn mới (2010-2015)

Chấp hành Chỉ thị số 37-CT/TW ngày 4-8-2009 của Bộ Chính trị về tổ chức đại hội Đảng các cấp tiến tới Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XI, Ban Chấp hành Đảng bộ xã xây dựng kế hoạch tổ chức Đại hội Đảng bộ nhiệm kỳ 2010-2015. Đảng ủy chỉ đạo các ban ngành, cơ sở tiến hành tổng hợp, đánh giá tình hình thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ nhiệm kỳ 2005-2010, đề xuất phương hướng, nhiệm vụ kinh tế - xã hội, quốc phòng - an ninh, xây dựng hệ thống chính trị trong những năm 2010-2015.

Từ ngày 10-11/5/2010, Đại hội Đảng bộ xã Hào Nghĩa nhiệm kỳ 2010-2015 được tổ chức tại hội trường Ủy ban nhân dân xã. Đại hội tiến hành kiểm điểm, đánh giá các mặt công tác trong nhiệm kỳ 2005-2010, nghiêm khắc tự nhìn nhận thiếu sót, khuyết điểm, rút ra bài học kinh nghiệm và đề ra phương hướng trong nhiệm kỳ tới, đó là: quán triệt, triển khai và thực hiện tốt các chỉ thị, nghị quyết của cấp trên; phát huy sức mạnh đại đoàn kết toàn dân, chủ động khai thác thế mạnh của địa phương,

đẩy mạnh tốc độ tăng trưởng kinh tế, tăng cường quốc phòng - an ninh, xây dựng hệ thống chính trị vững mạnh. Đại hội bầu Ban Chấp hành Đảng bộ khóa mới gồm 11 đồng chí do đồng chí Nông Văn Tuyên giữ chức Bí thư Đảng ủy, đồng chí Hoàng Văn Slâng làm Phó Bí thư, đồng chí Hoàng Văn Xuân làm Phó Bí thư Thường trực, các đồng chí Phạm Huy Thanh, Hà Đức Tài, Hoàng Văn Hơ, Hoàng Văn Hưng, Hoàng Văn Lực, Nông Văn Nhật, Trương Thị Hoa, Hoàng Văn Sáng là Đảng ủy viên.

Đại hội nhiệm kỳ 2010-2015 của Đảng bộ xã Hảo Nghĩa thể hiện quyết tâm của Đảng bộ phát huy truyền thống yêu nước, sức mạnh tổng hợp của khối đại đoàn kết toàn dân, tinh thần tự lực tự cường, vượt qua mọi thách thức, khó khăn, phát triển toàn diện, hiệu quả, bền vững các lĩnh vực kinh tế - xã hội, góp phần xây dựng huyện Na Rì và tỉnh Bắc Kạn giàu mạnh, văn minh.

Tháng 5-2011, Đảng bộ lãnh đạo thành công cuộc bầu cử Quốc hội khóa XIII và bầu Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2011-2016. Tại kỳ họp thứ nhất, Hội đồng nhân dân xã khóa mới bầu đồng chí Nông Văn Tuyên làm Chủ tịch Hội đồng nhân dân, đồng chí Hoàng Văn Hơ làm Phó Chủ tịch Hội đồng nhân dân xã; bầu đồng chí Hoàng Văn Slâng làm Chủ tịch Ủy ban nhân dân, đồng chí Phạm Huy Thanh làm Phó Chủ tịch Ủy ban nhân dân xã.

Ngay từ năm 2011, thực hiện sự chỉ đạo của Huyện ủy, Ủy ban nhân dân huyện, Đảng ủy xã Hảo Nghĩa thành lập Ban chỉ đạo xây dựng nông thôn mới (giai đoạn 2010-2015). Cuối năm 2011, đề án xây dựng nông thôn mới của xã Hảo Nghĩa được Ủy ban nhân dân huyện thẩm định, phê duyệt và thực hiện trong quý I năm 2012.

Triển khai Nghị quyết Đại hội Đảng bộ xã, Chương trình xây dựng nông thôn mới cùng với sự cố gắng, nỗ lực của toàn thể nhân dân, từ năm 2010-2015, xã Hảo Nghĩa đã thu được nhiều thành tích trên tất cả các mặt.

Trong nông nghiệp, được sự chỉ đạo sâu sát của cấp ủy Đảng và chính quyền, vấn đề chăm bón và phòng trừ sâu bệnh cho cây trồng luôn được thực hiện tốt, nhân dân tích cực ứng dụng khoa học - kỹ thuật vào sản xuất. Đến năm 2015, diện tích gieo trồng cây lương thực đạt 232,1ha, tổng sản lượng lương thực có hạt là 1.001 tấn, bình quân lương thực đầu người là 695 kg/năm.

Về chăn nuôi, chính quyền xã chỉ đạo tập trung phát triển quy mô trong các gia trại, trang trại; tiếp tục thu hẹp chăn nuôi phân tán. Đến năm 2015, đàn lợn có 1.800 con, đàn trâu bò có 439 con, đàn gia cầm có 20.000 con. Chăn nuôi đã trở thành ngành mũi nhọn trong sản xuất nông nghiệp của xã, đem lại giá trị và hiệu quả kinh tế cao.

Hoạt động thương mại, dịch vụ tiếp tục có bước phát triển mới, tạo thêm việc làm cho người lao động. Đến năm 2015, Hảo Nghĩa có 55 hộ kinh doanh ngành nghề với các loại hình như bán hàng tạp hóa, vận tải, may mặc...

Việc đầu tư xây dựng hạ tầng kỹ thuật được Đảng bộ quan tâm. Các công trình đều có sự phối hợp, giám sát chặt chẽ giữa ban giám sát cộng đồng và các cơ quan, đơn vị xây dựng. Từ năm 2010-2014, tổng mức đầu tư cho xây dựng cơ bản là 13,1 tỷ đồng. Trong đó, vốn Chương trình 135 là 763 triệu đồng, vốn Dự án 3PAD là 1.753 triệu đồng, vốn Chương trình xây dựng nông thôn mới là 2.054 triệu đồng, vốn vay ưu đãi là 6.649 triệu đồng, vốn sự nghiệp kinh tế huyện 844 triệu đồng, vốn trái phiếu chính

phủ 1.059 triệu đồng. Đến năm 2014, xã đã đạt 10/19 tiêu chí xây dựng nông thôn mới.

Nhằm phát huy tinh thần đoàn kết toàn dân, giảm thiểu tối đa những vấn đề tranh chấp, khiếu kiện về đất đai, Ủy ban nhân dân xã Hảo Nghĩa đặc biệt nghiêm túc triển khai thực hiện Đề án nâng cao năng lực quản lý Nhà nước về đất đai, môi trường. Qua đó, diện tích đất công, đất chưa sử dụng đã được rà soát để quản lý, hạn chế tình trạng lấn chiếm, sử dụng đất sai mục đích.

Cùng với lãnh đạo phát triển kinh tế, Đảng bộ tập trung phát triển lĩnh vực văn hóa - xã hội. Công tác thông tin, tuyên truyền các đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước được quan tâm tổ chức với nhiều hình thức phong phú. Hoạt động văn nghệ, thể dục thể thao được duy trì tốt. Phong trào xây dựng gia đình văn hóa, khu dân cư văn hóa được nhân dân tích cực hưởng ứng. Năm 2014, địa phương có 81,3% số hộ gia đình đạt tiêu chuẩn văn hóa.

Đảng ủy xã tập trung lãnh đạo, tổ chức thực hiện chủ trương của Tỉnh ủy về phát triển sự nghiệp giáo dục giai đoạn 2010-2015, tập trung cải thiện chất lượng dạy và học, nâng cao năng lực chuyên môn của thầy, cô giáo. Kết quả, số học sinh giỏi tăng qua các năm, chất lượng giáo dục toàn diện được nâng lên, các nhà trường đều được huyện xếp loại khá. Công tác khuyến học, khuyến tài được các cấp, các ngành, các dòng họ quan tâm hơn, góp phần động viên con em địa phương tích cực học tập.

Công tác y tế, dân số, gia đình và trẻ em được chú trọng. Trạm y tế duy trì tốt việc khám, chữa bệnh phục vụ

nhân dân, chủ động trong phòng chống dịch bệnh. Hoạt động dân số kế hoạch hóa gia đình thu được nhiều kết quả tích cực. Năm 2015, tỷ lệ tăng dân số tự nhiên chỉ là 0,5%.

Các hoạt động an ninh, quân sự địa phương được đẩy mạnh. Lực lượng công an xã tiếp tục phối hợp với các cấp, các ngành tăng cường công tác bảo vệ chính trị nội bộ, phòng chống âm mưu phá hoại của địch. Bên cạnh đó, còn thường xuyên tuyên truyền, vận động nhân dân tích cực tham gia phong trào quần chúng bảo vệ an ninh Tổ quốc, tố giác tội phạm, đấu tranh với những hành vi tiêu cực, góp phần giữ vững an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội trên địa bàn.

Nhờ làm tốt việc tuyên truyền, vận động một cách công khai, dân chủ nên công tác gọi thanh niên lên đường nhập ngũ hàng năm của xã đều đạt và vượt chỉ tiêu, không có trường hợp chống khám, chống lệnh nhập ngũ. Lực lượng dân quân, dự bị động viên luôn được kiện toàn, bổ sung, đảm bảo cả về số lượng và chất lượng. Vấn đề huấn luyện, chuẩn bị sẵn sàng chiến đấu, làm nhiệm vụ đột xuất cho dân quân luôn được coi trọng.

Trong những thập niên đầu của thế kỷ XXI, tình hình chính trị thế giới và trong khu vực tiếp tục có những biến động hết sức phức tạp. Lợi dụng các vấn đề về Biển Đông, tôn giáo, với chiêu bài dân chủ nhân quyền, các thế lực thù địch đã ra sức xuyên tạc, tìm cách chống phá các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước ta. Song dưới sự lãnh đạo của Đảng ủy xã, công tác chính trị, tư tưởng tiếp tục được thực hiện với nhiều hình thức tuyên truyền, giáo dục truyền thống cách mạng. Đảng bộ đã tổ chức học tập, quán triệt đầy đủ kịp thời các chỉ thị, nghị quyết của

Trung ương, Tỉnh ủy và Huyện ủy. Các cấp ủy đã gắn việc học tập với xây dựng chương trình hành động, nghị quyết chuyên đề để thực hiện. Bên cạnh đó, Đảng ủy tiếp tục đẩy mạnh thực hiện việc “Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh”, thành lập bộ phận giúp việc tăng cường chỉ đạo các cấp ủy Đảng, chính quyền và đoàn thể noi theo gương của Bác.

Nhận thức sâu sắc về tầm quan trọng của tổ chức cơ sở Đảng, Đảng ủy đã chỉ đạo cần nâng cao hơn nữa năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của chi bộ, đảm bảo mỗi chi bộ là hạt nhân lãnh đạo thực hiện các nhiệm vụ chính trị. Chất lượng sinh hoạt của các chi bộ được nâng cao, hầu hết các đảng viên đều được giao nhiệm vụ và hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao. Năm 2014, Đảng bộ tiếp tục giữ vững danh hiệu trong sạch vững mạnh; 77,4% số chi bộ đạt trong sạch vững mạnh, 100% số đảng viên đủ tư cách trở lên. Năm 2015, tổ chức Đảng ở Hảo Nghĩa phát triển lên tới 13 chi bộ (9 chi bộ khu dân cư, chi bộ cơ quan xã và 3 chi bộ nhà trường) với 173 đảng viên.

Quán triệt tinh thần Nghị quyết Trung ương 4 khóa XI về “Một số vấn đề cấp bách trong xây dựng Đảng hiện nay”, công tác kiểm tra, giám sát được thực hiện ngày càng nghiêm túc. Thông qua các kết luận kiểm tra, Đảng ủy nắm chắc hơn tình hình chi bộ, đảng viên để kịp thời chấn chỉnh và khắc phục những tồn tại, thiếu sót. Từ đó, có tác dụng phòng ngừa những biểu hiện vi phạm của tổ chức Đảng và đảng viên, góp phần nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu, xây dựng Đảng bộ trong sạch vững mạnh.

Hoạt động của Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân được đổi mới toàn diện. Hội đồng nhân dân xã thực hiện

tốt chức năng giám sát hoạt động của Ủy ban nhân dân. Ủy ban nhân dân xã làm tốt công tác cải cách hành chính theo hướng gọn nhẹ, hiệu quả, đảm bảo vai trò chỉ đạo nhân dân hoàn thành kế hoạch sản xuất và đẩy mạnh sự nghiệp xây dựng nông thôn mới ở địa phương.

Mặt trận Tổ quốc tổ chức hoàn thành các bước quy trình hiệp thương, chỉ đạo các đơn vị lựa chọn giới thiệu các ứng cử, đề cử tri lựa chọn bầu làm đại biểu Hội đồng nhân dân theo đúng quy định. Đồng thời, bám sát vào nhiệm vụ chính trị để phát động thi đua lập thành tích chào mừng ngày bầu cử, và tổ chức học tập Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XI, Nghị quyết đại hội Đảng các cấp. Đoàn Thanh niên đã tổ chức kỷ niệm 80 năm ngày thành lập Đoàn và 70 năm ngày thành lập Đội. Hội Phụ nữ và Hội Nông dân đã tổ chức thành công Đại hội theo nhiệm kỳ, phân công các chức danh sau đại hội theo chỉ đạo của cấp ủy, theo nguyên tắc Điều lệ hội quy định. Hội Cựu chiến binh, Hội Người cao tuổi cũng tăng cường củng cố tổ chức hội, kết nạp hội viên mới.

Trong thời gian từ năm 2010-2015, Đảng bộ, chính quyền cùng toàn thể nhân dân xã Hảo Nghĩa đã có nhiều nỗ lực trong phát triển kinh tế, xã hội. Với sự chung sức, đồng lòng của cán bộ, đảng viên và nhân dân, tình hình sản xuất của địa phương có nhiều tiến bộ mới: Cơ cấu cây trồng, vật nuôi ngày càng đa dạng hóa, quy mô sản xuất được mở rộng theo hướng sản xuất hàng hóa; các ngành kinh tế ngày càng phát triển, xã đã thu hút được nguồn vốn đầu tư lớn để xây dựng cơ sở hạ tầng; chất lượng y tế, giáo dục ngày càng được nâng cao; công tác xây dựng Đảng, chính quyền, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc và các đoàn

thể đạt được nhiều kết quả tích cực, khối đoàn kết toàn dân được củng cố; quốc phòng - an ninh được giữ vững. Những kết quả đạt được là cơ sở, nền tảng để Đảng bộ và nhân dân địa phương tiếp tục tiến lên xây dựng quê hương ngày càng giàu mạnh.

3. Tạo bước chuyển mình trong phát triển kinh tế - xã hội (2015-2020)

Thực hiện Chỉ thị số 36-CT/TW ngày 30-5-2014 của Bộ Chính trị về tiến hành Đại hội Đảng bộ các cấp tiến tới Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XII, dưới sự chỉ đạo của Huyện ủy Na Rì, từ ngày 27-28/4/2015, Đảng bộ xã Hảo Nghĩa tiến hành Đại hội nhiệm kỳ 2015-2020. Đại hội thông qua Báo cáo chính trị và Báo cáo kiểm điểm của Ban Chấp hành Đảng bộ nhiệm kỳ 2010-2015 và đề ra phương hướng, nhiệm vụ lãnh đạo của Đảng bộ trong nhiệm kỳ 2015-2020, nhấn mạnh: Phát huy sức mạnh tổng hợp của Đảng bộ, khối đại đoàn kết toàn dân, khắc phục mọi khó khăn, tập trung khai thác có hiệu quả tiềm năng thế mạnh, phấn đấu đạt và vượt các chỉ tiêu chủ yếu:

Sản lượng lương thực quy thóc hàng năm đạt 1.100 tấn trở lên, bình quân lương thực đạt 700 kg/người/năm. Trồng rừng mỗi năm 10ha. Giá trị tiểu thủ công nghiệp và dịch vụ mỗi năm trên 8 tỷ đồng. Thu ngân sách bình quân đạt 250 triệu đồng/năm. Đến năm 2020, xã hoàn thành các tiêu chí nông thôn mới.

Phấn đấu đến năm 2020, giảm tỷ lệ hộ nghèo còn dưới 12%, xóa xong 100% nhà tạm. Giữ vững phổ cập tiểu học đúng độ tuổi và phổ cập trung học cơ sở, giữ vững xã chuẩn Quốc gia về y tế; 70% số thôn đạt tiêu chuẩn văn hóa, 80% số hộ đạt gia đình văn hóa.

Giữ vững an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội. Hoàn thành tốt nhiệm vụ quốc phòng, công tác quân sự địa phương, tuyển quân đạt 100% chỉ tiêu.

Củng cố, nâng cao hiệu lực quản lý, điều hành của chính quyền xã, xây dựng Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể từ loại khá trở lên. Tăng cường công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng, tiếp tục duy trì và thực hiện nghiêm túc cuộc vận động học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh. Giữ vững và phát huy Đảng bộ trong sạch vững mạnh.

Đại hội bầu Ban Chấp hành Đảng bộ nhiệm kỳ 2015-2020 gồm 11 đồng chí. Ban Chấp hành bầu Ban Thường vụ gồm 3 đồng chí: Nông Văn Tuyên - Bí thư Đảng ủy¹, Hoàng Văn Xuân - Phó Bí thư Thường trực Đảng ủy, Hoàng Văn Slâng - Phó Bí thư (Chủ tịch Ủy ban nhân dân xã).

Từ năm 2015-2020, được sự quan tâm chỉ đạo của Huyện ủy, Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân, Mặt trận Tổ quốc và các ban ngành, đoàn thể huyện Na Rì, Đảng bộ xã Hảo Nghĩa đã phát huy truyền thống đoàn kết, nỗ lực vươn lên khắc phục mọi khó khăn, thực hiện thắng lợi các mục tiêu, nhiệm vụ đã đề ra.

Dưới sự lãnh đạo của Đảng bộ, hoạt động sản xuất nông nghiệp của nhân dân ngày càng có hiệu quả, tiếp

1. Các đồng chí Hoàng Văn Hơ, Phạm Huy Thanh, Hoàng Văn Sáng, Lý Văn Vinh, Hoàng Văn Lực, Hoàng Thị Thắm, Lương Thị Duyên, Vũ Thị Hiền là Đảng ủy viên.

Từ năm 2016, thực hiện chủ trương luân chuyển cán bộ, đồng chí Nông Văn Thịnh - Bí thư Đảng ủy xã Côn Minh được điều động làm Bí thư Đảng ủy xã Hảo Nghĩa, đồng chí Nông Văn Tuyên làm Bí thư Đảng ủy xã Côn Minh.

tục giữ vị trí hàng đầu trong nền kinh tế ở địa phương. Nhờ việc chủ động khai thác tiềm năng, thế mạnh, chính quyền đẩy mạnh chuyển đổi cơ cấu cây trồng, vật nuôi, khai thác quỹ đất, chuyển giao khoa học - kỹ thuật cho nông dân thông qua chương trình khuyến nông, các dự án đầu tư vào sản xuất. Năm 2019, tổng diện tích gieo trồng là 349,54ha, trong đó, diện tích lúa là 114,64 ha, ngô là 139ha,... Sản lượng lúa cả năm là 582 tấn, ngô 626 tấn...

Lĩnh vực chăn nuôi được chú ý phát triển. Công tác thú y cho đàn vật nuôi luôn được quan tâm, tiến hành đúng thời điểm. Nhờ vậy, địa phương kịp thời phát hiện các ổ dịch, không để phát sinh, lây lan trên địa bàn. Năm 2019, tổng đàn trâu, bò, ngựa có 356 con, đàn dê có 111 con, đàn lợn có 997 con, đàn gia cầm có 21.192 con.

Về lâm nghiệp, chính quyền xã tạo điều kiện thuận lợi cho nhân dân bảo vệ và phát triển nghề rừng, đồng thời đẩy mạnh công tác tuyên truyền, vận động trồng rừng. Các vụ phá rừng, khai thác gỗ trái phép đều được chính quyền và Hạt kiểm lâm huyện xử lý đúng quy định.

Hoạt động thương mại - dịch vụ được duy trì ổn định, với hàng hoá lưu thông thuận lợi, các mặt hàng đa dạng, phong phú, đáp ứng nhu cầu tiêu dùng của người dân. Đến đầu năm 2020, toàn xã có 53 hộ kinh doanh buôn bán, 2 hộ vận tải, 9 hàng ăn, 2 hộ sản xuất gạch, 2 hộ sản xuất đồ gia dụng...

Về giao thông - xây dựng cơ bản, được sự quan tâm của Nhà nước, trong những năm 2015-2019, sử dụng các nguồn vốn của Chương trình 135, Chương trình mục tiêu Quốc gia về xây dựng nông thôn mới, chính quyền xã đã hoàn thành và đưa vào sử dụng nhiều hạng mục như: Nhựa

hoá 10,7km đường trục xã, bê tông hoá 100% đường liên thôn, xây mới 1 nhà văn hoá xã và 5 nhà văn hoá thôn, nâng cấp 3 nhà văn hoá thôn... Năm 2018, xã Hảo Nghĩa đã hoàn thành 19/19 tiêu chí và được cấp trên công nhận đạt chuẩn Nông thôn mới: Đã huy động được 17,88 tỷ đồng để xây dựng nông thôn mới, trong đó ngân sách Trung ương chiếm 33,6%, tỉnh, huyện chiếm 38,4%, chương trình 3PAD chiếm 5%, nhân dân đóng góp chiếm 23%; đảm bảo phổ cập giáo dục mầm non cho trẻ 5 tuổi, phổ cập giáo dục tiểu học đúng độ tuổi; đạt chuẩn quốc gia về y tế xã đến năm 2020; 100% số hộ được sử dụng nước sinh hoạt hợp vệ sinh, 100% số cơ sở kinh doanh đảm bảo vệ sinh an toàn thực phẩm, môi trường xanh - sạch - đẹp...

Hoạt động tài chính tiếp tục có nhiều chuyển biến tích cực, thực hiện tốt công tác quản lý thu, chi ngân sách, đảm bảo đúng Luật Ngân sách và các quy định hiện hành của Nhà nước về quản lý tài chính. Chính quyền xã thực hiện nghiêm túc chế độ công khai tài chính, kiểm soát chi tiêu, phòng chống tham nhũng, lãng phí. Tổng thu ngân sách năm 2019 đạt 234,6 triệu đồng.

Cùng với nhiệm vụ phát triển kinh tế, cấp ủy Đảng và chính quyền thường xuyên quan tâm, chăm lo đến sự nghiệp văn hoá - xã hội. Trạm y tế thường xuyên thực hiện tốt công tác chăm sóc sức khỏe cho nhân dân và phòng chống dịch bệnh, hàng năm, đã phục vụ cho hàng nghìn lượt người. Trẻ em dưới 1 tuổi được tiêm đầy đủ 7 loại vắc-xin, phụ nữ có thai được tiêm phòng uốn ván đầy đủ theo kế hoạch. Các hoạt động tuyên truyền thực hiện vệ sinh an toàn thực phẩm, công tác chăm sóc sức khỏe sinh

sản, kế hoạch hóa gia đình được cán bộ y tế thôn bản triển khai có hiệu quả.

Quán triệt quan điểm của Đảng “Giáo dục là quốc sách hàng đầu”, Đảng bộ và chính quyền xã chú trọng xây dựng và tu sửa trường lớp, bổ sung trang thiết bị, tạo điều kiện nâng cao chất lượng dạy và học. Từ năm 2017, 2 trường tiểu học và trung học cơ sở địa phương sáp nhập thành trường tiểu học và trung học cơ sở Hào Nghĩa. Thực hiện Nghị quyết số 29-NQ/TW về không ngừng đổi mới phương pháp dạy học, nâng cao chất lượng giáo dục, đội ngũ cán bộ giáo viên nhà trường khắc phục mọi khó khăn, hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao. Tỷ lệ học sinh tốt nghiệp và lên lớp hàng năm đạt 100%.

Lĩnh vực văn hóa thông tin có nhiều chuyển biến tích cực. Hoạt động văn nghệ, thể thao mừng Đảng mừng xuân được tổ chức thường niên. Phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư” được gắn liền với Chương trình xây dựng nông thôn mới. Cuộc vận động “Toàn dân rèn luyện thân thể theo gương Bác Hồ vĩ đại” được triển khai đến từng thôn bản thu được nhiều kết quả quan trọng. Tỷ lệ gia đình văn hóa ngày càng tăng. Năm 2019, 94% số hộ trong xã đạt gia đình văn hóa.

Về các chính sách xã hội, chính quyền xã thực hiện đầy đủ và kịp thời chính sách đối với người có công và đối tượng bảo trợ xã hội, thường xuyên tổ chức thăm và tặng quà các gia đình chính sách nhân ngày Thương binh liệt sĩ 27-7, tết Nguyên Đán. Công tác xóa đói giảm nghèo được triển khai đồng bộ và thu được nhiều kết quả quan trọng. Tỷ lệ hộ nghèo giảm mạnh, năm 2019 còn 10,14%.

Công tác quân sự địa phương được chú trọng. Ban Chỉ huy Quân sự xã tổ chức huấn luyện cho lực lượng dân quân đạt 100% kế hoạch. Công tác tuyển quân đều đủ số lượng và chất lượng. Công tác bồi dưỡng kiến thức quốc phòng - an ninh được nâng cao. Đồng thời, tổ chức huấn luyện dân quân với hàng trăm lượt người tham gia, kết quả huấn luyện hàng năm đạt yêu cầu trở lên.

Các hoạt động an ninh được đẩy mạnh. Lực lượng công an xã tiếp tục phối hợp với các cấp, các ngành tăng cường công tác bảo vệ an ninh chính trị, phòng chống âm mưu phá hoại của các thế lực thù địch; kịp thời xử lý, giải quyết những vấn đề xã hội bức xúc, phát sinh trên địa bàn như: cờ bạc, trộm cắp... Chính quyền xã còn phối hợp với các ngành chức năng kiểm tra việc thực hiện Nghị định 36/NĐ-CP, Nghị định 47/NĐ-CP về quản lý pháo, vũ khí, vật liệu nổ... Trật tự trị an được giữ vững.

Công tác xây dựng Đảng tiếp tục được chú trọng. Trong 5 năm 2015-2019, Đảng bộ quán triệt đầy đủ các hội nghị Trung ương và các chỉ thị về công tác xây dựng Đảng của Trung ương Đảng, Tỉnh ủy, Huyện ủy trong đó, quan trọng nhất là tổ chức thực hiện nghiêm túc Nghị quyết Hội nghị Trung ương 4, khóa XII về “Tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng; ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ và một số vấn đề quan trọng khác”, Chỉ thị 05-CT/TW ngày 15-5-2016 của Bộ Chính trị về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, năm 2018 học tập chuyên đề “Xây dựng phong cách, tác phong công tác

của người đứng đầu, của cán bộ, đảng viên trong học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức phong cách Hồ Chí Minh”.

Chất lượng sinh hoạt cấp ủy, sinh hoạt chi bộ, Đảng bộ không ngừng được nâng cao, tỷ lệ đảng viên sinh hoạt chi bộ, Đảng bộ thường xuyên đạt trên 80%. Hằng năm, Đảng bộ thực hiện hiệu quả việc phân loại, đánh giá đảng viên và tổ chức Đảng. Năm 2019, Đảng bộ có 193 đảng viên, với 168 đảng viên được đánh giá, xếp loại, Đảng ủy chỉ đạo tổ chức nghiêm túc đánh giá, có 85,1% số đảng viên hoàn thành tốt nhiệm vụ trở lên, 14,9% số đảng viên hoàn thành nhiệm vụ, không có trường hợp nào không hoàn thành nhiệm vụ. Đối với đánh giá, xếp loại chi bộ, năm 2019 có 2 chi bộ trong sạch vững mạnh, 9 chi bộ hoàn thành tốt nhiệm vụ.

Công tác tổ chức, công tác cán bộ của Đảng bộ xã tiếp tục đạt được những thành tích đáng ghi nhận. Năm 2017, Đảng ủy chỉ đạo 11/11 chi bộ trực thuộc tổ chức thành công Đại hội chi bộ nhiệm kỳ 2017-2020. Đảng ủy thường xuyên làm tốt công tác quy hoạch tạo nguồn, xây dựng nguồn cấp ủy, chính quyền và các đoàn thể.

Từ năm 2015-2020, công tác xây dựng chính quyền luôn được Đảng bộ quan tâm, củng cố theo hướng nâng cao chất lượng, ngày càng đáp ứng tốt yêu cầu, nhiệm vụ đặt ra trong thời kỳ mới, giải quyết kịp thời những nguyện vọng chính đáng của nhân dân. Luôn đảm bảo sự lãnh đạo của Đảng, chính quyền điều hành, phát huy tốt vai trò của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể, thường xuyên tăng cường công tác kiểm tra, giám sát việc thực hiện quy chế dân chủ ở cơ sở.

Tháng 5-2016, Đảng bộ xã Hảo Nghĩa lãnh đạo nhân dân địa phương tham gia bầu cử Quốc hội khóa XIII và đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp. Hội đồng nhân dân xã nhiệm kỳ 2016-2021 đã bầu đồng chí Nông Văn Tuyên làm Chủ tịch Hội đồng nhân dân xã¹, đồng chí Hoàng Văn Hơ làm Phó Chủ tịch; bầu đồng chí Hoàng Văn Slàng làm Chủ tịch Ủy ban nhân dân xã, đồng chí Phạm Huy Thanh làm Phó Chủ tịch.

Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội luôn được củng cố, nâng cao chất lượng hoạt động. Thường xuyên nắm chắc tình hình ở cơ sở, tổ chức triển khai các chỉ thị, nghị quyết ở cấp trên, tích cực tham mưu cho cấp ủy, chính quyền, đồng thời, vận động nhân dân xóa đói giảm nghèo, tham gia làm tốt công tác xã hội. Hội Phụ nữ với phong trào “Phụ nữ tích cực lao động sáng tạo, xây dựng gia đình hạnh phúc” và cuộc vận động xây dựng “Gia đình 5 không 3 sạch”. Công tác Đoàn và phong trào thanh niên được đẩy mạnh, phát huy vai trò xung kích, tình nguyện, sẵn sàng bảo vệ Tổ quốc. Hội Nông dân phối hợp và tổ chức tốt các hoạt động tuyên truyền, hỗ trợ cung ứng phân bón cho nhân dân, đoàn kết giúp nhau làm giàu, tích cực xây dựng nông thôn mới. Hội Cựu chiến binh làm tốt công tác vận động hội viên giữ vững và phát huy bản chất “Bộ đội Cụ Hồ”, thường xuyên giáo dục chính trị, tư tưởng, tích cực tham gia bảo vệ Đảng, chính quyền, xây dựng và củng cố tổ chức trong sạch vững mạnh...

1. Từ năm 2016, đồng chí Nông Văn Tuyên chuyển công tác, đến tháng 1-2017, đồng chí Hoàng Văn Xuân được bầu làm Chủ tịch Hội đồng nhân dân xã.

Ngày 10-1-2020, Ủy ban Thường vụ Quốc hội ra Nghị quyết số 855/NQ-UBTVQH14 của về việc sắp xếp các đơn vị hành chính cấp xã thuộc tỉnh Bắc Kạn, trong đó hai xã Hữu Thác và Hảo Nghĩa sáp nhập thành xã Trần Phú. Trên cơ sở đó, ngày 17-02-2020, Huyện ủy Na Rì ban hành Quyết định số 4548-QĐ/HU thành lập Đảng bộ xã Trần Phú, thuộc Đảng bộ huyện Na Rì, đồng thời chỉ định Ban Chấp hành Đảng bộ, Ban Thường vụ Đảng ủy, các chức danh Bí thư, Phó Bí thư Đảng ủy xã Trần Phú nhiệm kỳ 2015-2020.

Theo đó, Đảng bộ xã Trần Phú được thành lập trên cơ sở hợp nhất Đảng bộ xã Hảo Nghĩa và Đảng bộ xã Hữu Thác. Ban Chấp hành Đảng bộ xã Trần Phú gồm 18 đồng chí, Ban Thường vụ Đảng ủy gồm 4 đồng chí: Đồng chí Hứa Thị Nhi, nguyên Bí thư Đảng ủy, Chủ tịch Hội đồng nhân dân xã Hữu Thác giữ chức vụ Bí thư Đảng ủy xã Trần Phú; đồng chí Nông Văn Cảnh, nguyên Phó Bí thư Đảng ủy, Chủ tịch Ủy ban nhân dân xã Hữu Thác giữ chức vụ Phó Bí thư Đảng ủy, Chủ tịch Ủy ban nhân dân xã Trần Phú; đồng chí Lương Thế Huynh, nguyên Phó Bí thư Thường trực Đảng ủy xã Hữu Thác giữ chức vụ Phó Bí thư Đảng ủy xã Trần Phú; đồng chí Hoàng Văn Xuân, nguyên Phó Bí thư Thường trực Đảng ủy xã Hảo Nghĩa giữ chức vụ Phó Bí thư Đảng ủy xã Trần Phú.

Kể từ đây, lịch sử Đảng bộ và nhân dân hai xã Hảo Nghĩa, Hữu Thác bước sang một trang mới, cùng xây dựng quê hương Trần Phú thân yêu ngày càng văn minh, giàu đẹp trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.

KẾT LUẬN

Trải qua hàng nghìn năm, chiều dài lịch sử của xã Hảo Nghĩa gắn liền với quá trình con người đến vùng đất này để xây dựng quê hương. Qua những cuộc đấu tranh với thiên nhiên khắc nghiệt và các thế lực thù địch, nhân dân địa phương đã sớm hình thành cho mình truyền thống đoàn kết lâu đời, vẻ vang trong lao động sản xuất cũng như đấu tranh chống kẻ thù xâm lược.

Đầu năm 1945, ảnh hưởng của mặt trận Việt Minh và Đảng Cộng sản Đông Dương lan tỏa đến nơi đây, nhờ đó phong trào cách mạng ở vùng này phát triển nhanh chóng. Từ đó, nhân dân trong xã cùng với đồng bào cả nước đã vùng lên trong khí thế dân tộc quật cường, lật đổ ách thống trị của thực dân phong kiến, lập nên Nhà nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa.

Năm 1952, Chi bộ xã ra đời trên cơ sở tách ra từ Chi bộ Quang Phong. Việc thành Chi bộ Đảng là minh chứng rõ nét nhất cho sự đồng lòng của cán bộ, đảng viên và nhân dân trên địa bàn. Từ đây, dưới sự lãnh đạo của Đảng, quân và dân địa phương đã không ngừng phát huy truyền thống yêu nước, vượt qua mọi khó khăn, gian khổ, tích cực thực hiện nhiệm vụ đóng góp sức người, sức của cho các chiến trường.

Sự trưởng thành của tổ chức Đảng ở Hảo Nghĩa trong công cuộc bảo vệ và xây dựng Tổ quốc là yếu tố quan trọng giúp xã Hảo Nghĩa hoàn thành tốt các nhiệm vụ và các mục tiêu kinh tế - xã hội, góp phần xây dựng hậu phương vững mạnh, chi viện nhân lực, vật lực cho tiền tuyến lớn miền Nam trong cuộc kháng chiến chống đế quốc Mỹ xâm lược. Với quyết tâm “Thóc không thiếu một cân, quân không thiếu một người”, trong hơn 20 năm, quân và dân xã Hảo Nghĩa đã đóng góp hàng trăm tấn lương thực, thực phẩm cho chiến trường. Lốp lốp những người con của quê hương đã xung phong lên đường nhập ngũ, tham gia dân công hỏa tuyến, nhiều người đã anh dũng hy sinh vì nền độc lập, tự do của Tổ quốc.

Đất nước thống nhất, nhân dân Hảo Nghĩa cùng cả nước nô nức bước vào sự nghiệp xây dựng quê hương. Mặc dù còn vô vàn khó khăn song Đảng bộ và nhân dân trong xã đã nhanh chóng giữ vững ổn định chính trị, chủ động vận dụng các chỉ thị, nghị quyết của cấp trên vào tình hình thực tế của địa phương, từng bước thực hiện thành công Chỉ thị 100, tạo ra những cải tiến bước đầu trong cơ chế quản lý kinh tế.

Năm 1986, Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VI đã đề ra đường lối đổi mới đất nước. Sau hơn 30 năm thực hiện công cuộc đổi mới, từ một vùng quê thuần nông, Hảo Nghĩa đã có nhiều đổi thay, ngày càng khởi sắc, nhất là trong giai đoạn thực hiện xây dựng nông thôn mới. Hệ thống đường giao thông, cơ sở hạ tầng được nâng cấp, xây mới, đảm bảo phục vụ tốt cho nhu cầu sản xuất, đi lại và sinh hoạt văn hóa tinh thần của nhân dân. Lĩnh vực y tế,

giáo dục được quan tâm và phát triển. An ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội trên địa bàn xã luôn ổn định. Công tác xây dựng Đảng, chính quyền và các đoàn thể quần chúng đạt nhiều kết quả.

Những thành tích mà Hảo Nghĩa đạt được trong suốt thời gian qua là sự kết hợp của nhiều yếu tố. Trước hết là do có đường lối lãnh đạo đúng đắn của Đảng; sự chỉ đạo và giúp đỡ về mọi mặt của Tỉnh ủy, Huyện ủy. Đường lối đó đã được Đảng bộ cụ thể hóa và quán triệt tới địa phương, được nhân dân nhiệt tình hưởng ứng, trở thành động lực cho Hảo Nghĩa phát triển. Đó còn là biểu hiện của sự đồng lòng, nhất trí cao trong Đảng bộ và nhân dân xã nhà. Dưới sự lãnh đạo của Đảng bộ, nhân dân Hảo Nghĩa đã phát huy cao độ tinh thần yêu nước, đấu tranh chống xâm lược, đói nghèo và lạc hậu. Sức mạnh ấy còn được tiếp thêm bởi nhiều giá trị truyền thống tốt đẹp được hun đúc qua hàng nghìn năm lịch sử.

Nhìn lại chặng đường 68 năm xây dựng và phát triển với những thành quả đạt được cũng như hạn chế, thiếu sót còn tồn tại trên các lĩnh vực chính trị, kinh tế - xã hội, an ninh - quốc phòng, xây dựng Đảng, chính quyền, Đảng bộ xã rút ra được nhiều bài học kinh nghiệm quý báu:

Một là, phải luôn xác định nhiệm vụ hàng đầu là xây dựng Đảng vững mạnh về chính trị, tư tưởng và tổ chức.

Qua thực tiễn lịch sử đấu tranh và xây dựng đất nước, có thể khẳng định: sự lãnh đạo của Đảng là nhân tố quyết định mọi thành công. Vì vậy, đối với địa phương, Đảng bộ phải thật sự là những đại diện tiêu biểu của nhân dân, đủ năng lực đưa ra quyết định đúng đắn, kịp thời, định hướng

cho các hoạt động của nhân dân. Để có thể đáp ứng yêu cầu ngày càng cao, đòi hỏi Đảng bộ phải luôn quan tâm đến công tác xây dựng Đảng trên các mặt tư tưởng, chính trị và tổ chức.

Về mặt chính trị, Đảng bộ luôn quan tâm đến việc giáo dục, bồi dưỡng chính trị. Nhiều lớp bồi dưỡng lý luận chính trị, nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ cho cán bộ, đảng viên luôn được tổ chức tại địa bàn cho đội ngũ cán bộ, đảng viên chủ chốt. Về mặt tư tưởng, các đảng viên trong xã luôn kiên định lập trường chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh. Lập trường này được Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VII của Đảng (1991) khẳng định đó là nền tảng tư tưởng, kim chỉ nam cho mọi hoạt động. Về mặt tổ chức, Đảng bộ xã đã luôn chú trọng đến công tác kiện toàn bộ máy, nâng cao năng lực lãnh đạo của Đảng. Trong công tác xây dựng Đảng, Đảng bộ đã đề cao nguyên tắc phê bình, tự phê bình, xây dựng Đảng bộ trong sạch vững mạnh, lãnh đạo tốt phong trào cách mạng ở địa phương.

Thực tiễn lịch sử đã chứng minh, trong mọi hoàn cảnh, Đảng bộ xã luôn thể hiện rõ là đơn vị vững mạnh. Những ngày đầu của cuộc kháng chiến chống Pháp, số lượng đảng viên ít ỏi, đến năm 2020 đã trở thành một Đảng bộ dày dặn kinh nghiệm, tiếp tục lãnh đạo nhân dân toàn xã tiến lên đạt những thành tích mới trên con đường đi lên chủ nghĩa xã hội.

Hai là phát huy mạnh mẽ truyền thống yêu nước, sức mạnh đoàn kết toàn dân trong xây dựng và phát triển phong trào cách mạng.

Trải qua từng thời kỳ lịch sử, sống trên địa bàn có vị trí quân sự mang tính chiến lược, truyền thống đoàn kết của cán bộ, đảng viên và nhân dân trong xã đã trở thành một sức mạnh to lớn, biểu hiện trong các cuộc đấu tranh giành độc lập, tự do, trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Truyền thống đó đã xây đắp nên mối quan hệ máu thịt giữa Đảng và nhân dân: Đảng vì dân, dân tin Đảng. Trong quá trình lãnh đạo, Đảng bộ xã Hảo Nghĩa luôn lắng nghe ý kiến của nhân dân, phản ánh mong muốn nguyện vọng của nhân dân đến với Đảng. Từ đó, xây dựng những chủ trương, chính sách phù hợp, làm cho ý Đảng hợp với lòng dân, vượt qua mọi khó khăn, thử thách.

Ba là tuyệt đối trung thành với đường lối cách mạng và mục tiêu, lý tưởng của Đảng, vận dụng sáng tạo vào điều kiện cụ thể của địa phương, xác định rõ nhiệm vụ trọng tâm, chủ yếu trong từng giai đoạn.

Trong những năm tháng cùng nhân dân cả nước đấu tranh giành chính quyền làm chủ đất nước, nhân dân xã đã có những hành động thiết thực, góp phần làm nên thành công chung của cuộc vận động giải phóng dân tộc trong năm 1945. Những năm tháng kháng chiến trường kỳ chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ xâm lược, nhân dân xã xác định rõ nhiệm vụ trọng tâm là vừa sản xuất, vừa sẵn sàng chiến đấu, cung cấp sức người, sức của cho tiền tuyến, góp phần vào chiến công chung của dân tộc. Sau khi đất nước thống nhất, Đảng bộ xã đã lãnh đạo nhân dân đẩy mạnh sản xuất đưa kinh tế địa phương phát triển. Chủ nghĩa anh hùng cách mạng trong chiến đấu đã được Đảng bộ, nhân dân xã Hảo Nghĩa phát huy mạnh mẽ trong lao

động sản xuất, xây dựng quê hương. Đó là dựa trên cơ sở thực tiễn đúng đắn và chấp hành nghiêm chỉnh mọi chủ trương, đường lối của Đảng, bám sát thực tế địa phương, luôn xác định rõ và tổ chức thực hiện thắng lợi nhiệm vụ trọng tâm chủ yếu trong từng giai đoạn cách mạng.

Bốn là phát huy cao độ ý chí tự lực, tự cường, vượt qua khó khăn, gian khổ giành thắng lợi trong chiến đấu bảo vệ quê hương đất nước cũng như trong xây dựng chủ nghĩa xã hội.

Phát huy truyền thống tạo nên sức mạnh tổng hợp chiến thắng mọi kẻ thù. Thực tiễn lịch sử Đảng bộ và nhân dân trên địa bàn xã đã chứng minh rất rõ điều đó. Trong những năm kháng chiến chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ với tinh thần “đem sức ta mà giải phóng cho ta”, nhân dân xã Hảo Nghĩa đã không ngừng cố gắng tạo thực lực từ bên trong để chiến thắng kẻ thù xâm lược. Bước sang thời kỳ xây dựng chủ nghĩa xã hội, nhân dân xã Hảo Nghĩa đã phát huy tiềm năng của địa phương, tạo ra thế và lực mạnh mẽ, xây dựng quê hương giàu đẹp.

Năm là phát huy trí tuệ tập thể, năng động sáng tạo, dám nghĩ dám làm, sớm xây dựng những điển hình tiên tiến trong các phong trào cách mạng.

Trong quá trình lãnh đạo nhân dân đấu tranh và xây dựng quê hương, Đảng bộ xã đã thể hiện rõ việc thực hiện bài học này. Trong chiến đấu cũng như trong lao động sản xuất, xuất hiện ngày càng nhiều những gương người tốt, việc tốt. Từ đó, xây dựng và nhân ra diện rộng để nhân dân học tập và noi theo. Nhờ vậy, việc triển khai các nghị quyết, chỉ thị của cấp trên cũng dễ dàng và thuận lợi

hơn... đảm bảo việc thực hiện thắng lợi những nhiệm vụ chính trị của địa phương.

Những bài học kinh nghiệm được rút ra từ thực tế 68 năm xây dựng và trưởng thành của Đảng bộ xã Hảo Nghĩa là tài sản tinh thần to lớn từ sự cống hiến của lớp lớp cán bộ, đảng viên và nhân dân trên địa bàn xã. Những thành quả có được trong chiến đấu bảo vệ Tổ quốc được rút ra từ khói lửa chiến tranh, từ mồ hôi xương máu của bao thế hệ cán bộ, đảng viên và nhân dân sẽ mãi mãi là niềm tự hào đối với địa phương. Những bài học kinh nghiệm đó còn mang giá trị thực tiễn đối với sự lãnh đạo của Đảng bộ trong giai đoạn cách mạng mới, vì mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh, xây dựng quê hương ngày càng giàu đẹp.

NHỮNG SỰ KIỆN ĐÁNG NHỚ CỦA ĐẢNG BỘ VÀ NHÂN DÂN XÃ HẢO NGHĨA

- Năm 1945, nhân dân xã Hảo Nghĩa tham gia khởi nghĩa giành chính quyền.
- Năm 1946, xã Quang Phong được thành lập (tương ứng với địa bàn Hảo Nghĩa, Hữu Thác, Quang Phong, Côn Minh ngày nay).
- Năm 1952, xã Quang Phong lớn được chia tách thành 4 xã (Trần Phú, Quang Trung, Quang Phong, Hùng Vương). Xã Trần Phú và Chi bộ Đảng xã được thành lập.
- Năm 1964, xã Trần Phú đổi tên thành xã Hảo Nghĩa.
- Năm 1980, Đảng bộ xã Hảo Nghĩa được thành lập.
- Năm 2018, xã Hảo Nghĩa được công nhận đạt chuẩn Nông thôn mới.
- Ngày 1-3-2020, thực hiện Nghị quyết số 855/NQ-UBTVQH14 ngày 10-1-2020 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về việc sắp xếp các đơn vị hành chính cấp xã thuộc tỉnh Bắc Kạn, hai xã Hữu Thác và xã Hảo Nghĩa sáp nhập thành xã Trần Phú.

PHỤ LỤC

**DANH SÁCH BÍ THƯ CHI BỘ,
BÍ THƯ ĐẢNG ỦY XÃ QUA CÁC THỜI KỲ**

STT	HỌ VÀ TÊN	THỜI GIAN GIỮ CHỨC VỤ	GHI CHÚ
1	Hoàng Nam Cường	1952-1955	Bí thư Chi bộ
2	Lương Văn Thành	1955-5/1960	
3	Hà Thế Doanh	5/1960-1966 10/1973-1976	
4	Hà Văn Tiệu	1966 1967-1971	
5	Hoàng Văn Khang	1971-1973	
6	Hoàng Văn Đại	1976-1980 1980-1981	Bí thư Chi bộ Bí thư Đảng ủy
7	Đinh Duy Nghệ	1981-1989	
8	Hoàng Khải Ngự	1989-1992	
9	Hoàng Xuân Thủ	1992-1995	
10	Hoàng Khải Chiến	1995-2005	
11	Nông Văn Tuyên	2005-2016	
12	Nông Văn Thịnh	2016-2020	

**DANH SÁCH PHÓ BÍ THƯ THƯỜNG TRỰC ĐẢNG ỦY
XÃ QUA CÁC THỜI KỲ**

STT	HỌ VÀ TÊN	THỜI GIAN GIỮ CHỨC VỤ	GHI CHÚ
1	Hoàng Văn Thêm	1989-1998	
2	Hà Thế Chính	1999-2005	
3	Hoàng Văn Slâng	2005-2010	
4	Hoàng Văn Xuân	2010-2020	

**DANH SÁCH CHỦ TỊCH HĐND
XÃ QUA CÁC THỜI KỲ**

STT	HỌ VÀ TÊN	THỜI GIAN GIỮ CHỨC VỤ	GHI CHÚ
1	Hoàng Xuân Thủ	1994-1999	
2	Hà Thế Chính	1999-2004	
3	Nông Văn Tuyên	2004-2016	
4	Hoàng Văn Xuân	2017-2/2020	

**DANH SÁCH PHÓ CHỦ TỊCH HĐND
XÃ QUA CÁC THỜI KỲ**

STT	HỌ VÀ TÊN	THỜI GIAN GIỮ CHỨC VỤ	GHI CHÚ
1	Hoàng Văn Thêm	1994-1998	
2	Hà Thế Chính	1998-1999	
3	Hoàng Văn Hôn	1999-2020	

**DANH SÁCH CHỦ TỊCH UBND, UBHC, UBND
XÃ QUA CÁC THỜI KỲ**

STT	HỌ VÀ TÊN	THỜI GIAN GIỮ CHỨC VỤ	GHI CHÚ
1	Hoàng Nam Cường	1952-1955	
2	Nông Văn Thâm	1955-4/1959	
3	Hà Thế Doanh	5/1959-1965	
4	Hoàng Văn Đại	1965-1971 1973-1976	
5	Nông Công Học	1971-1973	
6	Hoàng Văn Quân	1976-1984	
7	Hà Văn Dục	7/1984-12/1989	
8	Nông Văn Tuyên	1989-2005	
9	Hoàng Khải Chiến	2005-2010	
10	Hoàng Văn Slâng	2010-1/2020	
11	Phạm Huy Thanh	2/2020	Quyền Chủ tịch

**DANH SÁCH PHÓ CHỦ TỊCH UBND, UBHC, UBND
XÃ QUA CÁC THỜI KỲ**

STT	HỌ VÀ TÊN	THỜI GIAN GIỮ CHỨC VỤ	GHI CHÚ
1	Hà Văn Liu	1952-1959	
2	Nông Văn Thâm	1959-1963	
3	Hoàng Văn Đại	1964-1965	
4	Nông Công Học	1966-1969	
5	Lý Văn Phúc	1969-1977	
6	Hà Văn Dục	1977-1984	
7	Hoàng Xuân Tịnh	1984-1987	
8	Hoàng Xuân Thủ	1987-1991	
9	Cao Văn Phưởng	1989-1990	
10	Hà Thế Vang	1991-1992	
11	Hà Thế Chính	1992	
12	Hoàng Văn Lý	1992-1993	
13	Hoàng Mạnh Hà	1993-1994	
14	Phạm Huy Thanh	1994-1999 2005-2020	
15	Hoàng Văn Slâng	2000-2005	

**DANH SÁCH XÃ ĐỘI TRƯỞNG, CHỈ HUY TRƯỞNG
QUÂN SỰ XÃ QUA CÁC THỜI KỲ**

STT	HỌ VÀ TÊN	THỜI GIAN GIỮ CHỨC VỤ	GHI CHÚ
1	Hà Thế Doanh	1952-1963	
2	Phạm Huy Thông	1963-1968	
3	Hoàng Văn Quân	1968-1980	
4	Hứa Văn Cười	1980-1987	
5	Hoàng Xuân Thủ	5-9/1987	
6	Phạm Huy Thứ	1987-1993	
7	Hà Thế Chính	1993-1998	
8	Hoàng Văn Xuân	1999-2010 ¹	
9	Lưu Đình Thế	2015-2016	
10	Hà Văn Huân	7/2017-2020	

1. Từ năm 2010-2015, địa phương khuyết chức danh Xã đội trưởng, Phó Chủ tịch UBND xã được giao nhiệm vụ phụ trách Xã đội.

**DANH SÁCH TRƯỞNG CÔNG AN XÃ
QUA CÁC THỜI KỲ**

STT	HỌ VÀ TÊN	THỜI GIAN GIỮ CHỨC VỤ	GHI CHÚ
Trước năm 2000 trở về trước, chức danh Trưởng Công an xã do một đồng chí Phó Chủ tịch UBND xã kiêm nhiệm			
1	Phạm Huy Thanh	2000-2005	
2	Hà Thế Chính	2005-2012	
3	Lý Văn Vinh	2012-2020	

**DANH SÁCH CHỦ TỊCH ỦY BAN MTTQ XÃ
QUA CÁC THỜI KỲ**

STT	HỌ VÀ TÊN	THỜI GIAN GIỮ CHỨC VỤ	GHI CHÚ
1	Đình Văn Lót	1952-1963	
2	Nông Văn Thâm	1963-1974	
3	Hà Văn Khuê	1974-1977	
4	Hà Thế Doanh	1977-1979	
5	Nông Văn Trọng	1980-1990	
6	Hoàng Văn Thêm	1990-1994	
7	Hoàng Khải Chiến	1994-1996	
8	Hoàng Văn Lý	1996-2013	
9	Hoàng Văn Sáng	2013-2020	

**DANH SÁCH BÍ THƯ ĐOÀN THANH NIÊN XÃ
QUA CÁC THỜI KỲ**

STT	HỌ VÀ TÊN	THỜI GIAN GIỮ CHỨC VỤ	GHI CHÚ
1	Hoàng Văn Hàm	1960-1966	
2	Phùng Xuân Trường	1966-1971	
3	Đinh Duy Nghệ	1971-1974	
4	Hoàng Văn Đồng	1974-1978	
5	Lương Thanh Sơn	1978-1981	
6	Hoàng Văn Thêm	1981-1983	
7	Nông Văn Tuyên	1983-1987	
8	Lương Thanh Cao	1987-1989	
9	Phạm Huy Thanh	1989-1994	
10	Hoàng Văn Hôn	1994-1999	
11	Hà Đức Giang	1999-2001	
12	Hà Quang Vị	2001-2006	
13	Hoàng Văn Lực	2006-2016	
14	Hoàng Văn Tinh	2016-2020	

**DANH SÁCH HỘI TRƯỞNG, CHỦ TỊCH¹
HỘI LIÊN HIỆP PHỤ NỮ XÃ QUA CÁC THỜI KỲ**

STT	HỌ VÀ TÊN	THỜI GIAN GIỮ CHỨC VỤ	GHI CHÚ
1	Hoàng Thị Pên	1952-1960	
2	Dương Thị Cò		
3	Hoàng Thị Đạo		
4	Triệu Thị Quán		
5	Nông Thị Đuồng		
6	Hoàng Thị Lện	1987-1989	
7	Trương Thị Phượng	1990-1993	
8	Nông Thị Hiếu	1994-1997	
9	Hà Thị Đào	1997-2012	
10	Hoàng Thị Thắm	2013-2020	

1. Từ năm 1961-1986 qua xác minh sưu tầm có 4 đồng chí giữ cương vị Chủ tịch Hội Phụ nữ xã là Hoàng Thị Đạo, Dương Thị Cò, Nông Thị Đuồng, Triệu Thị Quán nhưng Ban Sưu tầm chưa xác minh được thời gian giữ chức vụ cụ thể.

**DANH SÁCH BÍ THƯ NÔNG HỘI,
CHỦ TỊCH HỘI NÔNG DÂN XÃ QU A CÁC THỜI KỲ**

STT	HỌ VÀ TÊN	THỜI GIAN GIỮ CHỨC VỤ	GHI CHÚ
1	Nguyễn Văn Thắng	1952-1958	
2	Hoàng Văn Khang	1958-1961	
Giai đoạn 1961-1988, hoạt động của Nông hội nằm trong hoạt động của Hợp tác xã			
3	Lý Ngọc Bằng	1988-1990	
4	Hoàng Văn Thêm	1990-1994	
5	Hoàng Văn Slàng	1995	
6	Hà Văn Nhân	1996	
7	Bùi Văn Ngư	1997-2002	
8	Hà Đức Tài	2003-2018	
9	Lý Văn Lương	2018-2020	

**DANH SÁCH CHỦ TỊCH HỘI CỰU CHIẾN BINH
XÃ QU A CÁC THỜI KỲ**

STT	HỌ VÀ TÊN	THỜI GIAN GIỮ CHỨC VỤ	GHI CHÚ
1	Nông Công Nuôi	12/1989-1990	
2	Hà Thế Việt	1990-1992	
3	Lý Ngọc Việt	1992-2007	
4	Lương Thanh Cao	2007-2018 ¹	

1. Từ năm 2018-2020, địa phương chưa bầu được chức Chủ tịch Cựu chiến binh xã.

DANH SÁCH LIỆT SĨ XÃ QU A CÁC THỜI KỲ

STT	HỌ VÀ TÊN	NĂM HI SINH	GHI CHÚ
LIỆT SĨ THỜI KỲ KHÁNG CHIẾN CHỐNG PHÁP			
1	Hoàng Văn Thành	1954	
LIỆT SĨ THỜI KỲ KHÁNG CHIẾN CHỐNG MỸ			
2	Chu Đức An	1964	
3	Luân Ngọc Trọng	1966	
4	Hoàng Văn Cường	1966	
5	Đình Văn Can	1967	
6	Lô Văn Cay	1967	
7	Phan Văn Phúc	1968	
8	Hà Văn Vọng	1968	
9	Hà Văn Hoàn	1971	
10	Hà Huy Lập	1971	
11	Hà Đức Xuân	1972	

DANH SÁCH ĐẢNG VIÊN NHẬN HUY HIỆU ĐẢNG

STT	HỌ VÀ TÊN	NĂM VÀO ĐẢNG	GHI CHÚ
65 NĂM TUỔI ĐẢNG			
1	Lý Văn Phúc	1949	
60 NĂM TUỔI ĐẢNG			
2	Hà Thế Doanh	1950	
55 NĂM TUỔI ĐẢNG			
3	Hà Văn Tiệu	1959	
4	Đàm Thị Thời	1963	
5	Hoàng Văn Ngọn	1963	
6	Hoàng Thị Đạo	1963	
50 NĂM TUỔI ĐẢNG			
7	Hoàng Văn Phối	1961	
8	Nông Đình Phương	1965	
9	Dương Thị Cò	1967	
10	Hoàng Thị Phụ	1967	
11	Hoàng Văn Quán	1968	
12	Hoàng Minh Tâm	1968	
13	Lèo Văn Thào	1968	
14	Nông Đình Di	1969	
15	Hứa Văn Cười	1969	
16	Hoàng Thị Dành	1969	
17	Hà Công Quế	1969	
18	Lý Ngọc Việt	1970	
19	Phan Thị Ứt	1971	

20	Bùi Văn Ngu	1970	
45 NĂM TUỔI ĐẢNG			
21	Nông Thị Thời	1969	
22	Phạm Thị Hoa	1968	
23	Hà Thế Việt	1972	
24	Hoàng Khải Ngự	1972	
25	Hà Văn Lược	1974	
40 NĂM TUỔI ĐẢNG			
26	Phan Văn Sáng	1960	
27	Hoàng Văn Đại	1962	
28	Phạm Thị Liên	1963	
29	Hoàng Văn Thờ	1966	
30	Lý Dương Tiếp	1966	
31	Hoàng Xuân Tịnh	1966	
32	Nông Đình Minh	1968	
33	Đinh Duy Nghệ	1969	
34	Hoàng Văn Nguyên	1979	
35	Hà Thị Đào	1979	
36	Hoàng Xuân Thủ	1981	
37	Triệu Thị Quán	1981	
38	Trương Thị Phượng	1981	
39	Lý Ngọc Bằng	1981	
30 NĂM TUỔI ĐẢNG			
40	Đinh Văn Lót	1948	
41	Nông Công Nuôi	1967	

42	Hoàng Văn Đồng	1970	
43	Phan Huy Thử	1982	
44	Hoàng Văn Xuân	1982	
45	Hoàng Khải Chiến	1983	
46	Hoàng Thị Ngoạt	1983	
47	Hà Thế Chính	1983	
48	Luân Ngọc Thi	1983	
49	Lương Thanh Cao	1984	
50	Trương Thị Hảo	1984	
51	Nông Văn Tuyên	1985	
52	Lý Văn Thắng	1985	
53	Hoàng Văn Nhị	1986	
54	Hoàng Văn Lý	1986	
55	Hoàng Văn Bích	1988	
56	Luân Văn Hải	1988	
57	Phạm Huy Thanh	1988	
58	Nông Văn Bưởi	1988	

**DANH SÁCH CON EM ĐỊA PHƯƠNG ĐÃ VÀ
ĐANG GIỮ CHỨC VỤ LÃNH ĐẠO TRONG
CƠ QUAN ĐẢNG, NHÀ NƯỚC**

STT	HỌ VÀ TÊN	CHỨC VỤ, CẤP BẠC	THÔN
1	Hoàng Văn Thờ	Chủ tịch Ủy ban MTTQ huyện	Nà Chót
2	Nông Văn Hàm	Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân huyện	Khuổi A
3	Nông Duy Ngoạn	Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân huyện	Khuổi A
4	Nông Văn Huấn	Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân huyện	Nà Sát
5	Nông Văn Giang	Giám đốc NHNN huyện	Khuổi A
6	Nông Đình Phương	Trưởng phòng Y tế huyện	Nà Chót
7	Hoàng Đình Liêm	Trưởng phòng Y tế huyện	Nà Sát

MỤC LỤC	
LỜI NÓI ĐẦU	7
CHƯƠNG I. HẢO NGHĨA - VÙNG ĐẤT, CON NGƯỜI VÀ TRUYỀN THỐNG	
I. Vị trí địa lý và điều kiện tự nhiên - xã hội	10
II. Quá trình hình thành vùng đất và truyền thống lịch sử, văn hóa	13
CHƯƠNG II. THAM GIA ĐẤU TRANH GIÀNH CHÍNH QUYỀN VÀ KHÁNG CHIẾN CHỐNG THỰC DÂN PHÁP XÂM LƯỢC (1945-1954)	
I. Nhân dân Hảo Nghĩa tham gia khởi nghĩa giành chính quyền	19
II. Tham gia cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược (1945-1954)	24
CHƯƠNG III. HẢO NGHĨA THAM GIA XÂY DỰNG CHỦ NGHĨA XÃ HỘI Ở MIỀN BẮC, CHI VIỆN CHO TIỀN TUYẾN LỚN MIỀN NAM (1954-1975)	
I. Xây dựng chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc, bước đầu thực hiện chi viện cho cách mạng miền Nam (1954-1965)	34
II. Vừa sản xuất vừa sẵn sàng chiến đấu, tích cực chi viện cho cách mạng miền Nam, thống nhất đất nước (1965-1975)	49

CHƯƠNG IV. HẢO NGHĨA TRONG THỜI KỲ XÂY DỰNG VÀ BẢO VỆ TỔ QUỐC VIỆT NAM XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VÀ THỰC HIỆN SỰ NGHIỆP ĐỔI MỚI (1975-1995)	
I. Mười năm xây dựng chủ nghĩa xã hội và bảo vệ tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa (1976-1985)	66
II. Thực hiện sự nghiệp đổi mới (1986-1995)	81
CHƯƠNG V. HẢO NGHĨA TIẾP TỤC THỰC HIỆN ĐƯỜNG LỐI ĐỔI MỚI XÂY DỰNG QUÊ HƯƠNG TRONG THỜI KỲ CÔNG NGHIỆP HÓA, HIỆN ĐẠI HÓA (1996-2020)	
I. Tận dụng các nguồn lực phát triển, vững bước tiến vào thế kỷ XXI (1996-2005)	97
II. Huy động tối đa các nguồn lực cho phát triển kinh tế - xã hội (2005-2020)	111

KẾT LUẬN	135
PHỤ LỤC	142

NHÀ XUẤT BẢN THANH NIÊN

64 Bà Triệu Hà Nội – ĐT: (84.04). 39434044 - 62631715

Fax: 04.39436024. Website: nxbthanhnien.vn;

email: nxbthanhnieninfo@gmail.com

Chi nhánh: 27B Nguyễn Đình Chiểu, phường Đa Kao,
Quận 1, TP. Hồ Chí Minh. ĐT: (08) 39305243

**LỊCH SỬ ĐẢNG BỘ XÃ HẢO NGHĨA
(1952-2020)**

Chịu trách nhiệm xuất bản:

Giám đốc – Tổng Biên tập: LÊ THANH HÀ

Chịu trách nhiệm nội dung

BAN CHẤP HÀNH ĐẢNG BỘ XÃ TRẦN PHÚ

Biên tập: Chu Quang Khánh

Bìa: Ngọc Sơn

Trình bày: Ngọc Sơn

Sửa bản in thử: Quang Khánh

In 150 cuốn, khổ 14,5x20,5cm, tại Công TNHH Phát triển Minh Đạt,
số 4, ngõ 41 Thái Hà, P. Trung Liệt, Q. Đống Đa, Hà Nội

Số xác nhận ĐKXB: 95-2023/CXBIPH/87-01/TN

Số quyết định: 203/QĐ-NXBTN ngày 15 tháng 2 năm 2023

Mã ISBN: 978-604-387-959-9

In xong và nộp lưu chiểu năm 2023